

SAJÓSZENTPÉTER VÁROS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA

Jóváhagyva a 165/2015 önkormányzati határozattal

2015. szeptember hó

ALÁÍRÓLAP

SAJÓSZENTPÉTER VÁROS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZEINEK FELÜLVIZSGÁLATA

Vezető településtervező:

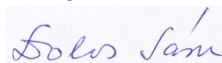
Lautner Emőke
TT-1-05-0079

Közlekedés- és víziközmű tervező:

Dr. Vincze János
Tkö, TV/05-0506
NÓVIA KFT.

Tájrendezés és környezetalakítás:

Dobos Sára
TK-05-0018/08
Kertalkotók Kft

Berkes Csilla
K-2-05-0439/2006.
ARCHIGREEN Kft.

Környezetvédelem

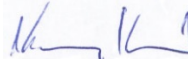
Dienes Endre
Kiss Péter
Envira Kft

Gáz közmű tervező:

Tóth Péter

Elektromos tervező:

Kozaróczy Kornél
TE-T/05-0052

Hírközlés tervező:

Csótai István
TH-T/05-0267

Miskolc, 2015. szeptember hó

Lautner Emőke
Ügyvezető
LA-URBE KFT.

TARTALOMJEGYZÉK

SAJÓSZENTPÉTER VÁROS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZEINEK FELÜLVIZSGÁLATA

ALÁÍRÓLAP.....	2
TARTALOMJEGYZÉK	3
1. Sajószentpéter 2030-ra szóló jövőképe és átfogó fejlesztési céljai a város, gazdaságára társadalmára és fizikai - táji, természeti és épített - környezetére vonatkozóan	5
1.1. SAJÓSZENTPÉTER VÁROS 2030-RA SZÓLÓ HOSSZÚ TÁVÚ JÖVŐKÉPE	5
1.2 A TELEPÜLÉS JÖVŐKÉPE A GAZDASÁGI, TÁRSADALMI, ÉPÍTETT, TÁJI, ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZETÉRE VONATKOZÓAN	5
1.2.1.Átfogó gazdasági cél.....	5
1.2.2.Átfogó társadalmi cél	6
1.2.3.Átfogó fizikai fejlesztési cél	6
1.2.4. Átfogó táji, természeti célok	7
1.3. SAJÓSZENTPÉTER VÁROS JÖVŐKÉPE A TÉRSÉGI SZEREPKÖRÉRE VONATKOZÓAN ..	7
1.4. A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI ELVEK RÖGZÍTÉSE.....	7
2. Sajószentpéter város fejlesztési céljai	9
2.1. A település átfogó fejlesztését szolgáló célok és részcélok meghatározása.....	9
2.1.1.Átfogó gazdasági cél a gazdaság élénkítése, a helyi gazdaság erősítése, a foglalkoztatás bővítése	9
2.1.2. Az életminőség javítása.....	9
2.1.3. Az épített környezet fejlesztésével megújuló városszerkezet vonzó települési környezet kialakítása	10
2.1.4. Fenntarthatósági környezetbarát és energiatudatos elvek érvényesítése a településfejlesztésben	10
2.2. A JÖVŐKÉP ÉS AZ ÁTFOGÓ CÉLOK ÉS RÉSZCÉLOK KAPCSOLATA	10
2.3. A JÖVŐKÉP, AZ ÁTFOGÓ CÉLOK ÉS RÉSZCÉLOK KAPCSOLATA A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI ELVEKKEL	11
2.4. A BEAVATKOZÁSOK TERÜLETEI EGYSÉGEINEK MEGHATÁROZÁSA	16
2.4.1.VÁROSRÉSZEK LEHATÁROLÁSA.....	16
2.4.2.A VÁROSRÉSZEK RÖVID BEMUTATÁSA.....	17
2.5 A FEJLESZTÉSI CÉLOK ÉRTELMEZÉSE AZ EGYES TELEPÜLÉSRESZEREKRE	24
2.5.1 A GAZDASÁG ÉLÉNKÍTÉSE, A HELYI GAZDASÁG ERŐSÍTÉSE, FOGLALKOZTATÁS BŐVÍTÉSE, SZABAD VÁLLAKOZÓI ZÓNA KIALAKÍTÁSA	24
2.5.2 AZ ÉLETMINŐSÉG JAVÍTÁSA	25
2.5.3 AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET FEJLESZTÉSE	26
2.5.4 Fenntarthatósági környezetbarát és energiatudatos elvek érvényesítése a településfejlesztésben	27
3. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ.....	28
3.1. A STRATÉGIÁHOZ ÉS A TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK KÉSZÍTÉSÉHEZ SZÜKSÉGES TÁRSADALMI, GAZDASÁGI ÉS KÖRNYEZETI ADATOK MEGHATÁROZÁSA	28

3.1.1	Településhálózati összefüggések, a település helye a településhálózatban, térségi kapcsolatok.....	28
3.1.2	A területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések.....	28
3.1.3	A területrendezési tervekkel való összefüggések	29
3.1.4	A hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult és meg nem valósult elemei.....	30
	Hálózati elemek	31
	Területfelhasználási elemek	31
3.1.5	A település társadalma.....	32
3.1.6	A település humán infrastruktúrája	36
3.1.7	A település gazdasága	37
3.1.7	A táji és természeti adottságok	39
3.2.	A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra	43
3.2.1	A településszerkezet az épített környezet és a zöldterületi rendszer.....	43
3.2.2	A településszerkezet területfelhasználási elemei	45
3.2.3	Zöldfelületi rendszer	53
3.3.	Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére	63
3.3.1.	Az épített környezet helyi jelentőségű védendő értékei	63
	A Városképi jelentőségű útvonalak, közterületek.....	63
	Városkép jelentőségű területek.....	64
	A Helyi értékvédelmi területek.....	66
	Helyi egyedi építészeti értékvédelemmel védett épületek művészeti alkotások: .	68
3.3.2.	Az épített környezet országos jelentőségű védendő értékei	73
	Műemlékek, műemléki környezet.....	74
	Műemléki környezettel érintett területek.....	74
	Régészeti területek, ...	75

1. SAJÓSZENTPÉTER 2030-RA SZÓLÓ JÖVŐKÉPE ÉS ÁTFOGÓ FEJLESZTÉSI CÉLJAI A VÁROS, GAZDASÁGÁRA TÁRSADALMÁRA ÉS FIZIKAI - TÁJI, TERMÉSZETI ÉS ÉPÍTETT - KÖRNYEZETÉRE VONATKOZÓAN

1.1. SAJÓSZENTPÉTER VÁROS 2030-RA SZÓLÓ HOSSZÚ TÁVÚ JÖVŐKÉPE

Stratégiai célkitűzés, hogy **javuljon a város gazdasági és tőkevonzó képessége, infrastruktúrája és vonzereje. Mindezek alapján erősödjön a város népesség megtartó ereje, valamint a város üzemeltetése gazdaságosabb legyen, a fenntartható fejlődés érvényre juthasson.**

Sajószentpéter város jövőképeinek középpontjában gazdasági fejlődésének fokozása áll, melynek következtében a cél **a településen élők életkörülményei, így**

- a lakosság foglalkoztatási és megélhetési viszonyai,
- a komfortosság, a települési intézményi és egyéb infrastruktúra,
- az esztétikai minőség, a városiasodási folyamatok,
- az egészséges környezeti feltételek

jelentősen és tartósan javuljanak.

1.2 A TELEPÜLÉS JÖVŐKÉPE A GAZDASÁGI, TÁRSADALMI, ÉPÍTETT, TÁJI, ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZETÉRE VONATKOZÓAN

1.2.1. Átfogó gazdasági cél

A gazdaság élénkítése, a helyi gazdaság erősítése, a foglalkoztatás bővítése, szabad vállalkozási zóna kialakítása

A miskolci agglomeráció és a környező térségek, tájegységek találkozásánál a Borsodi Ipari tengelyen elhelyezkedő város mikro térség központi szerepkörrel biztosíthatja fenntartható fejlesztésével lakosságának és közvetlen környezetének megélhetését és megfelelő színvonalú életkörülményeit.

Összefoglalóan, a korábbiakban elkészült dokumentumokban foglaltakkal összhangban, Sajószentpéter város hosszú távú jövőképe (15-20 év), figyelemmel a funkcionális környezetére is a következő:

El kell érni, hogy Sajószentpéter város, részben a kistérségi feladat ellátási és koordinációs szerepkörének erősödésével, részben a gazdasági potenciáljának növekedésével, a népességének megtartása mellett, fokozottan vonzó, lakható, komfortos, fenntartható várossá váljon.

Sajószentpéter város megalapozott jövőképeinek kialakításához számos külső és helyi, illetve öröklött tényezőt szükséges figyelembe venni, melyek döntően és alapvetően meghatározzák a város átfogó fejlődésének lehetséges irányait, de korlátait is. Ezek az alapvető és a városra jellemző tényezők a következők:

Pozitív tényezők, erősségek

- A város térségközpontú, térségszervező szerepe, adottsága, lehetőségei
- Barnamezős beruházások és ipari parkok létrehozásának lehetőségei
- A város közlekedési helyzetének (26-os elkerülő út) javuló lehetősége

Negatív tényezők, gyengeségek

- A város gazdasági funkciójának erős beszűkülése
- A mikro vállalkozások magas arányszáma
- Az álláskereső alacsony szakképzettség
- Viszonylag magas munkanélküliség.
- A város lakónépességének nagymértékű elszegényedése
- A város egyes területeinek szegregáltsága
- A városias élettér elmaradottsága, infrastrukturális hiányosságai

---

Sajószentpéter Város Településfejlesztési Konceptiója és Településrendezési Eszközeinek felülvizsgálata **TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ**

1.2.2.Átfogó társadalmi cél

- **Az életminőség javítása**

Az előzőekben felsorolt főbb tényezők egyértelműen meghatározzák Sajószentpéter város felvázolható jövőképét, illetve a térségben betöltött szerepét, lakosainak komfortosabb életterét és a településhálózat fejlesztésének lehetőségét.

A város népességének várható növekedésével jelenleg nem lehet számolni, részben területi, részben gazdasági korlátok miatt sem. Az azonban lényeges kérdés, hogy a település lakosságának összetétele hogyan alakul, mennyiben sikerül a várost komfortos, rendezett lélettérre fejleszteni, jó közlekedési kapcsolatot kialakítani.

Fontos hogy a város csomóponti szerepét kihasználva erősítse térségi szerepkörét, és a gazdasági fejlődés mellett intézményi korszerűsítéseket is végrehajtsa, annak érdekében, hogy a fejlesztések koncentráltan, és szakmailag megalapozottan történjenek.

Külön kell említést tenni arról, hogy a szegregált településrészek fejlődésében csak hosszabb távon és a fejlesztések jelentős koncentrációja mellett várható kedvező javulás, pozitív irányú elmozdulás.

Társadalmi befogadás, szociális biztonság erősítése miatt fontos a hátrányos helyzetű rétegek – elsősorban a roma nemzetiséghez tartozó lakosság – felzárkóztatása érdekében az érintett területeken szociális rehabilitációs programokat végrehajtani, az infrastrukturális helyzetet javítani, munkalehetőségeket biztosítani, vagyis a további leszakadásukat mielőbb meggátolni.

Az életminőség javításának kiemelkedő eszköze a hagyományőrzés és az identitáserősítés is. Ennek keretében fokozott figyelmet kell fordítani a települési értékvédelemre, mind a településszerkezeti, mind az építészeti, mind a táji értékek megőrzésére.

Erősödjön a város népesség megtartó ereje, javuljon az életminősége és egészségi állapota, erősödjön az identitása, társadalmi befogadó képessége és szociális biztonsága.

1.2.3.Átfogó fizikai fejlesztési cél

- **Az épített környezet fejlesztésével megújuló városszerkezet, vonzó települési környezet kialakítása**

A közlekedési infrastruktúra fejlesztése a város külső és belső megközelíthetőségének és elérhetőségének javítása elengedhetetlenül fontos a város kiegyensúlyozott fejlődésének elérése érdekében.

A külső és belső megközelítési viszonyok javításának jelentős a gazdaságélénkítő szerepe, a szerepkör erősítésének eszköze, és jelentős eredményeket hozhat a településszerkezet korszerűsítése terén.

Városrészek arányos fejlesztésével a városi szövet és a települési környezet megújulásával a korszerű infrastruktúra kiépítésével vonzó települési környezetet biztosít egyrészt a gazdasági fejlődés számára, másrészt lehetőséget nyújt a város egyes területeinek szociális rehabilitációjára, különös tekintettel a szegregátumokra. Előtérbe kerülhet a lakóterületek rekonstrukciója és kismértékű területi bővítése, valamint lehetőség nyílik az eddig a városfejlesztésbe bevonásra nem került területek előtérbe helyezésére az egyéb városfejlesztési célokkal összhangban.

Az intézményi infrastruktúra további fenntartható fejlesztésével, ezen belül az oktatási, a kulturális, az egészségügyi, a szociális, a sport és szabadidős, valamint az egyéb városüzemeltetési intézmények infrastruktúra fejlesztésével erősödik a városi szerepkör, javul az életminőség és a város népességmegtartó képessége.

1.2.4. Átfogó táji, természeti célok

- **Fenntartható, környezetbarát és energiatudatos elvek érvényesítése a településfejlesztésben**

A külső és belső elérhetőség javításával és a településszerkezeti rendszer felülvizsgálatával, az összefogott beépítésre szánt területek kijelölésével **megszűnik a város** korábbi tervekben kijelölt, **aránytalan szétterülése**, mely összhangban van a fenntartható város elvével.

A természetvédelmi és tájvédelmi elvekkel összhangban a tájszerkezet lehetőséghez mért megtartása mellett **erősödik a város zöldterületi rendszere**, mely jól szolgálja a kedvezően élhető, fokozottan vonzó, lakható, komfortos, fenntartható várossá válás jövőképét.

Az energiatudatos elvek alkalmazása elősegíti az energia hatékonyság növelését, a megújuló energiahasználat elterjesztését.

Különös szerepe lehet a környezetbarát közlekedési módok támogatásának, mely részben a tömegközlekedés alternatív lehetőségeinek ad teret, illetve a kerékpáros közlekedés fejlesztésével a települések, illetve a településrészek közötti elérhetőséget javítja.

A környezeti elemek állapotának javításával és a környezetkárosítással érintett területek kármentesítésével a környezetterhelés csökken.

A Sajó folyó árvízvédelmének javításával, valamint a hullámtér kezelési tervének magalkotásával az elkerülő út tervezett megépítésével összhangban javul a város árvízvédelmi helyzete és biztonsága.

Az élővízfolyások ökológiai állapotának javítása nemcsak a vízrendezési kérdések megoldásában játszik jelentős szerepet, de a zöldterületi rendszer fejlesztésével párhuzamosan a városi környezetminőség javulását is eredményezheti.

1.3. SAJÓSZENTPÉTER VÁROS JÖVŐKÉPE A TÉRSÉGI SZEREPKÖRÉRE VONATKOZÓAN

Sajószentpéter mikro térségének foglalkoztatási, szolgáltatási, gazdasági, kulturális, oktatási, egészségügyi és közművelődési központja, szerepkörének erősítésével, a települési együttműködés feladatorientált megvalósításával a Borsodi Ipari tengely és a miskolci agglomeráció részeként, a Sajószentpéter és Kazincbarcika között elterülő vegyipari komplexum által szervezett vegyipari- ipari zóna kapujaként.

1.4. A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI ELVEK RÖGZÍTÉSE

Minden más emberi tevékenységhez hasonlóan a településfejlesztést is az adott tevékenységet végzők kultúrája vezérli, így a tevékenységet meghatározó konkrét településfejlesztési elvek hierarchikus rendszerének csúcsán is azok a kultúránkat meghatározó, egyetemes értékekből származó alapelvek helyezkednek el, amelyek Sajószentpéter fejlesztését is vezérik.

A gyakorlati elvek hierarchiájának csúcsán az EU 2020 stratégiájának fejlesztési célkitűzéseit meghatározó alapelv áll: **a társadalmi, gazdasági és környezeti szempontból fenntartható fejlődés előmozdításának elve.**

A szorosan vett településfejlesztési szakmai módszertanból adódó elveket az Integrált Településfejlesztési Stratégia kidolgozásának módszertanára és alapvető településfejlesztési szakmai szempontjaira vonatkozó hatályos szakpolitikai útmutatást a Belügyminisztérium 2015. március 11-én kiadott Útmutató a kis- és középvárosok és a fővárosi kerületek integrált településfejlesztési stratégiáinak elkészítéséhez 2014-2020.

című iránymutatása alapozza meg. A dokumentum a 2009-es Városfejlesztési kézikönyvre alapozott, annak megállapításait továbbfejlesztő anyag.

A kézikönyv alkalmazása szempontjából a „városfejlesztés” a városi szövet egy új vagy megújult darabjának előállítását jelenti. Ezen belül a városi szövet egy megújult darabjának előállítását nevezi a kézikönyv „városrehabilitációnak”.

A városi szövet az épületek és az épületek által alkotott épített terek együttese, a helyi társadalom életének és működésének fizikai kerete – a városi élet anyagi hordozója. A városi szövet és a város társadalmi és gazdasági élete összefüggő rendszert alkot, melynek elemei kölcsönösen hatással vannak egymásra és együttesen, összefüggésükben határozzák meg a városi élet minőségét és a város versenyképességét, attraktivitását.

A városfejlesztés és a városrehabilitáció keretében történő fizikai beavatkozások a városi szövet fizikai átalakítására irányulnak a városi élet fizikai feltételeinek javítása érdekében. A városfejlesztés eredményessége, különösen mind társadalmi, mind gazdasági értelemben vett fenntarthatósága érdekében a fizikai beavatkozások mellett, azokhoz szorosan kapcsolódva - az esetek döntő többségében a városi élet nem fizikai (társadalmi, gazdasági, kulturális, stb.) körülményeinek átalakítására irányuló tevékenységek megtervezésére és végrehajtására is szükség van. Különösen igaz ez a városrehabilitációs célú beavatkozások esetén, ahol a kölcsönhatások hosszú idő alatt kialakult rendszere következtében pusztán a fizikai körülmények megváltoztatása rendszerint csak részben vagy rosszabb hatásfokkal eredményezi az életminőség és versenyképesség tényleges javulását."

A 2014-2020 időszakra vonatkozó tervezés olyan új programozási elvárásokat tartalmaz, amelyek alkalmazásával célvezéreltté - és az integrált településfejlesztés céljainak megvalósítására alkalmassá válhat az eddigi eszköz-orientált és széttagolt hazai programozási tevékenység.

A Tervezés 2020 során a „gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan” elv érvényesül. Az integrált településfejlesztés fenti céljainak megvalósítását elősegíti, hogy a Kormány döntése értelmében, a 2014-2020 időszakban át kell térni a fejlesztések tervszerű megvalósítására, szemben a 2007-2013 időszak gyakorlatával, amikor a fejlesztési források allokációja eseti pályázatok útján történt és pontszerű, esetleges, egymást kölcsönösen nem erősítő, térben, funkcionálisan és ágazatok között nem összehangolt projektek megvalósítását idézte elő.

Sajószentpéter integrált településfejlesztési alapelvei az alábbiak:

- 1) kiegyensúlyozott, átlátható és fenntartható költségvetési gazdálkodás elveinek érvényesítése a településfejlesztésben,
  - 2) Egymást kölcsönösen erősítő, térben, funkcionálisan és ágazatok között történő összehangolás, integrált fejlesztés,
  - 3) Az integrált településfejlesztés meghatározó dimenziója a város épített városi szövetének és természeti környezetének megújítása és fejlesztése,
  - 4) a város épített városi szövetének és természeti környezetének megújítása és fejlesztése annak érdekében történik, hogy a kiinduló állapotnál szebb, egészségesebb, kényelmesebben használható városi környezet jöjjön létre, ahol jobb élni, mint a korábbi állapotában,
  - 5) a szabályozáson alapuló és az operatív városfejlesztési eszközök tervszerű, összehangolt alkalmazása a Településfejlesztési Konceptió és az Integrált településfejlesztési Stratégia megvalósítása során,
  - 6) társadalmi, gazdasági, környezeti és fizikai fenntarthatóság és biztonság,
  - 7) megvalósíthatóság,
  - 8) tervszerű előkészítés
  - 9) hatékonyság,
  - 10) területi kiegyensúlyozottság,
  - 11) a városközpont rehabilitációját és fejlesztését elő kell mozdítani annak érdekében, hogy adottságait ki lehessen használni Sajószentpéter társadalmi és gazdasági fejlődése érdekében. Az Önkormányzatnak az operatív városfejlesztés eszközeivel is
- Sajószentpéter Város Településfejlesztési Konceptiója és Településrendezési Eszközeinek felülvizsgálata **TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ**

- be kell avatkozni, összehangolva a gazdaságfejlesztést és az innovációt. valamint az energetikai megújítást szolgáló fejlesztéspolitikai eszközökkel,
- 12) a barnamezős városi területek megközelítési viszonyainak és infrastruktúra ellátásának fejlesztését javítását és rehabilitációját elő kell mozdítani annak érdekében, hogy adottságaikat és városszerkezeti pozíciójukat ki lehessen használni Sajószentpéter társadalmi és gazdasági fejlődése érdekében. Az Önkormányzatnak az operatív városfejlesztés eszközeivel is be kell avatkozni, összehangolva a gazdaságfejlesztést és az innovációt szolgáló fejlesztéspolitikai eszközöket.
  - 13) a lakótelepek, teleszerű lakóterületek rehabilitációját elő kell mozdítani annak érdekében, hogy kedvező adottságaikat ki lehessen használni Sajószentpéter társadalmi és gazdasági fejlődése érdekében. Ennek érdekében az Önkormányzatnak az operatív városfejlesztés eszközeivel is be kell avatkozni, összehangolva a lakó területek energetikai megújítását szolgáló fejlesztés politikai eszközökkel,
  - 14) a fizikai és társadalmi szempontból hanyatló városi területek szociális rehabilitációját, a rehabilitációra alkalmatlan lakott területek felszámolását elő kell mozdítani Sajószentpéter társadalmi és gazdasági fejlődése érdekében. Ennek érdekében az Önkormányzatnak az operatív városfejlesztés eszközeivel is be kell avatkozni, összehangolva a társadalmi felzárkóztatást és integrációval, valamint a humán erőforrások fejlesztését szolgáló fejlesztéspolitikai és szociálpolitikai eszközökkel,
  - 15) a város és mikro térsége, a városközpont és a városrészek közötti környezetkímélő közlekedés fejlesztése, valamint a térség központi városi szerepből adódó gazdaságfejlesztési potenciál kihasználása, továbbá a közösségi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása érdekében elő kell mozdítani a Sajószentpéter térségi integrált kötött pályás közösségi közlekedési rendszer kialakítását (tramtrain)

2. SAJÓSZENTPÉTER VÁROS FELJLESZTÉSI CÉLJAI

2.1. A TELEPÜLÉS ÁTFOGÓ FEJLESZTÉSÉT SZOLGÁLÓ CÉLOK ÉS RÉSZCÉLOK MEGHATÁROZÁSA

2.1.1.Átfogó gazdasági cél a gazdaság élénkítése, a helyi gazdaság erősítése, a foglalkoztatás bővítése

- **A gazdaság élénkítése, a helyi gazdaság erősítése, a foglalkoztatás bővítése**
  - Iparterületi kínálat növelése
  - Barnamezős iparterület rekonstrukciója és fejlesztése
  - Hulladéklerakó kármentesítése
- **A helyi gazdaság erősítése**
  - Vonzó üzleti környezet megteremtése, befektetés ösztönzés
  - Szabad vállalkozási zóna kialakítása
  - Mikro-, kis- és középvállalkozások támogatása
  - Helyi őstermelői piac megteremtése
- **A foglalkoztatás bővítése**
  - Munkahelyteremtés elősegítése
  - Helyben lakók helyben foglalkoztatásának elősegítése.
  - Közfoglalkoztatás megtartása

2.1.2. Az életminőség javítása

- **Demográfiai egyensúly javítása**
  - Népeségmegtartó képesség javítása
  - Családbarát környezet további fejlesztése
- **A lakosság egészségügyi állapotának javítása**
  - Betegségmegelőzés kiemelt kezelése
  - Idősellátás fejlesztése, kínálat bővítése
  - Sportolási lehetőségek bővítése
  - Egészségügyi intézményrendszer és szakellátás bővítése

- **Hagyományőrzés, identitáserősítés**
  - Helyi értékvédelem megteremtése
  - Közterületek fejlesztése
  - Városi élővízfolyások környezetének rendezése
  - Értékes táji elemek megőrzése
- **Társadalmi befogadás, szociális biztonság erősítése**
  - Térségi kapcsolatok és a városi szerepkör erősítése
  - Közösségépítés
  - Szociális ellátás fejlesztése, közmunkaprogram fenntartása
  - Közbiztonság növelése

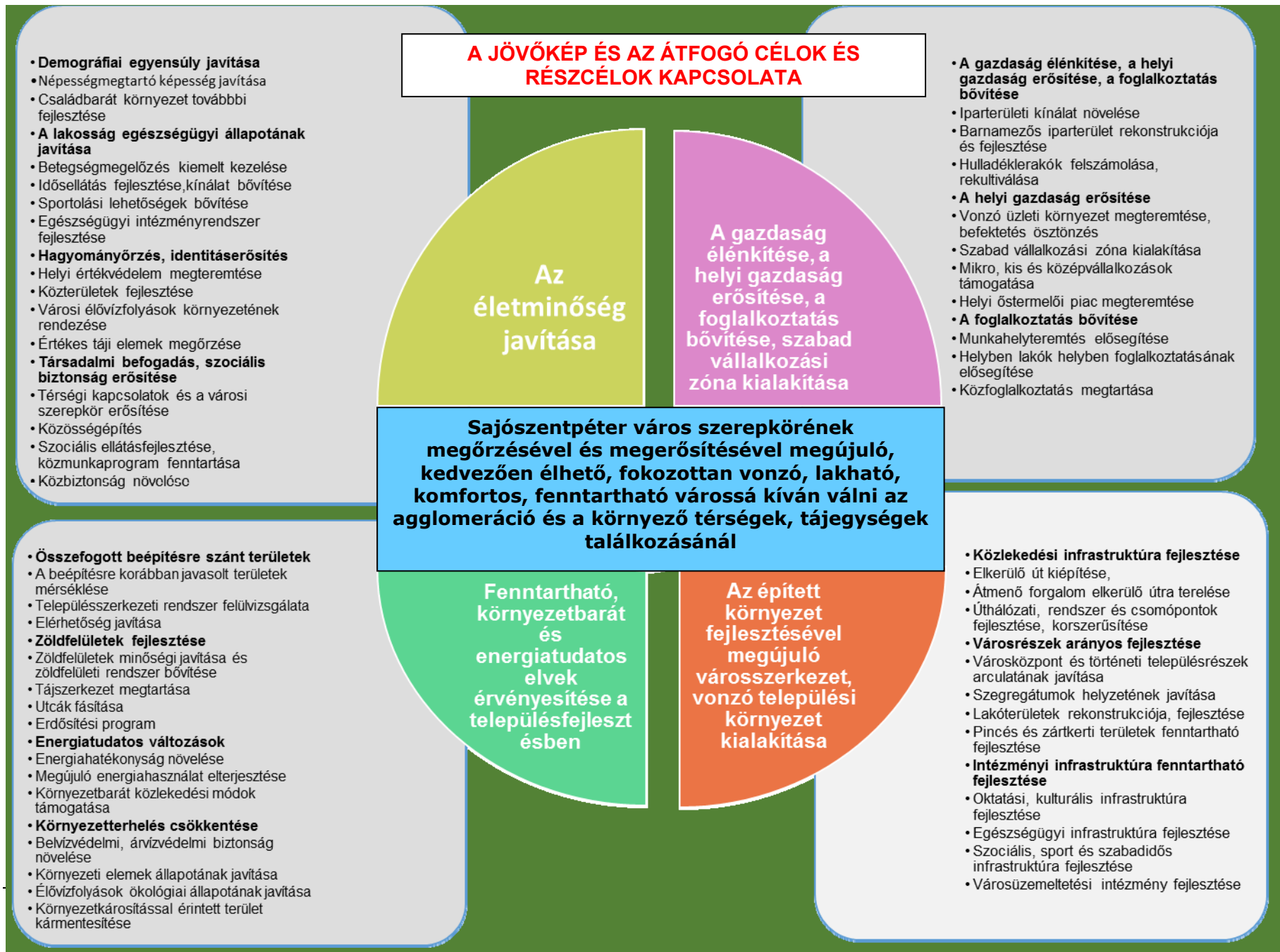
2.1.3. Az épített környezet fejlesztésével megújuló városszerkezet vonzó települési környezet kialakítása

- **Közlekedési infrastruktúra fejlesztése**
  - Elkerülő út kiépítése
  - Belső elkerülő utak, hiányzó hálózati kapcsolatok kiépítése
  - Úthálózati, rendszer és csomópontok fejlesztése, korszerűsítése
- **Városrészek arányos fejlesztése**
  - Városközpont és történeti településrészek arculatának javítása
  - Szegregátumok helyzetének javítása
  - Lakóterületek fejlesztése, meglévő lakóterületek megújulásának elősegítése
  - Pincés és zártkerti területek fenntartható fejlesztése
- **Intézményi infrastruktúra fenntartható fejlesztése**
  - Oktatási, kulturális infrastruktúra fejlesztése
  - Egészségügyi infrastruktúra fejlesztése
  - Szociális, sport és szabadidős infrastruktúra fejlesztése
  - Városüzemeltetési intézmény fejlesztése

2.1.4. Fenntarthatósági környezetbarát és energiatudatos elvek érvényesítése a településfejlesztésben

- **Összefogott beépítésre szánt területek**
  - A beépítésre korábban javasolt területek mérséklése
  - Településszerkezeti rendszer felülvizsgálata
  - Elérhetőség javítása
- **Zöldfelületek fejlesztése**
  - Közösségi zöldfelületek minőségi javítása és zöldfelületi rendszer kialakítása
  - Tájszerkezet megtartása
  - Utcák fásítása
  - Erdősítési program
- **Energiatudatos változások**
  - Energia hatékonyság növelése
  - Megújuló energiahasználat elterjesztése
  - Környezetbarát közlekedési módok támogatása (kerékpárút)
- **Környezetterhelés csökkentése**
  - Belvíz és árvízvédelmi biztonság növelése
  - Környezeti elemek állapotának javítása (a környezetvédelmi program alapján)
  - Élővízfolyások ökológiai állapotának javítása
  - Környezetkárosítással érintett terület kármentesítése

2.2. A JÖVŐKÉP ÉS AZ ÁTFOGÓ CÉLOK ÉS RÉSZCÉLOK KAPCSOLATA

2.3. A JÖVŐKÉP, AZ ÁTFOGÓ CÉLOK ÉS RÉSZCÉLOK KAPCSOLATA A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI ELVEKSEL

Átfogó cél	RÉSZCÉLOK	1. szakmai elv	2. szakmai elv	3. szakmai elv	4. szakmai elv	5. szakmai elv	6. szakmai elv	7. szakmai elv	8. szakmai elv	9. szakmai elv	10. szakmai elv	11. szakmai elv	12. szakmai elv	13. szakmai elv	14. szakmai elv	15. szakmai elv
A GAZDASÁG ÉLÉNKÍTÉSE, A HELYI GAZDASÁG ERŐSÍTÉSE, A FOGLALKOZTATÁS BŐVÍTÉSE, SZABAD VÁLLALKOZÁSI ZÓNA KIALAKÍTÁSA	A gazdaság élénkítése, a helyi gazdaságerősítése, a foglalkoztatás bővítése <ul style="list-style-type: none"> - Iparterületi kínálat növelése - Barnamezős iparterület rekonstrukciója és fejlesztése - Hulladéklerakó kármentesítése 															
	A helyi gazdaság erősítése <ul style="list-style-type: none"> - Vonzó üzleti környezet megteremtése, befektetés ösztönzés - Szabad vállalkozási zóna kialakítása - Mikro-, kis- és középvállalkozások támogatása - Helyi őstermelői piac megteremtése 															
	A foglalkoztatás bővítése <ul style="list-style-type: none"> - Munkahelyteremtés elősegítése - Helyben lakók helyben foglalkoztatásának elősegítése. - Közfoglalkoztatás megtartása 															

Átfogó cél	RÉSZCÉLOK	1. szakmai elv	2. szakmai elv	3. szakmai elv	4. szakmai elv	5. szakmai elv	6. szakmai elv	7. szakmai elv	8. szakmai elv	9. szakmai elv	10. szakmai elv	11. szakmai elv	12. szakmai elv	13. szakmai elv	14. szakmai elv	15. szakmai elv	
AZ ÉLETMINŐSÉG JAVÍTÁSA	Demográfiai egyensúly javítása <ul style="list-style-type: none"> - Népeségmegtartó képesség javítása - Családbarát környezet további fejlesztése 																
	A lakosság egészségügyi állapotának javítása <ul style="list-style-type: none"> - Betegségmegelőzés kiemelt kezelése - Idősellátás fejlesztése, kínálat bővítése - Sportolási lehetőségek bővítése - Egészségügyi intézményrendszer és szakellátás bővítése 																
	Hagyományörzés, identitás erősítés <ul style="list-style-type: none"> - Helyi értékvédelem megteremtése - Közterületek fejlesztése - Városi élővízfolyások környezetének rendezése - Értékes táji elemek megőrzése 																
	Társadalmi befogadás, szociális biztonság erősítése <ul style="list-style-type: none"> - Térségi kapcsolatok és a városi szerepkör erősítése - Közösségépítés - Szociális ellátás fejlesztése, közmunkaprogram fenntartása - Közbiztonság növelése 																

Átfogó cél	RÉSZCÉLOK	1. szakmai elv	2. szakmai elv	3. szakmai elv	4. szakmai elv	5. szakmai elv	6. szakmai elv	7. szakmai elv	8. szakmai elv	9. szakmai elv	10. szakmai elv	11. szakmai elv	12. szakmai elv	13. szakmai elv	14. szakmai elv	15. szakmai elv
AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET FEJLESZTÉSÉVEL MEGÚJULÓ VÁROSSZERKEZET VONZÓ TELEPÜLÉSI KÖRNYEZET KIALAKÍTÁSA	Közlekedési infrastruktúra fejlesztése <ul style="list-style-type: none"> - Elkerülő út kiépítése, - Belső elkerülő utak, hiányzó hálózati kapcsolatok kiépítése - Úthálózati, rendszer és csomópontok fejlesztése, korszerűsítése 															
	Városrészek arányos fejlesztése <ul style="list-style-type: none"> - Városközpont és történeti településrészek arculatának javítása - Szegregátumok helyzetének javítása - Lakóterületek fejlesztése, meglévő lakóterületek megújulásának elősegítése - Pincés és zártkerti területek fenntartható fejlesztése 															
	Intézményi infrastruktúra fenntartható fejlesztése <ul style="list-style-type: none"> - Oktatási, kulturális infrastruktúra fejlesztése - Egészségügyi infrastruktúra fejlesztése - Szociális, sport és szabadidős infrastruktúra fejlesztése - Városüzemeltetési intézmény fejlesztése 															

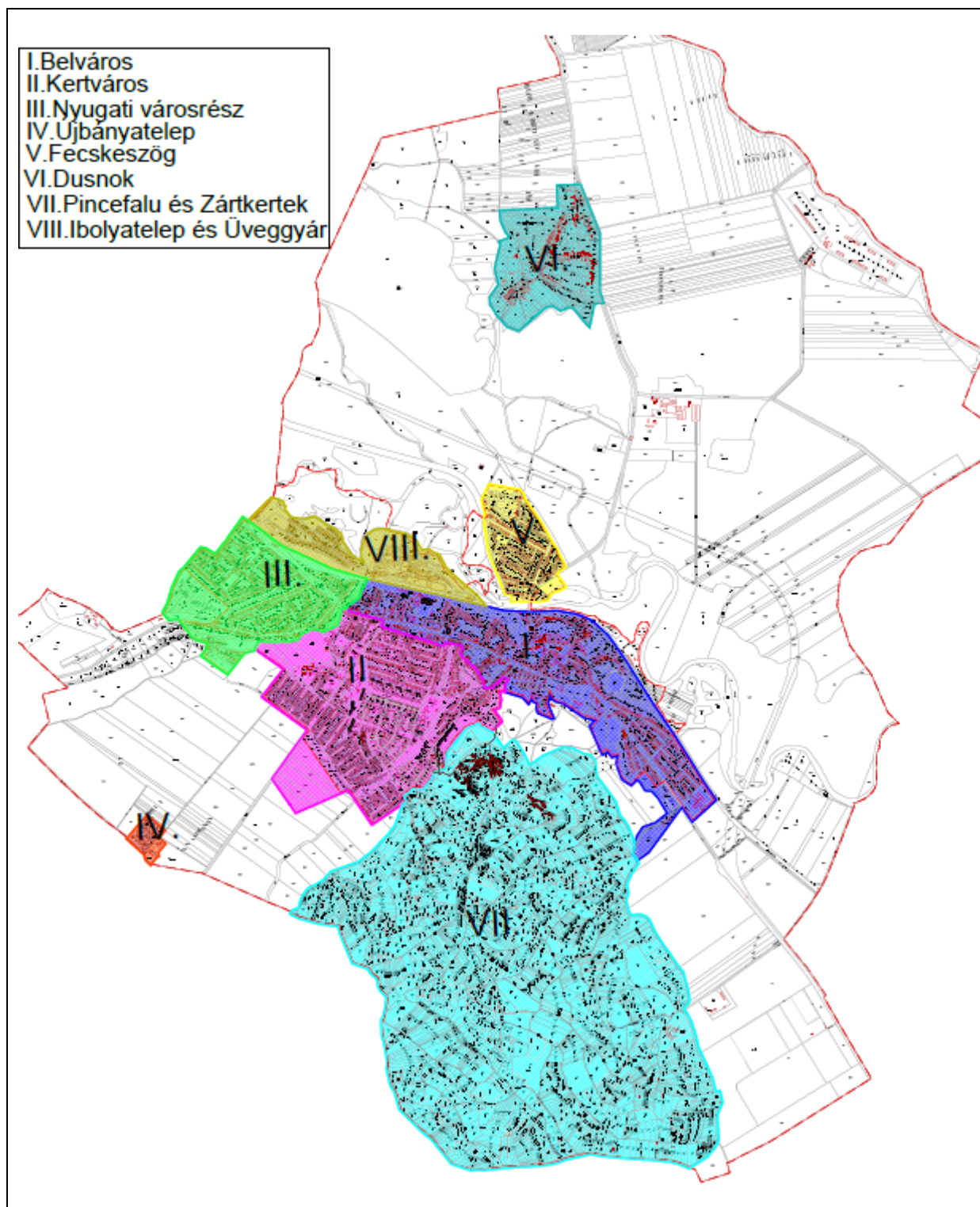
Átfogó cél	RÉSZCÉLOK	1. szakmai elv	2. szakmai elv	3. szakmai elv	4. szakmai elv	5. szakmai elv	6. szakmai elv	7. szakmai elv	8. szakmai elv	9. szakmai elv	10. szakmai elv	11. szakmai elv	12. szakmai elv	13. szakmai elv	14. szakmai elv	15. szakmai elv
FENNTARTHATÓSÁGI KÖRNYEZETBARÁT ÉS ENERGIATUDATOS ELVEK ÉRVÉNYESÍTÉSE A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS BEN	Összefogott beépítésre szánt területek <ul style="list-style-type: none"> - A beépítésre korábban javasolt területek mérséklése - Településszerkezeti rendszer felülvizsgálata - Elérhetőség javítása 															
	Zöldfelületek fejlesztése <ul style="list-style-type: none"> - Közösségi zöldfelületek minőségi javítása és zöldfelületi rendszer bővítése - Tájszerkezet megtartása - Utcák fásítása - Erdősítési program 															
	Energiatudatos változások <ul style="list-style-type: none"> - Energiahatékonyság növelése - Megújuló energiahasználat elterjesztése - Környezetbarát közlekedési módok támogatása 															
	Környezetterhelés csökkentése <ul style="list-style-type: none"> - Belvízvédelmi, árvízvédelmi biztonság növelése - Környezeti elemek állapotának javítása (a környezetvédelmi program alapján) - Élővízfolyások ökológiai állapotának javítása - Környezetkárosítással érintett terület kármentesítése 															

2.4. A BEAVATKOZÁSOK TERÜLETEI EGYSÉGEINEK MEGHATÁROZÁSA

2.4.1.VÁROSRÉSZEK LEHATÁROLÁSA

A **városrészek lehatárolása** az önkormányzat által 2008. június hónapban jóváhagyott Integrált Városfejlesztési Stratégia kijelölt városrészei alapján történik annak kisebb módosításával, és az új céloknak megfelelő kiegészítésekkel.

Az IVS a városrészek lehatárolásához felhasználta az akkor hatályos Településfejlesztési Konceptiót, illetve a Településrendezési tervet, azonban ezeken most módosítani szükséges.

Városrészek lehatárolása

A városrészek számának megállapításakor törekedtek a városrészek számának korlátozására, mérséklésre, de tekintettel arra, hogy számos városrész különállósága adott, a városrészek száma így összesen hat egységben véglegesítődött.

A városrészek helyzetértékeléséhez felhasználták a Városfejlesztési Kézikönyvben fellelhető iránymutatásokat és táblázatokat, az elemzés során elvégezték az egyes városrészekre lebontott SWOT elemzést is.

A beazonosított városrészek alapján kerültek kijelölésre a későbbi fejlesztési akcióterületek.

Az így korábban meghatározott városrészekben a város nem kíván változtatni, a lehatárolások megfelelnek továbbra is a fejlesztési elképzeléseknek.

Az Integrált Városfejlesztési Stratégiában kijelölt városrészek az alábbiak:

Tekintettel azonban arra, hogy a városfejlesztési célok meghatározásánál előtérbe kerültek a helyi mezőgazdaság fejlesztésének céljai és a pincés területek infrastruktúra fejlesztésének és hasznosításának kérdései egy új városrész kijelölésre kerül sor.

MEGLÉVŐ, KIJELÖLT VÁROSRÉSZEK:

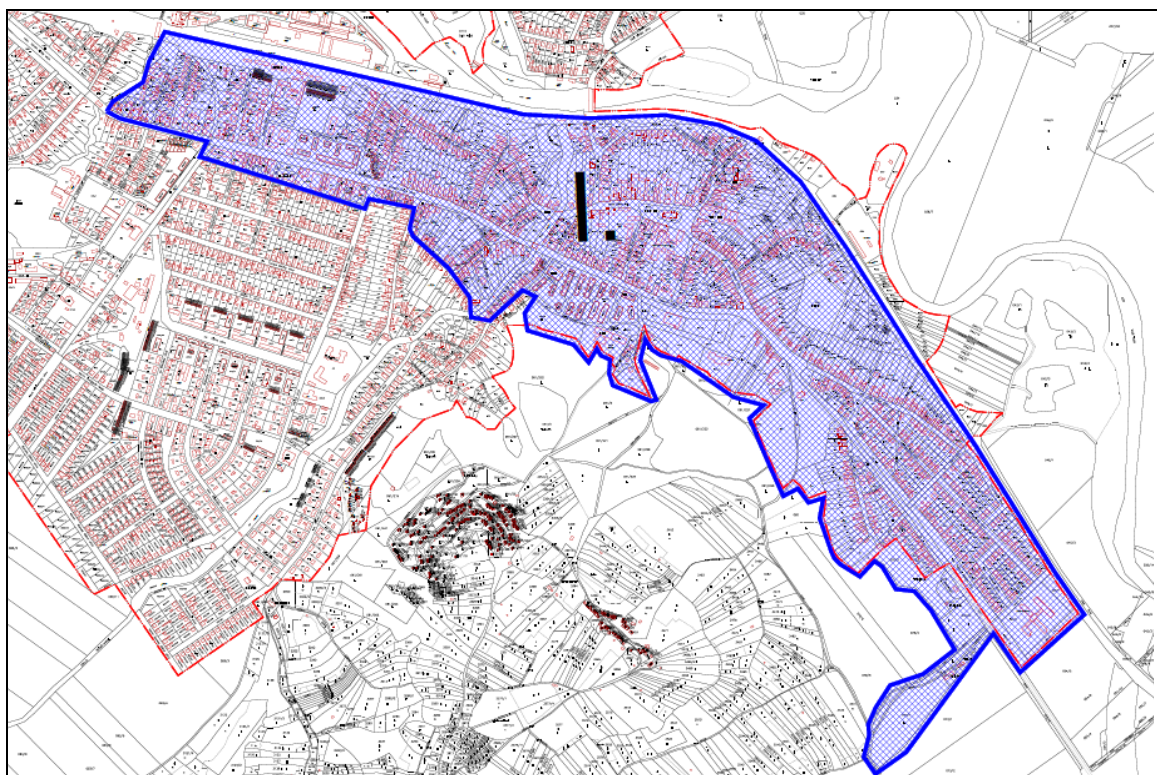
I.	számú városrész:	Belváros
II.	számú városrész:	Kertváros
III.	számú városrész:	Nyugati városrész
IV.	számú városrész:	Újbányatelep
V.	számú városrész:	Fecskeszög
VI.	számú városrész:	Dusnok

KIJELÖLÉSRE JAVASOLT VÁROSRÉSZEK:

VII.	számú városrész:	Pincefalu és zártkertek
VIII.	számú városrész:	Ibolyatelep és Üveggyár

2.4.2.A VÁROSRÉSZEK RÖVID BEMUTATÁSA

2.4.2.1 Belváros

A Belváros elnevezésű városrész a város délkeleti szélétől a 26-os számú országos főút mentén, a település központját is magába foglaló, döntően központi fekvésű terület, mely funkcionálisan és építészetiileg is két településrész együttese.

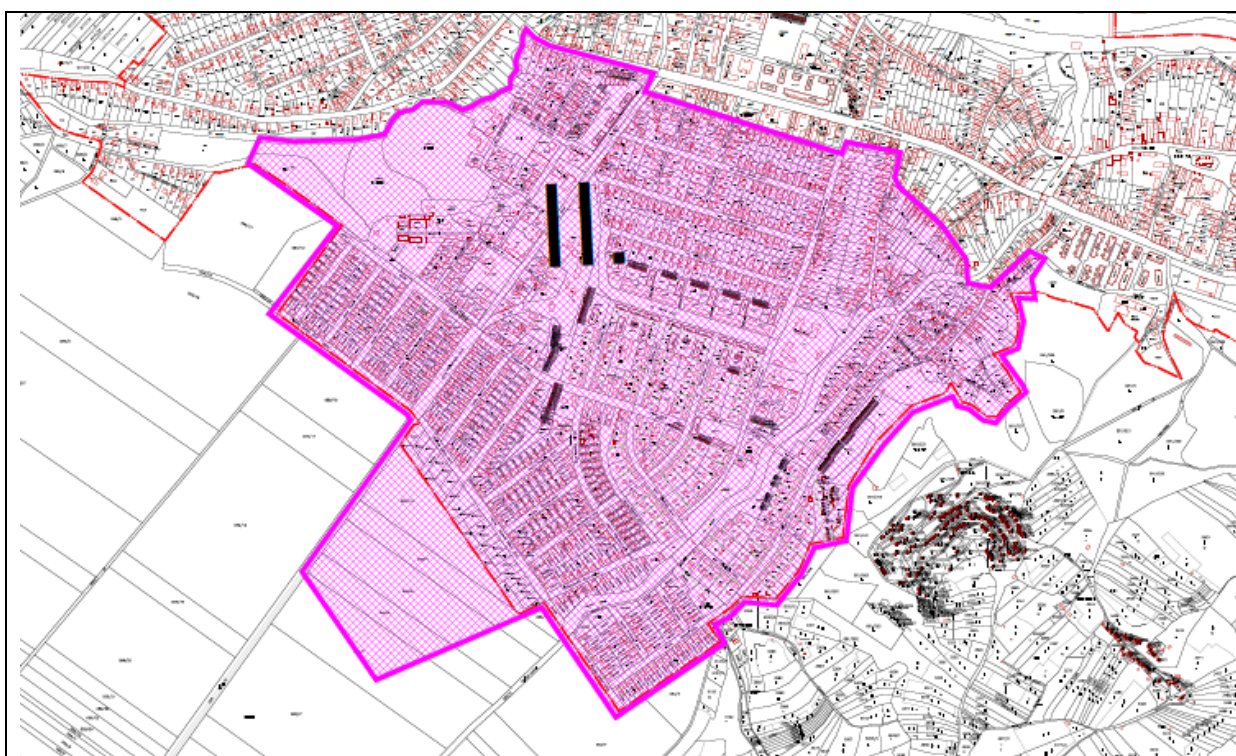
A délkeleti részen – ahol közel ezer ember lakik – a beépítés jellege jellemzően falusias, és itt található az egyik, közel száz fő lakónépességű szegregált terület is.

A városrész másik meghatározó része a település legrégebbi településmagja, a fontosabb középületeket magába foglaló és számos közfunkciót ellátó terület rész a városközpont. A beépítések jellege ebben a történelmi városmagban mutat leginkább városias képet.

Ebben a szűkebb értelemben vett városközponti területen koncentrálódik a város számottevő gazdasági, közösségi, állami, igazgatási, hatósági, humán szolgáltatási funkciója.

A Városközpont funkcióellátottsága és közüzemi ellátottsága teljesnek mondható a városrész jellegének megfelelően, de egyes részterületei rekonstrukciót igényelnek.

2.4.2.2 Kertváros

A Kertváros városrész a település központjától déli irányban található, melyen belül a kisvárosi telepszerű többszintes beépítéstől, a csoportos beépítéseken keresztül az alacsony intenzitású falusias beépítésig fellelhetőek különféle lakóterület használatok változatok.

E városrészben él a lakosság jelentősen meghatározó része, az összes lakónépességnek a 40-45 %-a. A magas népességszám, a Belváros területével közel azonos viszonylagosan nagy területének, valamint a változatos lakóterület használatnak is köszönhető. A lakónépesség sűrűsége e területen, több mint 50%-kal magasabb a Belvárosénál.

Az eltérő beépítési típusok mellett, a terület mégis egységesnek tűnik a viszonylagosan magas arányú zöldfelületnek, a kerteségeknek és a terület rendezettségének és morfológiájának köszönhetően, mely így egy kellemes hangulatú településrész benyomását kelti. A település intézményi és egyéb közcélú ellátottsága (iskola, óvoda, mentőállomás, művelődési központ, mozi, templom, könyvtár, szaküzletek, vendéglátóhelyek stb.) megfelelő, így ez az egyik legjobb presztízzsel rendelkező terület a városon belül.

A városrész kedvező településszerkezeti adottsága, hogy a területen átfolyik a Nyögő-patak, mely sok helyen kellemes mikrokörnyezetet idéz elő. Kedvező a közlekedési adottsága, területei jól megközelíthetőek, kellemes hangulatú lakóutcák a jellemzőek, és a közterületek állapota átlagosnak tekinthető.

A Kertváros funkcióellátottsága a városrész jellegének megfelelően korlátozott ugyan, de megfelelő mértékű.

2.4.2.3 Nyugati városrész

Az Nyugati városrész elnevezésének megfelelően a város nyugati, észak-nyugati részén, illetve peremén helyezkedik el. E városrész korábban három, térben jól elkülönülő településrészből tevődött össze, melyből az Ibolyatelep és az Üveggyár a felülvizsgálat során önálló városrészként került meghatározásra.

A Szabadság-telep a Miskolc-Ózd vasútvonaltól délre terül el, területe számottevő, a város egyik legnagyobb összefüggő lakóterülete. A Szabadság-telep északi pereme a városközpont folytatódása, a városközpont lineáris kiterjedése a közlekedési fő nyomvonal, a 26-os országos főút két oldalán.

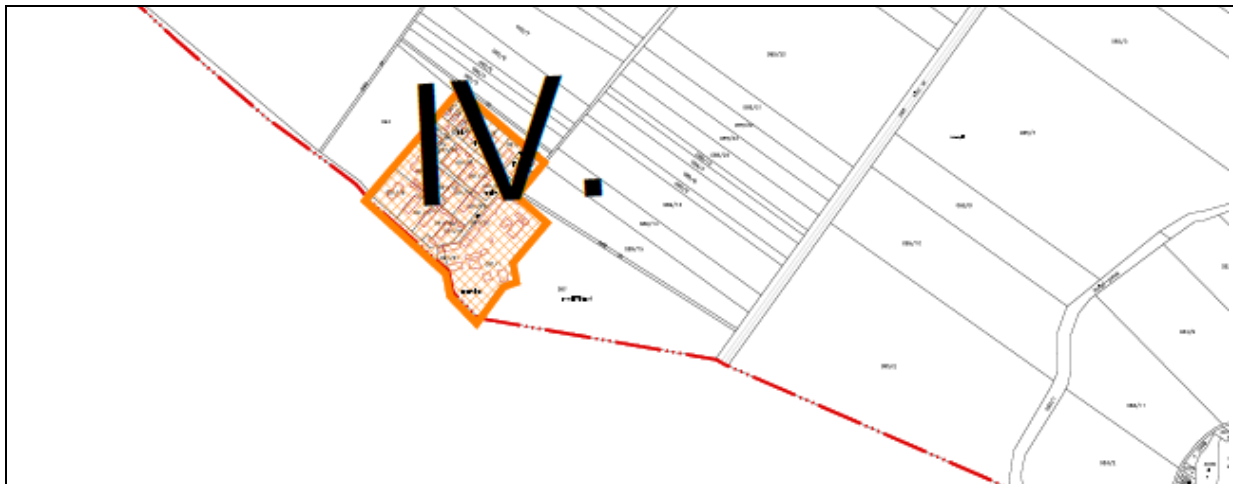
A város meghatározó településrészét képező terület azonban döntően lakófunkciójú.

A Szabadság-telep déli peremén az Alacska patak mentén helyezkedik el a város egyik hagyományos lakóterülete az Erzsébet telep.

A Nyugati városrészen él a lakosság mintegy 15%-a, közel 1.900 fő. A lakóterületek hangulata falusias, az épületek összképe kellemes, bár a lakásállomány jelentős része, mintegy 26%-a alacsony komfortfokozatú. A porták általánosságban rendezettek, a közterületek jellemzően jó állapotúak, az infrastrukturális illetve közmű ellátottsági helyzet teljesnek mondható.

A városrész funkciója döntően lakó jellegű, e területen a kismértékű gazdasági (kereskedelmi, szolgáltatói, vendéglátó ipari) funkción túl egyéb közösségi (humánszolgáltatói, igazgatási stb.) funkció nem lelhető fel. A városrész összességében rendezett környezetet mutat.

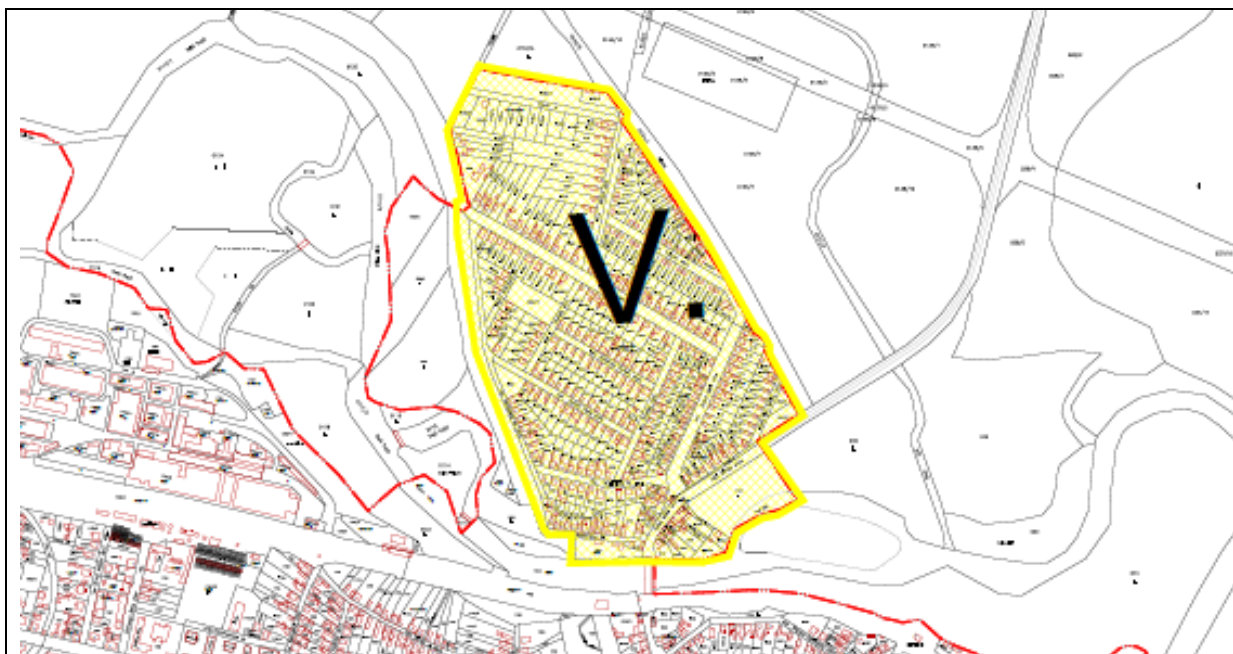
2.4.2.4 Újbányatelep

Az Újbányatelep városrész a várostól déli irányban kb. másfél kilométerre található külterületi kistelep, melyet a helyiek 2-es akna néven is emlegetnek. Mintegy 200 fő körüli lélekszámú kis településrész megközelítése nehézkes, a lakóépületektől, mintegy 500 méterre lévő távolsági buszmegállótól közelíthető meg a város, illetve a Pitypalatty-völgyi falvak. A telep két funkcionális egységből áll, egyrészt egy kis gazdasági terület, másrészt az ehhez kapcsolódó csoportos beépítésű munkás kolónia. A telep műszaki állapota nagyon rossz, a terület elhanyagolt. Szennyvízcsatorna nincs kiépítve, az utak állapota teljesen elhanyagolt. A lakóingatlanok állapota avult, vannak lakatlan romos épületek is.

Szegregált terület.

2.4.2.5 Fecskeszög

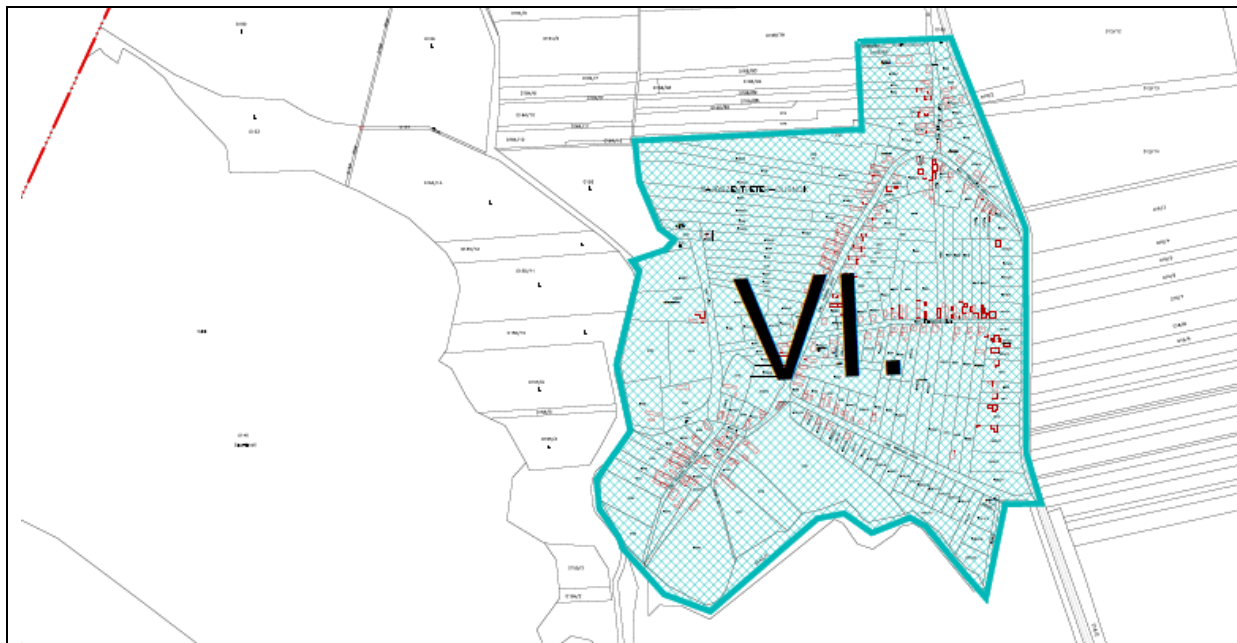
A Fecskeszög városrész a város egybefüggő belterületi részének északi, a Sajó folyó túlsó partján fekvő településrésze. A településrész déli peremén halad el a városban a 26-os útról leágazó 27-es számú országút, mely jelentős átmenő forgalmat bonyolít le. A városközpontot a Sajó közúti hídján és a vasúti átjárón át lehet elérni. Az itt lakók száma mintegy 1700 fő. A városrész lakosságának, mintegy 90%-a roma származású. az ITS megállapításai szerint.

Falusias beépítési jellemzőkkel rendelkező településrész, **döntően csak lakófunkcióval ellátott**, egyéb vonatkozásában funkcióhiányos, kevés vállalkozás és kereskedelmi szolgáltató egység lelhető fel. A városrész közmű ellátása, a közterületek állaga, az utak burkolata hiányos és rossz. Kiemelendő, hogy szennyvízhálózattal nem rendelkezik, és a pormentes utak aránya is kedvezőtlen.

A becslések szerint **a lakosság, mintegy 14%-a**, él e városrészben. Az önkormányzati nyilvántartás szerint ennek növekedés mértéke 20% körüli volt. A városrész lakónépességén belül kiemelkedően magas az aránya a fiatalok számára. A legfeljebb általános iskolai végzettségűek aránya az aktív korúak között rendkívül magas, 75,7%, (ITS adatai szerint) e lakónépesség között a felsőfokú végzettségűek aránya alacsony. Kiugróan alacsony a foglalkoztatottak aránya a megfelelő korúak között (15-64 év), melynek mértéke csupán 14,6%.

Szegregált terület.

2.4.2.6 Dusnok

Sajószentpéter belterületétől északra, mintegy 2 km-re, a 27-es út mellett, Edelény irányába található a közigazgatásilag a városhoz tartozó, mégis jól elkülönülő településrész, Dusnok (illetve Dusnok puszta). Lakónépességének száma döntően nem változott, mintegy 350 fő.

E kis település településképe kellemes, udvarai, házai, közterületei viszonylag jó állapotúak és gondozottak.

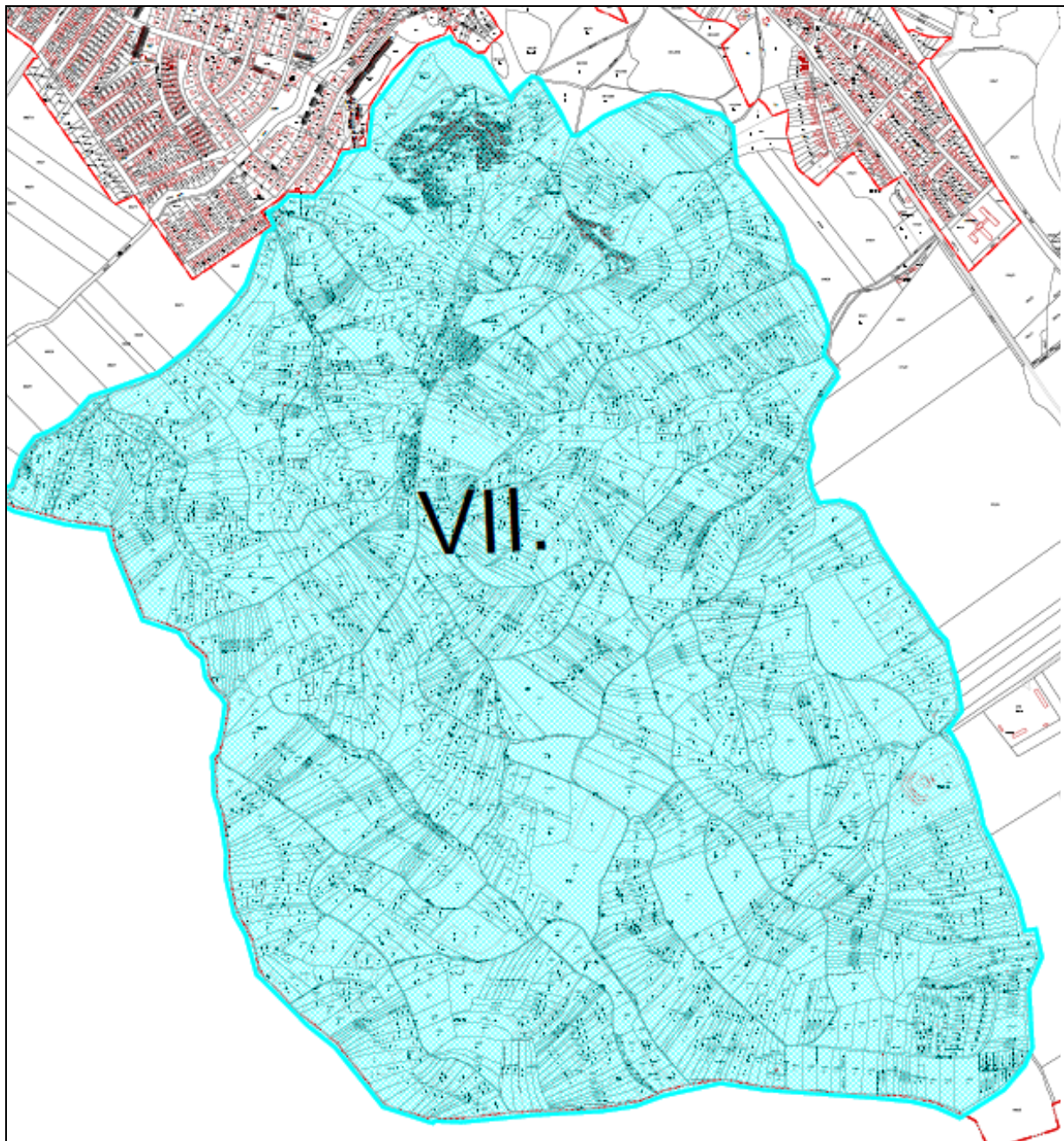
A lakóingatlanok mellett e településrészen egy római katolikus templom, egy-két ételmeztér és vendéglátóhely, és egy művelődési ház található. A lakosok számára nincs túl sok hely a közösségi életre, a településrész erősen funkcióhiányos.

Dusnokon a teljes település lakónépességének, csupán mintegy 3%-a él. A népességben belül viszonylag magas a fiatalok aránya, a 60 év feletieké kismértékben lemarad a városi átlagtól.

A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya 27,2%, a felsőfokú végzettségűek aránya a megfelelő korúak %-ban alatta marad a városi 5,9%-os átlagnak.

A városrészben a foglalkoztatottak aránya viszonylag kedvező, az megegyezik a városi átlag 36,8%-os mértékével. A szegregációs mutató (rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők és legfeljebb általános iskolai végzettségűek aránya) 21,6%.

2.3.2.7 Pincefalu, zártkerti városrész

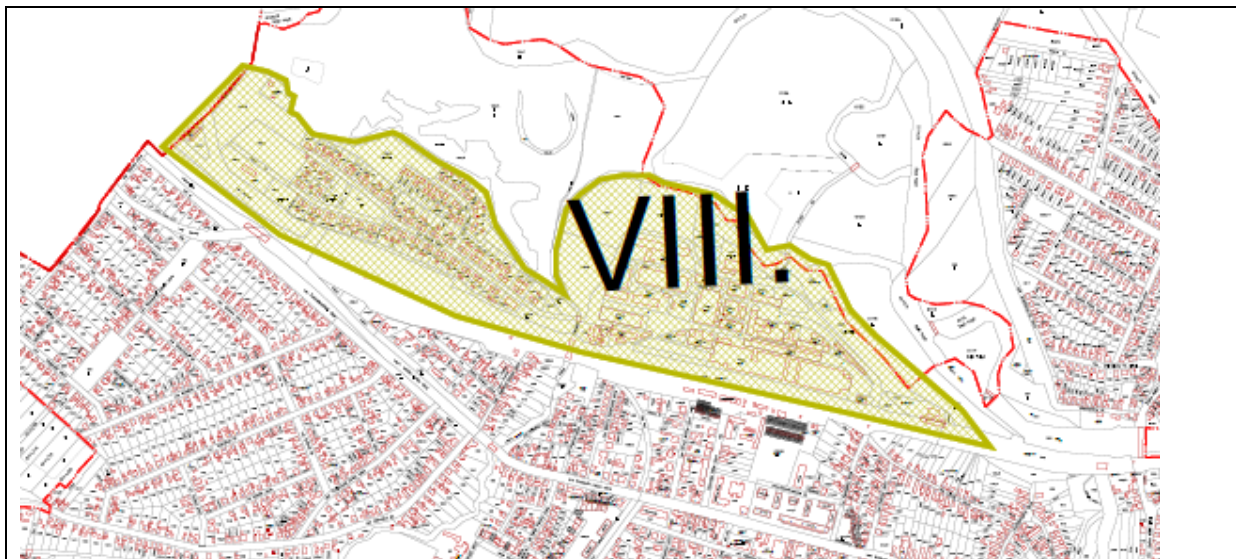

A Pincefalu és zártkerti városrész a város délkeleti területén helyezkedik el, döntően dombos területen. A területe az ökológiai folyosó része, a város tüdeje. A területre a lakó funkció nem jellemző, bár előfordul. A városrészben három önálló Pincefalu, pincés terület helyezkedik el, mely kedvelt a városlakók körében. A pincefaluból szép kilátás nyílik a városra.

Itt helyezkedik el a város Majális parkja is a Pipiske északnyugati oldalán. A zártkertek jó részét művelik, és részben beépített.

2.3.2.8 Ibolyatelep - Üvegyár városrész

Az Ibolyatelep - Üvegyár városrész a város észak-nyugati részén fekszik, a Miskolc-Ózd vasútvonaltól északra kerül el. Megközelítése nehézkes, jelenleg az Alacska patak vasútvonal alatt kiépített medrén és az Üvegyári útról közelíthető meg.

A területet a vasútvonal elvágja a település központi részeitől az átközlekedés és a településrész megközelítése nehézkes, megoldatlan.

A városrész két jól elkülöníthető részből tevődik össze, az Ibolya-telep, mint egységes beépítésű lakóterületi kolónia, és a település legnagyobb egybefüggő iparterülete, a hajdani üvegyár barnamezős iparterülete.

Az Ibolyatelep lakókönyezete rendezettnek mondható.

A lakófunkcióval számottevően nem rendelkező hajdani Üvegyár telephelye a vasútvonal és a Sajó folyó közötti területen fekszik. Vasúti kiszolgálása ennek megfelelően jó, viszont közúti elérhetősége nagyon nehézkes, melyen a megvalósuló, a várost északon elkerülő út és a belső megközelítés fejlesztése javíthat.

Ebben a városrészben található a város barnamezős, legjelentősebb iparterülete a volt Üvegyár.

2.5. A FEJLESZTÉSI CÉLOK ÉRTELMEZÉSE AZ EGYES TELEPÜLÉSRÉSZEKRE

2.5.1 A gazdaság élénkítése, a helyi gazdaság erősítése, foglalkoztatás bővítése, szabad vállalkozói zóna kialakítása

ÁTFOGÓ CÉL	RÉSZCÉLOK	BELVÁROS	KERTVÁROS	NUGATI VÁROSRESZ	ÚJBÁNYATELEP	FECSEKESZÖG	DUSNOK	PINCEFALU ZÁKERT	IBOLYATELEP-ÜVEGGYÁR	TELJES VÁROS
		A GAZDASÁG ÉLÉNKÍTÉSE, A HELYI GAZDASÁG ERŐSÍTÉSE, A FOGLALKOZTATÁS BŐVÍTÉSE, SZABAD VÁLLALKOZÁSI ZÓNA KIALAKÍTÁSA	A gazdaság élénkítése, a helyi gazdaság erősítése, a foglalkoztatás bővítése							
- Iparterületi kínálat növelése										
- Barnamezős iparterület rekonstrukciója és fejlesztése										
- Hulladéklerakó kármentesítése										
A helyi gazdaság erősítése										
- Vonzó üzleti környezet megteremtése, befektetés ösztönzés										
- Szabad vállalkozási zóna kialakítása										
- Mikro, kis és középvállalkozások támogatása										
- Helyi őstermelői piac megteremtése										
A foglalkoztatás bővítése										
- Munkahelyteremtés elősegítése										
- Helyben lakók helyben foglalkoztatásának elősegítése,										
- Közfoglalkoztatás megtartása										

2.5.2 Az életminőség javítása

ÁTFOGÓ CÉL	RÉSZCÉLOK	BELVÁROS	KERTVÁROS	NUGATI VÁROS RÉSZ	ÚJBÁNYATELEP	FECSEKSZÖG	DUSNOK	PINCEFALU ZÁKERT	IBOLYATELEP-ÜVEGGYÁR	TELJES VÁROS
		AZ ÉLETMINŐSÉG JAVÍTÁSA	Demográfiai egyensúly javítása							
- Népeségmegtartó képesség javítása										
- Barnamezős iparterület rekonstrukciója és fejlesztése										
- Hulladéklerakó kármentesítése										
A lakosság egészségügyi állapotának javítása										
- Betegségmegelőzés kiemelt kezelése										
- Idősellátás fejlesztése, kínálat bővítése										
- Sportolási lehetőségek bővítése										
- Egészségügyi intézményrendszer és szakellátás bővítése										
Hagyományörzés, identitáserősítés										
- Helyi értékvédelem megteremtése										
- Közterületek fejlesztése										
- Városi élővízfolyások környezetének rendezése										
- Értékes táji elemek megőrzése										
Társadalmi befogadás, szociális biztonság erősítése										
- Térségi kapcsolatok és a városi szerepkör erősítése										
- Közösségépítés										
- Szociális ellátás fejlesztése, közmunkaprogram fenntartása										
- Közbiztonság növelése										

2.5.3 Az épített környezet fejlesztése

ÁTFOGÓ CÉL	RÉSZCÉLOK	BELVÁROS	KERTVÁROS	NUGATI VÁROSRESZ	ÚJBÁNYATELEP	FECSEKZÖG	DUSNOK	PINCEFALU ZÁKERT	IBOLYATELEP-ÜVEGGYÁR	TELJES VÁROS
		AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET FEJLESZTÉSE	Közlekedési infrastruktúra fejlesztése							
- Elkerülő út kiépítése										
- Belső elkerülő utak, hiányzó hálózati kapcsolatok kiépítése										
- Úthálózati, rendszer és csomópontok fejlesztése, korszerűsítése										
Városrészek arányos fejlesztése										
- Városközpont és történeti településrészek arculatának javítása										
- Szegregátumok helyzetének javítása										
- Lakóterületek fejlesztése, meglévő lakóterületek megújulásának elősegítése										
- Pincés és zártkerti területek fenntartható fejlesztése										
Intézményi infrastruktúra fenntartható fejlesztése										
- Oktatási, kulturális infrastruktúra fejlesztése										
- Egészségügyi infrastruktúra fejlesztése										
- Szociális, sport és szabadidős infrastruktúra fejlesztése										
- Városüzemeltetési intézmény fejlesztése										

2.5.4 Fenntarthatósági környezetbarát és energiatudatos elvek érvényesítése a településfejlesztésben

ÁTFOGÓ CÉL	RÉSZCÉLOK	BELVÁROS	KERTVÁROS	NUGATI VÁROSRÉSZ	ÚJBÁNYATELEP	FECSKESZÖG	DUSNOK	PINCEFALU ZÁKERT	IBOLYATELEP-ÜVEGGYÁR	TELJES VÁROS
		FENNTARTHATÓSÁGI KÖRNYEZETBARÁT ÉS ENERGIATUDATOS ELVEK ÉRVÉNYESÍTÉSE A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS BEN	Összefogott beépítésre szánt területek							
- A beépítésre korábban javasolt területek mérséklése										
- Településszerkezeti rendszer felülvizsgálata										
- Elérhetőség javítása										
Zöldfelületek fejlesztése										
- Közösségi zöldfelületek minőségi javítása és zöldfelületi rendszer bővítése										
- Tájszerkezet megtartása										
- Utcák fásítása										
- Erdősítési program										
Energiatudatos változások										
- Energiahatékonyság növelése										
- Megújuló energiahasználat elterjesztése										
- Környezetbarát közlekedési módok támogatása										
Környezetterhelés csökkentése										
- Belvízvédelmi, árvízvédelmi biztonság növelése										
- Környezeti elemek állapotának javítása (a környezetvédelmi program alapján)										
- Élővízfolyások ökológiai állapotának javítása										
- Környezetkárosítással érintett terület kármentesítése										

3. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ

3.1. A STRATÉGIÁHOZ ÉS A TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK KÉSZÍTÉSÉHEZ SZÜKSÉGES TÁRSADALMI, GAZDASÁGI ÉS KÖRNYEZETI ADATOK MEGHATÁROZÁSA

3.1.1 Településhálózati összefüggések, a település helye a településhálózatban, térségi kapcsolatok

A város a 26-os számú főközlekedési út egyik csomóponti elemeként a Miskolc-Ózd tengelyen elhelyezkedve jelentős tranzitforgalmat bonyolít le. Az Edelény irányába ágazó 27-es főközlekedési útvonal, illetve az ebből adódó csomóponti helyzet olyan térszervező hatású, melynek minél jobb kihasználása kedvező a város számára. A város, mint a Pitypalatty-völgy kapuja jelentős szerepet tölt be az itt lévő hat település társadalmi, gazdasági életében, elsősorban közigazgatási, humán-infrastrukturális, lakossági és intézményi szolgáltatások biztosításával.

JAVASLAT

Sajószentpéter város szerepkörének megőrzésével és megerősítésével megújuló, kedvezően élhető, fokozottan vonzó, lakható, komfortos, fenntartható várossá fejlődjön az agglomeráció és a környező térségek, tájegységek találkozásánál

- lakónépességének megtartásával
- mikrotérségi szerepkörének fejlesztésével
- súlyponti pozícióit erősítő közlekedés földrajzi helyzetével
- a Borsodi Ipari Tengelyen történő elhelyezkedésével
- a gazdasági potenciáljának erősítésével
- a foglalkoztatás növekedésével
- az egyensúlyra törekvő, kiegyensúlyozott településfejlesztéssel

3.1.2 A területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések

A városnak a fejlesztési elképzeléseihez szükséges figyelembe vennie az országos és megyei fejlesztési koncepciókat és irányelveket.

Sajószentpéter térségi kapcsolataiban jelentős változás következett be 2013. január 1-től: a területfejlesztési struktúrában a korábbi kistérségek helyébe lépő járási rendszerben a miskolci kistérség helyett a kazincbarcikai járás részévé vált.

Sajószentpéter város a kötelező önkormányzati feladatainak ellátásához Társulásokba szerveződött a szomszédos települések önkormányzataival

A nemzeti és a területi szintű fejlesztéspolitikai dokumentumok adják a keretét a helyi fejlesztési programoknak. A helyi szintű tervezéskor elengedhetetlen a magasabb szintű programok, koncepciók áttekintése, a kapcsolódási pontok feltárása.

Sajószentpéter 290/2014. Korm. rendelet szerinti helyzete

Az egyes járások fejlettségének mérését a 290/2014. Kormányrendelet új paraméterek alapján végezte el, amely szerint a járások területi fejlettség alapján történő besorolásánál a társadalmi és demográfiai, lakás és életkörülmények, helyi gazdaság és munkaerő-piaci, valamint infrastruktúra és környezeti mutatókból (négy mutatócsoport) képzett komplex mutatót kell figyelembe venni.

A komplex mutató alapján a 65.024 lakosság számú Kazincbarcikai járás 198 járásból – emelkedő sorrendben – a 95. kedvezményezett besorolású járás.

JAVASLAT

A nemzeti és a területi szintű fejlesztéspolitikai dokumentumok adják a keretét a helyi fejlesztési programoknak. A helyi szintű tervezéskor elengedhetetlen a magasabb szintű programok, koncepciók áttekintése, a kapcsolódási pontok feltárása. A készülő

Településfejlesztési koncepció célrendszerénél ezeknek az elveknek a figyelembe vétele szükséges, mert a külső források megszerzésének fontos feltétele az elvek alkalmazása. Ezért a település jövőképét és a hozzá tartozó a célrendszer négy átfogó célját az alábbiak szerint javasoljuk meghatározni:

Átfogó gazdasági cél

A gazdaság élénkítése, a helyi gazdaság erősítése, a foglalkoztatás bővítése, szabad vállalkozási zóna kialakítása

El kell érni, hogy Sajószentpéter város, részben a kistérségi feladat ellátási és koordinációs szerepkörének erősödésével, részben a gazdasági potenciáljának növekedésével, a népességének megtartása mellett, fokozottan vonzó, lakható, komfortos, fenntartható várossá váljon.

Átfogó társadalmi cél

Az életminőség javítása

Erősödjön a város népesség megtartó ereje, javuljon az életminősége és egészségi állapota, erősödjön az identitása, társadalmi befogadó képessége és szociális biztonsága.

Átfogó fizikai fejlesztési cél

Az épített környezet fejlesztésével megújuló városszerkezet, vonzó települési környezet kialakítása

A közlekedési infrastruktúra fejlesztése

Városrészek arányos fejlesztésével

Az intézményi infrastruktúra további fenntartható fejlesztésével

Átfogó táji, természeti célok

Fenntartható, környezetbarát és energiatudatos elvek érvényesítése a településfejlesztésben

Szűnjön meg a város korábbi tervekben kijelölt, aránytalan szétterülése, mely összhangban van a fenntartható város elvével.

Erősödjön a város zöldterületi rendszere,

Az energiatudatos elvek alkalmazása elősegíti az energia hatékonyság növelését, a megújuló energiahasználat elterjesztését.

Különös szerepe lehet a környezetbarát közlekedési módok támogatásának, mely részben a tömegközlekedés alternatív lehetőségeinek ad teret, illetve a kerékpáros közlekedés fejlesztésével a települések, illetve a településrészek közötti elérhetőséget javítja.

A környezeti elemek állapotának javításával és a környezetkárosítással érintett területek kármentesítésével a környezetterhelés csökken.

A Sajó folyó árvízvédelmének javításával, valamint a hullámtér kezelési tervének magalkotásával az elkerülő út tervezett megépítésével összhangban javul a város árvízvédelmi helyzete és biztonsága.

Az élővízfolyások ökológiai állapotának javítása nemcsak a vízrendezési kérdések megoldásában játszik jelentős szerepet, de a zöldterületi rendszer fejlesztésével párhuzamosan a városi környezetminőség javulását is eredményezheti.

3.1.3 A területrendezési tervekkel való összefüggések

Sajószentpéter városát az Országos Területrendezési Terv és a Borsod Abaúj Zemplén Megyei Területrendezési terv érinti.

Az Országos Területrendezési Terv 2014.január1-én hatályba lépő változata bizonyos esetekben felülírhatja a hatályos Borsod Abaúj Zemplén Megyei Területrendezési terv előírásait, így fokozott figyelemmel kell eljárni az államigazgatási szervek adatszolgáltatásai alapján az egyes térségi övezetek lehatárolásánál.

OTRT

Sajószentpéter város igazgatási területét az OTRT döntően Vegyes használatú térségbe, Mezőgazdasági térségbe és kisebb mértékben Vízgazdálkodási térségbe sorolja.

A települési térsége 500-750 ha közötti területű.

Az országos jelentőségű műszaki infrastruktúra hálózatok és egyedi építmények tekintetében az alábbiak érintik Sajószentpéter város igazgatási területét:

Főútvonal, Egyéb országos törzshálózati vasúti pálya

Földgáz szállító vezeték, Termékvezeték, 400kV-os átviteli hálózat távvezeték eleme

Az igazgatási terület az alább felsorolt övezetekkel érintett:

- Országos ökológiai hálózat övezete
- Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezete
- Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete
- Országos vízminőség-védelmi terület övezete
- Nagyvízi meder területének övezete

BAZ MEGYEI TERÜLETRENDEZÉSI TERV

Sajószentpéter város igazgatási területét a BAZ Megyei Térségi szerkezeti tervdöntően Vegyes használatú térségbe, Mezőgazdasági térségbe és kisebb mértékben Erdőgazdálkodási és Vízgazdálkodási térségbe sorolja.

A Városias települési térsége mutatja az önálló települési egységeket és a tervezett fejlesztéseket.

A műszaki infrastruktúra hálózatok és egyedi építmények tekintetében az alábbiak érintik Sajószentpéter város igazgatási területét:

Főútvonal tervezett térségi jelentőségű híddal, Térségi jelentőségű mellékút, Térségi jelentőségű kerékpárút

Egyéb országos törzshálózati vasúti pálya

Földgáz szállító vezeték, Térségi szénhidrogén hálózat, 400kV-os átviteli hálózati távvezeték elemei.

JAVASLAT

A Településrendezési Eszközök teljes körű felülvizsgálata során a magasabb rendű terveknek való megfelelést biztosítani szükséges. Ehhez az adatszolgáltatásokat az előzetes tájékoztatási eljárás során az államigazgatási szervek biztosították.

A Polgármesteri Hivatal kiegészítő adatszolgáltatásokat kért a Központi Statisztikai Hivataltól a legfrissebb szegregációs adatokról, melyek jelenleg még nem érkeztek meg.

A Polgármesteri Hivatal szintén kiegészítést kért az Észak-magyarország Vízügyi igazgatóságtól, melyet Vízügyi szakvélemény formájában dokumentáltak.

A Településrendezési eszközök készítése során a Táj és természetvédelmi valamint az épített környezet védelmére vonatkozó előírásokat figyelembe kell venni és összhangba kell hozni a településfejlesztési elképzelésekkel.

Ezzel kapcsolatosan konfliktust nem látunk, veszélyt jelenthet azonban az újonnan beépítésre szánt területek kijelölése esetében az átlagosnál magasabb aranykorona értékű termőföldek más rendeltetésre történő hasznosítása.

3.1.4 A hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult és meg nem valósult elemei

Rögzíthetjük, hogy a korábbi szakmai gyakorlat alapján a városok versenyében az egyes települések úgynevezett „kínálati” Településfejlesztési Konceptiókat, Településszerkezeti és Szabályozási terveket készítettek. Ez azt jelenti, hogy nagyarányú zöldmezős fejlesztési területeket jelöltek ki szinte a területhasználat minden rendeltetésében, úgy, hogy azokat nem támasztották alá sem népességi, sem egyéb fejlesztési adatok. Az így készített Településrendezési tervek **fejlesztés centrikusak** voltak, szinte minden alapot nélkülözve.

A jelenlegi területfejlesztési és területrendezési elvek a **fenntartható fejlődés elvét** tükrözik, és megfelelő elemzések után kialakított adatbázisokon alapulnak.

Ez nem jelenti azonban azt, hogy a Településrendezési Eszközök nem tartalmazhatnak zöldmezős fejlesztési területeket, hiszen Sajószentpéter esetében a térségi szerepkörből

és a megközelíthetőség várható javításából továbbra is szükség van fejlesztési területek kijelölésére, de csak a legszükségesebb mértékben, illetve tartalék területként.

Meg kell jegyeznünk, hogy egyes fejlesztési elképzelések a városi hatáskörön kívül esnek, úgymint például az állami főutak fejlesztése, illetve a gazdasági célú beruházások is.

Ennek tükrében tekintsük át a korábbi, kínálati Településszerkezeti terv egyes elemeit.

Hálózati elemek

A Településszerkezeti terv tervezett **hálózati fejlesztési elemei** közül, - ami döntően a 26- os országos főútvonal megépítését, valamint annak visszakötését a 26- os számú országos főútvonalba és kapcsolódó beruházásait tartalmazta- sajnos semmi nem valósult meg, ez döntően **állami feladatvállalás** volt.

- **Elmaradt a 26- os főút elkerülő szakaszának megépítése**
- **Elmaradt a 26- os főútvonal visszakötése a meglévő 26- os főútvonalba**
- Elmaradt a Gábor Áron és Árpád utcák közötti tömb áttörés megvalósítása, mely a Kálvin tér forgalom csillapítását jelentené.
- Az elmaradt lakóterület fejlesztések miatt elmaradt az Alacsikai út Berentéhez történő átkötése

Területfelhasználási elemek

A településszerkezeti terv területfelhasználási elemei közül az alábbi jelentős fejlesztéseket irányozták elő:

Lakóterületek, Településközponti vegye, gazdasági és különleges területek:

- A város délnyugati részén a Parasznya felé vezető út környezetében nagyarányú kertvárosias lakóterületek kerültek kijelölésre, melyek fejlesztésére nem került sor. A lakóterület fejlesztés ütközik az elektromos távvezeték hálózattal, azok nyomvonalához nem igazodik.
- A városközpont közvetlen környezetében a jelenleg kertvárosias lakóterületek rendeltetését kisvárosias lakóterületté kívánták fejleszteni, a sport és rekreációs területfejlesztésével együtt, ami nem valósult meg.
- A településrészek összeépítését szolgáló tervezett gazdasági és lakóterületi fejlesztések nem valósultak meg
- A Városközpontoz csatlakozóan a hagyományos, történeti településmag tömbfeltárásaival megvalósítani kívánt fejlesztések nem valósultak meg
- A körforgalmú csomópont környezetében tervezett lakó és gazdasági fejlesztések nem valósultak meg.
- A város keleti kapujában tervezett iparterületi fejlesztés nem valósult meg
- Az Ibolya telep lakó és gazdasági területeinek fejlesztése nem valósult meg.
- A Fecskeszög városrésznél tervezett sport és rekreációs terület nem valósult meg
- A város délnyugati részé tervezett falusias lakóterület fejlesztés nem valósult meg

Megállapítható, hogy a Településszerkezeti tervben előírányozott településszerkezeti hálózati és területfelhasználási elemekből a zöldmezős fejlesztések közül szinte semmi nem valósult meg, azonban a város a belső területein az intézményrendszerben és a közterületek fejlesztésében óriási eredményeket ért el.

Ez is jelzi azt, hogy a korábbi Településszerkezeti terv úgynevezett „kínálati” terv volt.

JAVASLAT

Tekintettel arra, hogy a város demográfiai helyzete nem alakult kedvezően, valamint a közlekedési infrastruktúrafejlesztések is elmaradtak a várakozásoktól, valamint a belső megközelítési viszonyok sem javultak jelentősen és a gazdaságfejlesztés területei sem valósultak meg, a kínálati zöldmezős területek erős visszafogására van szükség.

Ezért a város korábban beépítésre javasolt területeinek túlzott fejlesztései helyett **a fenntartható város jövőképe kell, hogy érvényesüljön** oly módon, hogy a városnak azért maradjanak fejleszthető, elsősorban gazdasági területei, és kisebb arányban lakóterületi fejlesztésekre is legyen lehetőség.

3.1.5 A település társadalma

• Demográfia népesség,

- A miskolci agglomeráció térségközpontot – Miskolc városát - körülvevő legnépesebb településének **Sajószentpéternek az állandó lakossága** a KSH adatai szerint 1997 évi **14.153 főről**, 2006 évre **13.653 főre csökkent az IVS megállapításai szerint, és sajnos ez a csökkenés nem állt meg. A 2010- es népszámlálási adatok alapján** a lakosság szám tovább csökkent **12364 főre**. Az elmúlt 4 év eltelt időszakában meg állt a lakosság csökkenése, a 2014 évi adatok szerint a lakosság szám **12740 fő**.
- A lakosság számának csökkenésében jelentős szerepet játszik a születések és halálozások negatív egyenlege, valamint a **fokozottabb mértékű elvándorlás**.
- A városban az el-és odavándorlások számának negatív egyenlege 2002 és 2006 év között átlagosan 100 fő/év, az öt év alatt összesen 507 fő volt.
Ez a tendencia 2000 és 2013 között sem javult, az vándorlási különbözet ebben az időszakban elérte összesen 651 főt. Tény, hogy Sajószentpéter város vonatkozásában az elvándorlás egyenlege meghaladja a régió átlagát, de a megyei átlagnál is kedvezőtlenebb.
A vitalitási index a 2011- es KSH adatok szerint romlott, hiszen a 2579 60 év feletti lakosra mintegy 1926 fő gyermekkorú jut, a 100 idős korúra jutó gyermekek száma 72 fő, erős csökkenést mutat.
- **A munkanélküliség és foglalkoztatás** tekintetében megállapítható, hogy a város munkanélküliségi rátája jelentősen meghaladja mind az országos, mind a megyei átlagot, bár a 2011 évi adatok szerint a megyei átlag alatt van, annak mértéke rendkívül aggasztó, és közel 14% mértékű
- **Az álláskereső iskolai végzettség szerinti megoszlása** tekintetében megállapítható, hogy az álláskeresők között az alacsony iskolai végzettségűek aránya a legnagyobb, mely Sajószentpéter város esetében követi az országos és megyei arányokat, attól jelentősen nem tér el. Sajószentpéteren az alacsony iskolai végzettségű álláskeresők aránya növekvő tendenciát mutat.
- **Az ingázók száma** tekintetében megállapítható, hogy a helyben dolgozók aránya 10 év alatt kismértékben nőtt, de alapjában véve nem változott, mintegy 60 fővel nőtt.
- **A jövedelmi viszonyok** tekintetében megállapítható, hogy a városban a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya a megfelelő korúakon (15-59 év) belül 2001-ben 10,7 % volt, 2011 - ben 13,9, tehát nőtt az arány. Az országos adatokhoz viszonyítva az értékek jóval magasabbak, a megyei adatokhoz képest 2011 ben alig van eltérés.

• Térbeli-társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok

Sajószentpéter város Polgármesteri Hivatala adatszolgáltatást kért a Központi Statisztikai Hivataltól a szegregátumokkal kapcsolatosan.

Az adatkérés részeként a KSH a 2011-es népszámlálás adatai alapján elvégezte a településen található szegregátumok lehatárolását. A lehatárolás a 314/2012-es Kormányrendelet 10. mellékletében meghatározott szegregációs mutató alapján történt. A szegregációs mutatót a 2011-es népszámlálási adatokból állították elő. A 314/2012-es Kormányrendeletben foglaltak szerint azon területek tekinthetők szegregátumnak, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 év) belül eléri, illetve meghaladja az adott településtípusokra vonatkozó határértéket.

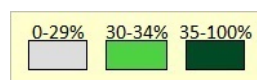
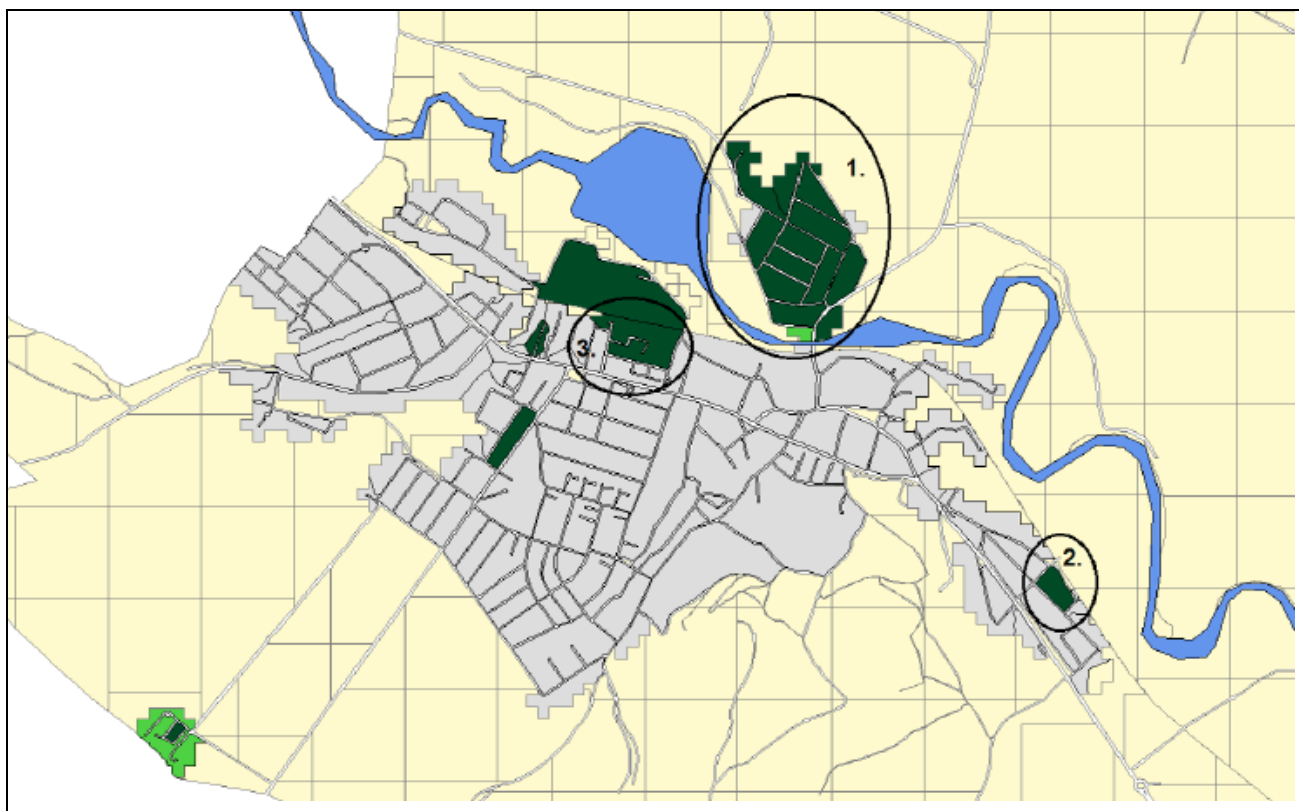
A térképek a település belterületén található szegregátumokat jelenítik meg. A külterületen található szegregátumokat a térképek nem jelölik, de ilyen külterületi lakott helyek nincsenek Sajószentpéteren.

A térképek olyan területeket is megjelenítenek, amelyek eleget tesznek ugyan a szegregációs mutató kritériumának, de alacsony népességszámuk, vagy intézeti háztartásban élők (pl.: kollégium, idősek otthona, hajléktalan szálló) miatt mégsem tekinthetők valódi szegregátumoknak.

A megküldött térképeken bekarikázták azokat a területeket, amelyeken a magánháztartásokban élők száma meghaladja az 50 főt. Ezen területekről szegregátumként kartogramot készítettek, így a szegregációs területek pontosan beazonosíthatóak.

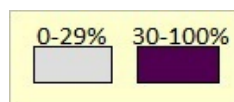
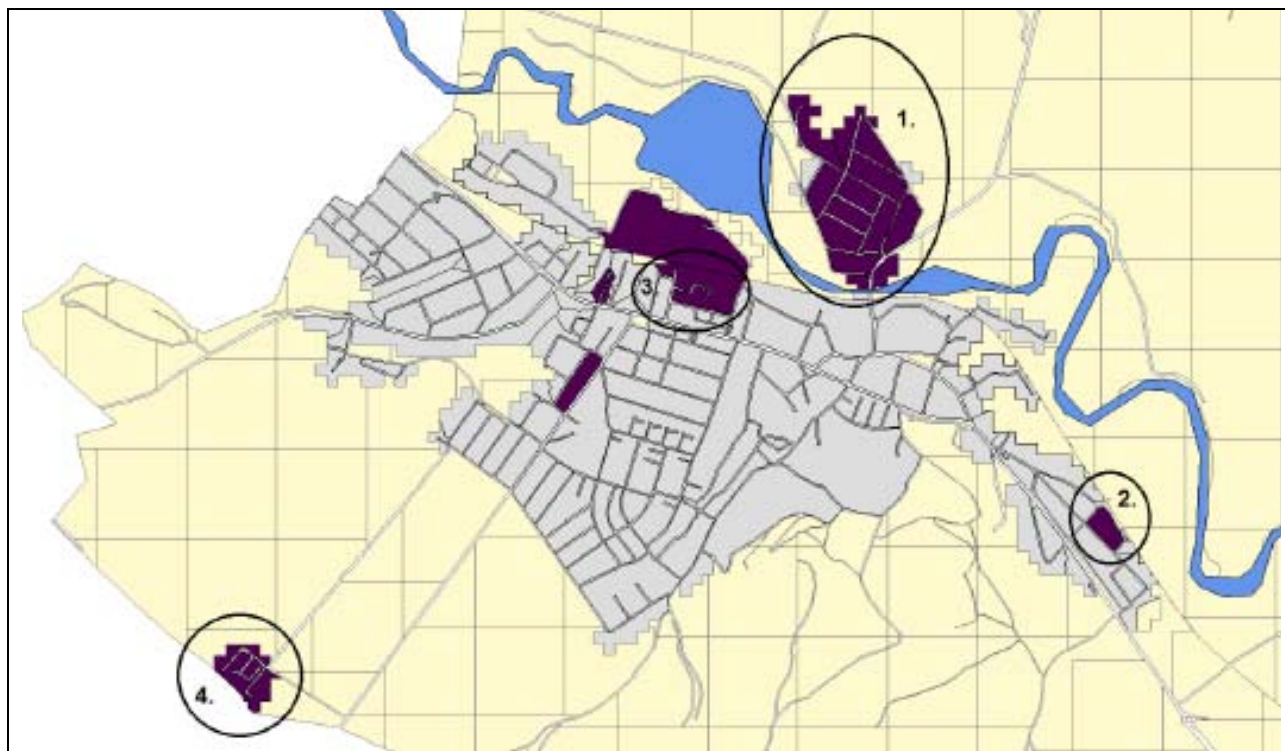
A KSH adatszolgáltatása két áttekintő kartogramot tartalmazott, amely jelzi, hogy a településen belül mely területek felelnek meg a szegregátum és a szegregációval veszélyeztetett terület kritériumának.

Az egyik áttekintő kartogramon a szegregációs mutató 35%, illetve a fölötti értéket vesz fel. Ez a térkép azt is mutatja, hogy melyek azok a területek, ahol a szegregációs mutató 30-34%, az ilyen területek szegregáció szempontjából veszélyeztetett területnek számítanak. (Jelmagyarázat: a szegregációs mutató térképen jelzett értékeit a következő színek jelölik: 0-29% = szürke, 30-34%=világoszöld, 35-100%=sötétzöld)

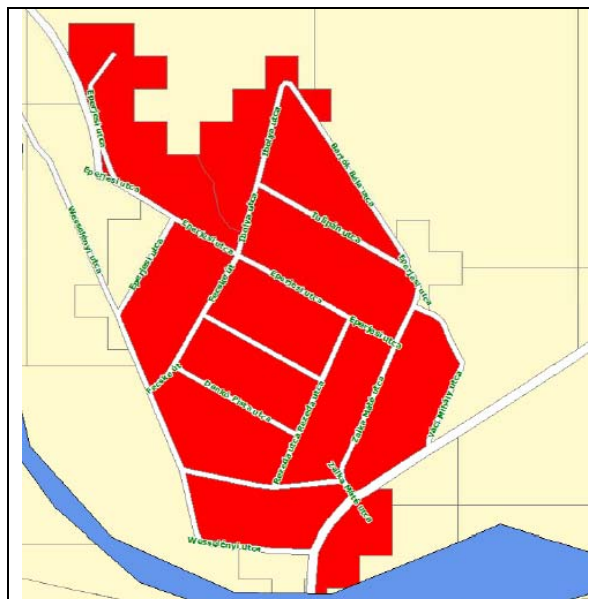
A másik áttekintő kartogram a szegregációs mutató 29%-os határértéke mellett együttesen mutatja a szegregátumokat és a szegregációval veszélyeztetett területeket. (Jelmagyarázat: a szegregációs mutató térképen jelzett értékeit a következő színek jelölik: 0-29%= szürke, 30-100%=lila)

Az adatszolgáltatások alapján négy szegregátumot különíthetünk el a városterületén.

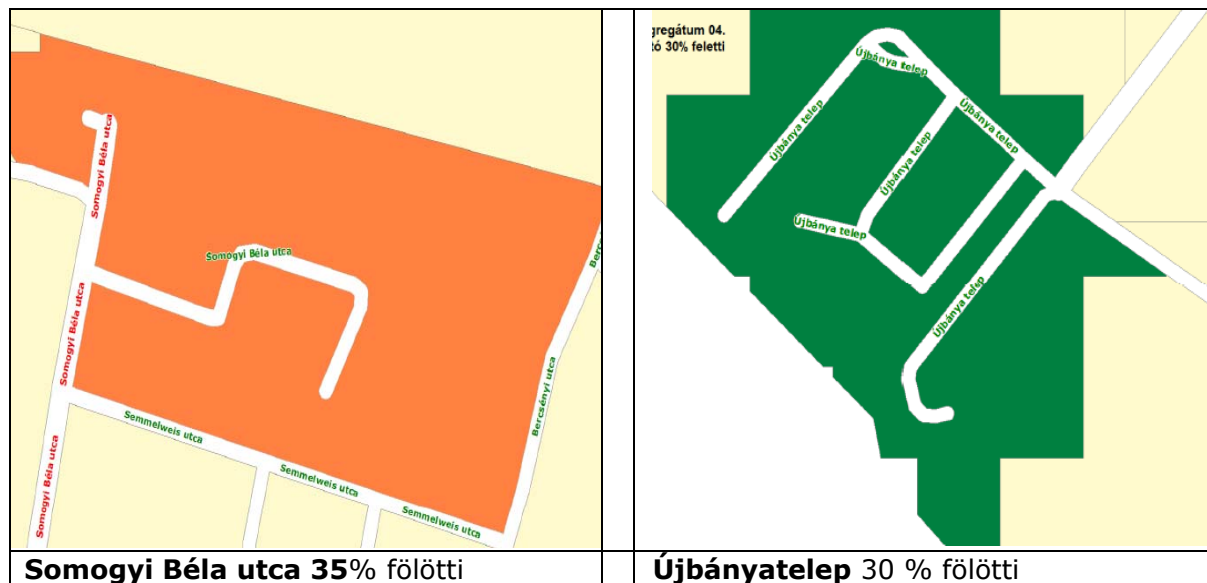
1. számú szegregációs terület: **Fecskeszög** (Bartók Béla u.-töltés –Wesselényi u.-Váci Mihály út)
2. számú szegregációs terület: **Daru utca** és környezete-(Gyöngyvirág u. – Csurgai u.)
3. számú szegregációs terület: **Somogyi Béla** utca és környezete
4. számú szegregációs terület: **Újbányatelep** (külterület)

Fecskeszög 35% fölötti

Daru utca 35% fölötti

Megállapítható, hogy a 2008 évi adatokhoz képest egy új szegregátum alakult ki a Somogyi Béla út és Semmelweis út környezetében, melyet korábban csak előre jeleztek.

A szegregációs mutató (legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül) értéke az érintett területen 30% feletti és a területen élő népesség száma eléri az 50 főt.

Sajószentpéter - szegregátumainak lehatárolásai.

1. Szegregátum

Eperjesi u. - belterületi határ - Bartók B. u. - Eperjesi u. - Váci M. u. - Sajó - Wesselényi u - Munkácsi M. u. – Wesselényi u

2. Szegregátum

Daru u. - Csurgai Á. u. – Gyöngyvirág u

3. Szegregátum

Vasút - Bercsényi u. - Semmelweis u. - Somogyi Béla u

4. Szegregátum

Újbányatelep, egyéb belterület

Meg kell említeni azt, hogy a KSH adatokon kívül az egyes szegregátumok műszaki állapota is jelentőséggel bír a társadalmi adatok mellett. Kiemelhetjük itt Újbányatelep és Fecskeszőg városrészeket, ahol a lakókörnyezet műszaki állapota kritikus. Újbányatelepen a teljes terület, Fecskeszőg esetében az északkeleti területek.

JAVASLAT

A Település társadalmával kapcsolatos **kiemelt célként az életminőség javítását** határozhatjuk meg.

A város népességének várható növekedésével jelenleg nem lehet számolni, részben területi, részben gazdasági korlátok miatt sem. Az azonban lényeges kérdés, hogy a település lakosságának összetétele hogyan alakul, mennyiben sikerül a várost komfortos, rendezett lélettérré fejleszteni, jó közlekedési kapcsolatot kialakítani.

Fontos hogy a város csomóponti szerepét kihasználva erősítse térségi szerepkörét, és a gazdasági fejlődés mellett intézményi korszerűsítéseket is végrehajtsa, annak érdekében, hogy a fejlesztések koncentráltan, és szakmailag megalapozottan történjenek.

Külön kell említést tenni arról, hogy a szegregált településrészek fejlődésében csak hosszabb távon és jelentős koncentráció mellett várható kedvező javulás, pozitív irányú elmozdulás.

Társadalmi befogadás, szociális biztonság erősítése érdekében fontos a hátrányos helyzetű rétegek – elsősorban a roma nemzetiséghez tartozó lakosság – felzárkóztatása érdekében az érintett területeken szociális rehabilitációs programokat végrehajtani, az infrastrukturális helyzetet javítani, munkalehetőségeket biztosítani, vagyis a további leszakadásukat mielőbb meggátolni.

Az életminőség javításának kiemelkedő eszköze a hagyományőrzés és az identitáserősítés is. Ennek keretében fokozott figyelmet kell fordítani a települési értékvédelemre, mind a településszerkezeti, mind az építészeti, mind a táji értékek megőrzésére.

Erősödjön a város népesség megtartó ereje, javuljon az életminősége és egészségi állapota, erősödjön az identitása, társadalmi befogadó képessége és szociális biztonsága.

3.1.6 A település humán infrastruktúrája

• Kötelező és önként vállalt feladatok ellátása

Kötelező feladatok

Az önkormányzatok által ellátandó **kötelező feladatok** körét a mindenkor hatályos jogszabály határozza meg.

Önként vállalt feladatok:

Az önkormányzat által ellátott **önként vállalt feladatok** köre is átalakult a közelmúltban, hiszen a Sajószentpéteri Egységes Pedagógiai Szakszolgálat 2013.január 1-jétől állami fenntartásba került, így az önként vállalt feladatok 2014. évi költségvetési rendelet szerint az alábbiak:

- Egyes szociális ellátások megállapítása, folyósítása
- Kitüntetések adományozása
- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- Támogató szolgáltatás
- Adósságkezelési szolgáltatás
- Testvérvárosi kapcsolatok ápolása
- Képviselő-testület és bizottsági tagok díjazása
- Óvodás busz működtetése
- Civil szervezet támogatása
- Sportcsarnok működtetése
- Rendezvények Háza működtetése
- Járóbeteg szakellátás biztosítása

• Humán közszolgáltatások

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 74. § (1) bekezdése értelmében a **köznevelési alapfeladatok** ellátásáról - az óvodai nevelés, a nemzetiséghez tartozók óvodai nevelése, a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése kivételével – 2013. január elsejétől az állam gondoskodik, következésképpen az állami köznevelési alapfeladatokat ellátó köznevelési intézmények 2013. január elsejei hatállyal állami fenntartásba kerültek. Az állami feladatellátás a Sajószentpéteri Központi Általános Iskola (1 székhely és 2 tagintézmény) és a Sajószentpéteri Egységes Pedagógiai Szakszolgálat fenntartó váltását jelentette, melyek most már nem az önkormányzathoz tartoznak.

Sajószentpéter Városi Önkormányzat az állandósult pénzügyi nehézségek ellenére a kötelező feladatok ellátásának biztosítását (közoktatás, köznevelés, szociális és egészségügyi ellátás, stb.) szem előtt tartva hozott döntéseket az önként vállalt feladatok (jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgálat, testvérvárosi kapcsolatok, támogatások, stb.) köréről. A folyamatos fizetőképesség biztosítása érdekében számos intézkedés megtétele vált szükségessé.

Az egyre csökkenő mértékű állami támogatások mellett a saját bevételek növelésére – a lakosság fizetőképességét figyelembe véve – reálisan nem volt lehetőség. Az így összességében folyamatosan nehezedő pénzügyi helyzetben kellett az ismertetett feladatok működési, gazdálkodási kereteit megteremteni, mindemellett a város képét, az itt élők közérzetét jelentős mértékben meghatározó beruházások pénzügyi fedezetét biztosítani.

A 2009-2014. közötti ciklusban jelentős infrastrukturális fejlesztések valósultak meg Sajószentpéteren, így például megújult a városközpont, a Harica és a Semmelweis utcai óvoda épülete, a Gyógyító – Megelőző Intézmény amelyben új szakrendelések (urológiai, fül-orr-gége) szolgálják a lakosság minél szélesebb körű, helyben történő ellátását. Új, korszerű épületbe költözhetett a Területi Szociális Központ, melynek intézményegységeként megnyitotta kapuit a bölcsőde. A Rendezvények Házában méltó körülmények között tarthatóak meg a házasságkötések, a felújított Művelődési Házban színvonalas rendezvényeken szórakozhat a település minden korosztálya. A lakosság számára nyújtott szolgáltatások könnyebb igénybe vételét teszi lehetővé, hogy a felújított épületek mindegyike komplex módon akadálymentesített.

Az önkormányzat által benyújtott tartalomfejlesztésre irányuló pályázatok elősegítették a kisebb közösségek, önszerveződő csoportok társas tevékenységét, melyek a városi rendezvényeket színesítették produkcióikkal. Hagyománnyá vált a Sajószentpéteri Városnapok megrendezése, mely színessé és tartalmasabbá teszi a mindennapokat és az ennek keretében megtartott ünnepi testületi ülés méltó keretet ad a városért hosszú idő óta tevékenykedő, hírnevét öregbítő polgárok elismerésére.

JAVASLAT

A település humán infrastruktúrájának fejlesztése a településen élők, a helyi társadalom életminőségének javítását szolgálja, ugyanúgy ahogyan a település társadalmánál már megfogalmazásra került. Kiemelt részcelként fogalmazhatjuk meg a szociális ellátások fenntartását, fejlesztését, a betegségmegelőzés kiemelt kezelését, az idősellátás fejlesztését a kínálat bővítésével.

Az egészségügyi ellátás keretében figyelmet kell fordítani az egészségügyi intézményrendszer és szakellátás bővítésére. Fontos önkormányzati feladat a közmunkaprogram fenntartása is.

A közbiztonság kérdésében is feladatok vannak, mind műszaki, mind humán erőforrások tekintetében.

Az intézményi infrastruktúra további fenntartható fejlesztésével, ezen belül az oktatási, a kulturális, az egészségügyi, szociális, sport és szabadidős és egyéb városüzemeltetési intézmények infrastruktúra fejlesztésével erősödik a városi szerepkör, javul az életminőség és a város népességmegtartó képessége.

Az egyes városrészek lakói számára saját szűkebb környezetük rendezettsége, fejlődése a legfontosabb, így a jövőben a **meglévő különbségek mérséklését** és a további fejlesztést kell célul tűznünk.

3.1.7 A település gazdasága

3.1.7.1 A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői

Az elmúlt évtizedben a működő vállalkozások száma a KSH adatai szerint több mint 10%-kal növekedett, 1999. évben 451 működő vállalkozás volt, 2005. évben számuk 500-ra gyarapodott, és a

jelenlegi adatok alapján a városban mintegy 800-810 vállalkozás működik – a növekedés a 2005 évi adatokhoz viszonyítva 60%-os mértékű.

A működő vállalkozások száma 800-820 között mozog, az utóbbi időben stagnál.

A vállalkozások száma a mezőgazdasági szektorban és a szolgáltatásban nőtt, az iparban és az építőiparban csökkent.

Sajószentpéteren 2010-ben a vállalkozások döntően mikro vállalkozások, melyekből az 1-10 fős vállalkozások száma 616, melynek aránya eléri a 75 %-ot az összes vállalkozás (819) tükrében.

Aggasztóan kevés a 10–20 fő közötti vállalkozások aránya 1,3 %,20-50 fő közötti vállalkozás mindösszesen 2 van, 50 fő fölött pedig csak 1.

Az egyéni vállalkozók aránya, mind a régió, mind a megyei adatok tükrében magasnak ítéltető, ugyanis a város 70-80%-os mértékével szemben a KSH adatai szerint a régió vonatkozásában és a megye vonatkozásában is 70-75% között alakult, amely az utóbbi időszakokban is megmaradt.

A működő vállalkozások nemzetgazdasági ágak szerinti megoszlását tekintve megállapítható, hogy a városban – a regisztrált vállalkozásoknál tapasztaltakhoz hasonlóan kiemelkedő arányt képviselnek a kereskedelem és szolgáltatás területén tevékenykedő vállalkozások. Megfigyelhető azonban, hogy nőtt a regisztrált vállalkozások száma a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás és halászat nemzetgazdasági ágakban, ha nem is jelentősen.

Megállapítható, hogy Sajószentpéter esetében az egy főre eső adóbevétel 7,26eFt, az iparüzési adóból származó egy főre eső iparüzési adó bevétel 6,0 e Ft , mely mélyen alatta van mind az országos, mind a megyei adatoknak. Az országos egy főre jutó iparüzési adó bevételnek egy hatoda, a megyeinek egy negyede, és még az Edelényi adatoknak is kevesebb, mint a fele.

Az adófizetők adatai:

Az összes adófizető száma 2013: 4911

Népesség 2013: 12934

1000 lakosra jutó adófizetők száma 2013: 397,7

Munkaviszonyból származó jövedelem

2013: 7.537.266.164 forint

1 adófizetőre jutó SZJA-adóalapot képező jövedelem 2013: 1.534.774,2

3.1.7.2 Munkanélküliség-foglalkoztatás

Sajószentpéter aggasztó foglalkoztatási viszonyát jellemzi, hogy 2001-ben (népszámlálás) a 15-64 éves korcsoport foglalkoztatási aránya nem érte el a 40%-ot, a szegregált területeken pedig a 15%-ot sem. Ez az arány a mai napig kedvezőtlen irányba alakult. Jelenleg a város legnagyobb foglalkoztatója – mintegy 500 fővel – a város önkormányzata és annak intézményei. A jelenleg működő mintegy 500 vállalkozás 70%-a egyéni vállalkozó.

A vállalkozások számottevő munkalehetőséget nem biztosítanak, ugyanis azoknak csupán 2%-a a 10 fő feletti dolgozói létszámot alkalmazó, jelentős részük csupán „önfoglalkoztató”. A foglalkoztatás döntő része a közeli két városba (Miskolc, Kazincbarcika) történő ingázással valósul meg.

A legutóbbi népszámlálási adatok összehasonlító adatai alapján **a város munkanélküliségi rátája jelentősen meghaladja mind az országos, mind a megyei átlagot**, (bár a 2011 évi adatok szerint a megyei átlag alatt van), **annak mértéke rendkívül aggasztó, és közel 14% mértékű.**

JAVASLAT

A Település gazdaságával kapcsolatosan **kiemelt célként a gazdaság élénkítését, a helyi gazdaság erősítését, a foglalkoztatás bővítését** határozhatjuk meg.

Ennek eszközei lehetnek az alábbiak:

A gazdaság élénkítése, a helyi gazdaság erősítése, a foglalkoztatás bővítése

- Iparterületi kínálat növelése
- Barnamezős iparterület rekonstrukciója és fejlesztése
- Hulladéklerakó kármentesítése

A helyi gazdaság erősítése

- Vonzó üzleti környezet megteremtése, befektetés ösztönzés
- Szabad vállalkozási zóna kialakítása
- Mikro-, kis- és középvállalkozások támogatása
- Helyi őstermelői piac megteremtése

A foglalkoztatás bővítése

- Munkahelyteremtés elősegítése
- Helyben lakók helyben foglalkoztatásának elősegítése.
- Közfoglalkoztatás megtartása

3.1.8 A táji és természeti adottságok

Sajószentpéter kedvező természeti adottságú területen fekszik. A település több különböző jellegű tájegység találkozási pontjába települt, vizekben gazdag területen, fő közlekedési útvonalak mentén. Területén gazdag legelők, jó adottságú szántóterületek és szőlőművelésre alkalmas dombvonulat (Pipiske) található. A település közelében fában gazdag hegyoldalak is találhatóak.

Az idők folyamán az ember átalakította a természetet. A vízfolyásokat, és főként a Sajót szabályozták, gátakkal vették körül, az öntésterületeket leszűkítették, így a vízjárta területek, rétek, puhafaligetek helyét átvette a szántóföldi művelés.

A nagy hagyományokkal bíró szőlőműveléssel egyre több telken felhagytak (helyette zártkerti művelés), de a hagyományos pincesorok nagy része fennmaradt, máig használják.

A település iparosodott, a város mellett üvegyár épült, és bányaművelést is kezdtek a város igazgatási területén. Az ipar leépülését követően az iparhoz, ill. a bányaműveléshez kapcsolódó ipartelepek (Üvegyár), bányásztelepek felhagyottá váltak, ill. helyenként szegregált elhelyezkedésükből adódóan elszegényedett lakosság otthonává váltak (Újbányatelep).

Sajószentpéter belterülete gyors iramban terjeszkedett. A Kertváros és a Nyugati városrész (Szabadság telep) területe jelentősen megnőtt, a Fecskeszög kiterjedt lakóterületeit egyre jobban elszegényedett lakosok veszik birtokba, a településrész elhanyagoltta, „leéltté” válik.

A megváltozott tájhasználat veszélybe sodorta a természetközeli élőhelyek, és a hagyományos tájhasználati módok fennmaradását. A természet védelmét szolgáló hatóságok, ill. jogalkotók ezért minden eszközzel arra törekszenek, hogy a még meglévő természeti és táji értékeket megőrizzék Sajószentpéter területén is. Ennek érdekében különböző besorolású védettségi övezetek kerültek kijelölésre és a hagyományos tájhasználatok újraélesztését segítő támogatások elérését teszik lehetővé.

A tájhasználat változásával természetesen tájhasználati konfliktusok is felmerülnek. Ezek többsége természetvédelmi, míg más részük funkcionális jellegű.

JAVASLAT

Tájhasználat megtartását/visszaállítását szolgáló fejlesztések

A Víz Keretirányelv a felszíni vizekre a következő környezeti célkitűzések elérését tűzi ki:

- a víztestek állapotromlásának megakadályozása;
- a természetes állapotú felszíni víztestek esetén a jó ökológiai és jó kémiai állapot megőrzése vagy elérése (vagy a kiváló állapot megőrzése);

- az erősen módosított vagy mesterséges felszíni víztestek esetén a jó ökológiai potenciál (a hatékony javító intézkedések eredményeként elérhető állapot) és jó kémiai állapot elérése;
- az elsőbbségi anyagok által okozott szennyeződések fokozatos csökkentése és a kiemelten veszélyes anyagok bevezetéseinek, kibocsátásainak és veszteségeinek megszüntetése vagy fokozatos kiiktatása.

Vízfolyások és állóvizek hidromorfológiai állapotának javítása

Célja: A szabályozottság csökkentése, a megfelelő állapot fenntartása:
A mederforma és állapot átalakítása és a part menti növényzónák helyreállítása.

Védett értékek fennmaradását szolgáló fejlesztések

Célállapot:

A város természeti értékeinek és környezetének védelme, fenntartható használata. Az országos és helyi jelentőségű védett és védendő értékek állagának megóvása, társadalmi ismertségük és elismertségük növelése. A Nemzeti Környezetvédelmi Programmal és a Nemzeti Természetvédelmi Alaptervvel összhangban a természetvédelem érdekeinek és igényeinek szem előtt tartása a különböző fejlesztési programok során.

Célállapot elérése érdekében szükséges intézkedések:

A város élő és élettelen, illetve tájképi és természethez kapcsolódó kultúrtörténeti értékeinek feltárása, ezek térképi megjelenítése, nyilvántartása, az ezekre hatást gyakorló, esetlegesen károsító tevékenységek, tényezők számbavétele (Szabályozási Terv)

Védelemre kerülő természeti értékek megismertetésére tájékoztató kiadvány készítése. Védett természeti értékek állagvédelméről, fenntartásáról való gondoskodás (természetvédelmi őrség), az ehhez szükséges anyagi eszközök biztosítása éves költségvetésekben.

A városszerkezet élőhely-teremtő és ezáltal az élővilág mozgását, megtelepedését és egyáltalán életlehetőségét meghatározó összefüggések vizsgálata. Értékelni szükséges a zöldfelületek jelentőségét, javaslatot kell tenni csökkentésük megakadályozására, olyan zöldfelület fejlesztési tervekre, melyek élőhely diverzitásnövelő képességük folytán a városi fajok és a városi környezetben ideiglenesen életfeltételt kereső fajok élet- és táplálkozási lehetőségét is támogatják.

(A munka alapjául szolgál a szabályozási tervben is rögzített területi besorolás)

Városi élővilág felmérése (alapállapot felvétel), a változások nyomon követése az Országos Biomonitoring Hálózathoz kapcsolódóan.

Jelenlegi állapot, megvalósulás:

A város védett természeti területei a Szabályozási Tervben számbavételre, a mellékleteiben lehatárolásra kerültek (ökológiai hálózat, természeti terület, tájképvédelmi övezet). Ezeket azonban frissíteni szükséges a készülő új településrendezési eszközökben.

Az Önkormányzat 26/2004. (IX. 07.) számú rendeletében „Környezetvédelmi Alap” létrehozásáról határozott. Az Alap felhasználható a helyi természeti erőforrások és értékek megőrzésére, fenntartására, a környezetvédelemről szóló tájékoztatások, előadások költségeinek fedezésére, a környezetvédelmi felmérések, tanulmányok elkészítésére, stb.

Konfliktusok kezelése

- A környezeti kockázatot jelentő talajszennyezések városi szintű vizsgálata (veszélyeztetett területek – volt bányá- és iparterületek, hulladéklerakó, meddőhányók környezete)

- Károsodott területek rehabilitációjának kezdeményezése, barnamezős beruházások elősegítése
- Illegális hulladéklerakások felszámolása (potenciális szennyezőforrás)
- Helyi jogi szabályozás megteremtése (illegális lerakások, információs háttér, szankcionálás)
- Eróziós hatások megakadályozása (csapadékvíz elvezetési rendszerek kiépítése, meglévők karbantartása, felújítása, domboldalak fásítása, erdőtelepítés)

Jelenlegi állapot, megvalósulás:

A város jelenlegi közigazgatási területéhez tartozóan ipari eredetű, kezelést – rekultivációt /kármentesítést – igénylő terület a volt Üveggyár és a mellette lévő területek. Az Üveggyár területén feltárt olajszenyezés helyén a kármentesítés (talajcsere) megtörtént. A települési szilárdhulladék rekultivációjára 2012-ben sor került. A város területén megjelenő illegális hulladéklerakások felszámolásáról az Önkormányzat gondoskodik, mivel az egy „öngerjesztő” folyamat. Illegális hulladéklerakás környezetében az emberek hamarabb lerakják hulladékaikat, mint egy rendezett és karbantartott területen. Fontos az ismert ilyen problémával érintett területek fokozott és rendszeres feltérképezése és ellenőrzése, megelőzve ezzel az ismételt lerakást.

3.1.9 Környezetvédelmi javaslatok

Az EHS Komplex Kft. (3534 Miskolc, Irinyi J. u. 7. 2/3) 2013. februárjában végezte el Sajószentpéter Város Települési Környezetvédelmi Programja felülvizsgálatát. A dokumentáció megtalálható az interneten, valamely kereső programba való begépeléssel. A hivatkozott dokumentum 5. pontja „**A környezetvédelmi programban kitűzött célok és feladatok ismertetése**” alatt részletesen taglalják az elérendő célokat és az ezek megvalósulásához szükséges eszközöket, teendőket. Ezen célok és feladatok az eltelt rövid időszak alatt nem változtak, ezek még mindig élnek illetve megvalósításra várnak. Az ott leírtakon túlmenően a következőket javasoljuk.

• Talajvédelmet szolgáló fejlesztés

A volt Sajószentpéteri Üveggyár környezetében a Sajószentpéter 1755/1, 1755/2, 1755/3, 1755/4 és 1755/5 számú ingatlanokon a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya 1128-6/2015. számú határozatával előírt műszaki beavatkozási tervet maradéktalanul végre kell hajtani. A tervezett fitoremediáció és azt követő pump and treat rendszerű ex situ talajvíztisztítás után a terület talaj- (talajvíz) szennyezése vélhetően megszűnik. Ezt az elvégzett monitoring eredmények bizonyíthatják majd.

• Vízvédelmet szolgáló fejlesztés

Sajószentpéter városának két szennyvíztisztító telepe (az Attila úti és az Ibolya telepi) van. A kisebbik (150 m³/nap kapacitású) Ibolya úti telep megszüntetése lekerült a napirendről, azt a város továbbra is működtetni kívánja. A város tisztított szennyvizének befogadója a Sajó-folyó. A szennyvíztisztító telepeket üzemeltető ÉRV Zrt. a tisztított szennyvíz vízminőségi paramétereit rendszeresen ellenőrzi, ezen tevékenysége segíti megőrizni a Sajó vízminőségének állapotát.

A Sajószentpéter településen felderített felszín alatti vizeket szennyező forrásokat sikerült felderíteni. Az 1.17.3.4. pont alatt bemutatott, a környezetvédelmi hatóság által előírtak maradéktalan végrehajtása biztosítja és segíti a felszín alatti vizek minőségének javítását.

A városi települési szilárdhulladék rekultivációja, lezárása 2012-ben megtörtént. Az ott előírt monitoring elvégzésével nyomon követhető a lerakó hosszú távú hatása a talajvízre.

• Levegővédelmet szolgáló fejlesztés

A település levegőminőségét a közúti közlekedés, a belterületi fűtés és a város közigazgatási határán kívüli hatások határozzák meg. Bemutattuk, hogy Sajószentpéter

város levegőminősége – a légszennyezettségi indexeket vizsgálva – a jó (2) és megfelelő (3) minőségi kategóriába sorolható. A meghatározó légszennyező a szálló por (PM₁₀), amelynek keletkezése – az AES BE Kft. Borsodi Hőerőműve bezárása után – a közúti közlekedés és a lakóépületek fűtésének számlájára írható. A városban nincs olyan ipari létesítmény, amely port bocsátana ki, de a környező, még nem növényesedett zagyterek hatása nem kizárható, azonban egyre csökkenő hatású. A BorsodChem berentei zagyterének rekultivációja folyik, hamarosan befejeződik, növénytakarót kapva. A bezárt, magára hagyott hőerőműi zagyter pedig előbb-utóbb természetes módon benövényesedik, az esetleges kiporzása megszűnik.

A lakossági fűtési módokat – annak ellenére, hogy a vezetékes földgáz a városban mindenhol elérhető – alapjában véve nem lehet szabályozni, mert a gazdasági kényszer meghatározza a lakosság viselkedését. Egyre többen térnek vissza a fa- és széntüzelésre a földgázt helyettesítve, vagy arra rápótolva. .

A Sajószentpéter belterületét elkerülő 26-os közút tervei elkészültek. A tervezett út megépítésével jelentősen csökkenhet a közlekedésből származó belterületi emisszió (por, nitrogén-oxidok, szénmonoxid, szénhidrogének), tovább javulhat a város levegőminősége.

• **Zaj- és rezgésvédelmet szolgáló fejlesztés**

Sajószentpéter területén nem folyik jelentősebb zajt kibocsátó ipari tevékenység. Az átmenő jelentős személy- és teherforgalom miatt azonban a közlekedés viszonylag magas értékekkel terheli a közutak közvetlen környezetét (7,5 m) mind a nappali, mind pedig az éjszakai időszakban is. Ezt számítással is bemutattuk, az ÉMI-KTVF pedig egy rövid (100 méteres) szakaszon ki is mérte. A Sajószentpétert elkerülő (tehermentesítő) útszakasz megépítésével a zaj- és rezgésterhelés, elsősorban a 26-os és a 27-es közutak mentén – a megépülő elkerülő úton közlekedő járművek arányában – csökkenthető lesz. A forgalom átertelésével levegőminőség javulás is bekövetkezik, ahogy az előbb írtuk.

• **Árvízvédelmet szolgáló fejlesztés**

Árvízvédelmet szolgáló fejlesztésekről nincs tudomásunk. A folyók mértékadó árvízszintjeiről szóló 74/2014. (XII. 23.) BM rendelet által előírtakat Sajószentpéter területére érvényesíteni kell, gátmagasítás ill. új létesítmények tervezése esetén.

• **A hulladékgazdálkodást szolgáló fejlesztés**

A városban vissza-vissza térő gond az elhagyott területeken a háztartási és építési hulladék illegális lerakása. A sajószentpéteri hulladéklerakó bezárásával – párhuzamosan a lakosság napi anyagi gondjainak növekedésével – egyre nagyobb probléma lesz, hogy mi legyen a közszolgálati hulladékszállítás keretéből kiszoruló háztartási-, építési- valamint zöld hulladékkal. Nyilvánvaló, hogy egyetlen járható út ezen hulladékok elhelyezésére egy a 246/2014. (IX. 29.) Korm. rendelet 5. pontja (6-10 §-i) szerint kialakított hulladékgyűjtő udvar kialakítása lenne. Ennek kialakításához és működtetéséhez a városnak pályázati lehetőségeket kellene felkutatni, mert ezt önerőből nem tudja finanszírozni. A legközelebbi ilyen udvar Kazincbarcikán működik.

3.2. A MEGHATÁROZOTT TERÜLETIGÉNYES ELEMÉK ALAPJÁN, JAVASLAT A MŰSZAKI INFRASTRUKTÚRA FŐ ELEMÉINEK TÉRBELI RENDJÉRE ÉS A TERÜLET-FELHASZNÁLÁSRA IRÁNYULÓ TELEPÜLÉSSZERKEZETI VÁLTOZTATÁSOKRA

3.2.1 A településszerkezet az épített környezet és a zöldterületi rendszer

3.2.1.1 A TELEPÜLÉSSZERKEZET HÁLÓZATI ELEMÉI

A településszerkezet természetes hálózati elemei, az élővízfolyások.

A meghatározó elem a Sajó folyó, melybe a déli vízgyűjtő területről ömlik bele a Nyögő patak és az Alacska patak, mely átszeli a város külterületét és belterületét egyaránt.

A Sajó folyótól északra található a Szuha holtág, a Múcsnyi árok.

A településszerkezetet meghatározó vízfolyások mellé települt a város, az összefüggő beépített területek döntő többsége a folyótól délre helyezkedik el, kivételt csak a Fecskeszög településrész képez, mely a folyótól északra, és a Szuha holtágtól délre helyezkedik el.

A településszerkezet mesterséges hálózati elemei

Közlekedési hálózatok

Sajószentpéter az M3-as autópályáról leágazó, Miskolcot elkerülő autóútról megközelíthető, Szlovákia felé haladó a Sajó völgyét feltáró fő artéria, a 26. számú Miskolc-Bánréve másodrendű főút két oldalán és a 92. számú Miskolc-Bánréve-Ózd vasútvonal mellett fekszik, Miskolc és Kazincbarcika között félúton.

A településen ágazik el a szintén Szlovákiába irányuló 27-es számú út.

A város a 26-os számú főközlekedési út egyik csomóponti elemeként a Miskolc-Ózd tengelyen elhelyezkedve jelentős tranzitforgalmat bonyolít le. Az Edelény irányába ágazó 27-es főközlekedési út, illetve az ebből adódó csomóponti helyzet olyan térszervező hatású, melynek minél jobb kihasználása kedvező a város számára. A város, mint a Pitypalatty-völgy kapuja jelentős szerepet tölt be az itt lévő hat település társadalmi, gazdasági életében, elsősorban közigazgatási, hatósági, humán-infrastrukturális, lakossági és intézményi szolgáltatások biztosításával.

Ezeket a településeket összekötő hálózati elemeket a város elsődleges közlekedési hálózati elemeinek tekintjük, de beleértjük ebbe az Alacska felé vezető 25129. számú bekötő utat és a Pitypalatty völgybe vezető 2517 sz. Miskolc- Parasznya-Sajószentpéter összekötő utakat is.

JAVASLAT

1. A város legzavaróbb közlekedési problémája a nagy átmenő forgalom, ezen belül is a nehéz gépjármű forgalom. A 26. sz. út átkelési szakaszának kiváltása döntő fontosságú fejlesztés, ezért első helyen szerepeltetjük. Lényeges azonban, hogy az elkerülő út csak akkor fog teljes hatékonysággal működni, ha Sajószentpéter után (Berente területén) a régi 26-os út és az elkerülő között kiépül egy olyan átkötés, mely mind Berente, mind a Borsodchem és kapcsolódó iparterületek direkt megközelítését biztosítja. Csak egy ilyen hálózati elem szavatolhatja, hogy az átmenő forgalom tényleg elkerülje a várost.
2. Az elkerülő út két szempontból is kedvező a város számára, mert egyúttal a 27-es főút átkelési szakaszának átmenő forgalmát is kiiktatja. Az elkerülő út kiépítéséhez kapcsolódóan a 27-es út külterületi szakaszának nyomvonal korrekciója és korszerűsítése is szükséges.
3. A 27-es út belterületi szakaszán is szükséges beavatkozás. A 27-es út átkelési szakasza esetében több tényező is problematikus. Az út elvágja a város legértékesebb műemlékét, a református templomot környezetétől, akadályát képezi egy egységes tér

- kialakításának. A tér nyugati végén derékszögben törik, miközben rosszul belátható csomópontot alkot a Léway utcával. Ezért változatlanul fontosnak tartjuk a korábbi rendezési tervben is szereplő út áttörés megvalósítását a Gedely utca egyenes meghosszabbításával a Kossuth Lajos utcáig.
4. A 26-os elkerülő út kiépítése nyomán szükségessé váló fejlesztés az üvegyári iparterület nehéz teherforgalommal való megközelíthetőségének biztosítása. Erre egy új út kiépítését javasoljuk a vasútvonal déli oldalán a Gedely és az Üvegyári út között. Az új út a jelenlegi vasúti átjárónál, annak átépítésével keresztezné a vasutat, és megoldaná a várhatóan újjászülető ipari terület feltárását.
  5. Az előző pontban leírt új út továbbvezetését javasoljuk nyugati irányba az Ibolya telepig a vasút északi oldalán. Az út számára szükséges területsáv az ipartelep területéből biztosítható vagy a terület déli szélén, vagy meglévő, de használaton kívüli iparvágány elbontásával és helyének igénybevételeivel.
  6. Az Ibolya telep nyugati vége és a 26-os elkerülő visszakötése között szükségesnek tartjuk egy útkapcsolat kialakítását. Ennek legkedvezőbb nyomvonalát a berentei rendezési tervvel összhangban kell megkeresni. Az útkapcsolat jelentősége összefügg a 4-5. pontokban javasolt út fejlesztésekkel, ugyanis egy a településközponttól független, az iparterületeket felfűző, és a szomszéd település ipari zónájával is közlekedési kapcsolatot teremtő folyamatos „ipari-gazdasági” útvonal hozható így létre.
  7. Kossuth L. u. – Rákóczi F. u. csomópont: a két főút (26-27) eredetileg háromágú csatlakozási csomópontja, mely a Margit kapu felől bekötött úttal vált négyágúvá. A csomópont kapacitása csúcsidőben kimerült, a Rákóczi úti ágról a kihajtás nehézkes, veszélyes. A csomópont négyágú körforgalommal való átépítését javasoljuk. A fejlesztés akkor is releváns, ha megvalósul az előző 3. pontban kifejtett átkötés.
  8. Kossuth u.-Petőfi u.-Árpád u. csomópontban az egyenes-balra sávon sokszor alakul ki torlódás. Az Árpád utcára balra fordulni szándékozók gyakran duzzasztják vissza az egyenes irányt. Javasoljuk a csomópont átépítését úgy, hogy egyenes-jobbra és önálló balra sávkiosztás alakuljon ki. Ebben a kiosztásban lehetővé válna ellenirányból is - a Petőfi utcába balra fordulóknak számára önálló balra sáv megadása.
  9. Kossuth utca-Alacskai út-Katona József utcai csomópontban javasoljuk a balra forduló sávok kiépítését.
  10. A város déli területének majdnem folyamatos összekötő útvonala a Petőfi és Alacskai út között a Harica u.-Kandó Kálmán u. - Erzsébet telep nyomvonal, melynek azonban komoly hiányossága, hogy nyugati vége nem teremt kapcsolatot Berente új bekötőútjával. Fontos lenne a hiányzó kapcsolat megépítése az Alacskai út és a Madách Imre út között. A Madách utcáról a berentei bekötőút az Erőmű és Széchenyi utcákon keresztül közelíthető meg.
  11. Az hosszú és keskeny Attila utca zsák helyzetének megszüntetése érdekében kiszolgálóút építését javasoljuk az Ady Endre utca és az Attila utca vége között. Az új út a tömbbelső feltárását és beépíthetőségét is megoldja.
  12. Az értékes építészeti örökséget jelentő, és turisztikai szempontból is hasznosítható pincés területek Rózsa utca felőli másik oldali út bekötését javasoljuk kiépíteni.
  13. Fontosnak tartjuk a vasútállomás felvételi épületének és ahhoz kapcsolódóan a vasútállomási előtér korszerű és színvonalas átépítését.
  14. Folytatni szükséges a kerékpárút kiépítését a 26-os főút mellett a Vörösmarty utca és a Berente (BorsodChem) között.
  15. Javasoljuk kerékpárút kiépítését Dusnok és a Kossuth utca között.
  16. Turisztikai célú kerékpárút kiépítését javasoljuk Varbó felé a Vörösmarty utca mentén, amely azonban egyúttal városi kerékpárforgalmi igényeket is kiszolgáló kerékpárút lesz.
  17. Fontos a parkoló kapacitások növelése az intenzív beépítésű területeken és a nagy forgalmú intézményeknél. A parkolóhelyeket főként út melletti leállósávok megépítésével, helyenként merőleges beállású parkolók megvalósításával tartjuk a település karakteréhez illeszkedőnek.

Közmű hálózatok

A település igazgatási területét regionális jelentőségű elektromos távvezetékekre és termék vezetékek érintik, melyek befolyással lehetnek a település területfelhasználására, mivel jelentős védőtávolságokkal rendelkeznek.

Az ellátó közmű hálózatok egy része a külterületen, beépítésre nem szánt területeken halad, más része a belterületen, beépítésre szánt területeken halad át, vagy korlátot szab a település fejlesztésének.

JAVASLAT

A város közművekkel történő ellátása szinte teljesnek mondható a vízellátás és az energia és hírközlés ellátás tekintetében.

Ellátatlan területek szinte csak a szegregációval érintett területeken jelennek meg, ahol a szándék ellenére sem volt megoldható a szennyvízelvezetés kérdése a rákötések várhatóan alacsony száma miatt.

A szennyvízelvezetés kérdésében egyes szennyvízkezelő területek felülvizsgálatára merült fel igény.

3.2.2 A településszerkezet területfelhasználási elemei

Beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek

A beépítésre nem szánt területek döntően a város külterületét jelentik, a beépítésre szánt területek pedig jórészt a belterületen belül jelennek meg, de ide értjük az elkülönült településrészeket, úgymint Fecskeszög, Újbányatelep és Dusnok pusztá városrészeket is, melyek a központi belterülethöz elkülönülve jelennek meg a várostestben.

Megállapítható, hogy a jelenlegi beépített területeket a hatályos Településszerkezeti terv kibővítette és jelentős beépítésre szánt terület bővítéseket irányoztak elő a városfejlesztési céloknak megfelelően.

Így a város beépítésre szánt területei jelentős mértékben növekedtek, melyet érdemes felülvizsgálat alá venni.

A külterületek területfelhasználása

A külterületet a természetföldrajzi és a termőföldi adottságoknak megfelelően használják, általában beépítésre nem szánt területhasználattal.

A tájhasználat elemzését a táji és természeti adottságok fejezetben értékeljük, és a javaslatok is ott szerepelnek.

– A külterület beépítésre szánt területei

A külterületi területfelhasználás beépítésre nem szánt területei közül kivételt csak egy különleges mezőgazdasági üzemi terület képez, a település északkeleti részén.

• Pincés területek

A külterületen megjelenő beépítésre szántterületek közül kiemelkedő jelentőségű a pincés területek jelenléte.

A kertés területeken belül három összefüggő pincés terület helyezkedik el, melyek közül a Kőporos a legnagyobb, több egymás fölött elhelyezkedő utcával, pincefalú jelleggel. A megközelítési viszonyai nem kedvezőek, az infrastruktúra csak részlegesen kiépített. A terület a város kiemelt értékei közé tartozik.

Kisebb pincés terület található még az Alacska felé vezető úttól északra a lakóterületek végénél.

A belterület területfelhasználása

Sajószentpéter város belterületének területfelhasználása kiegyensúlyozott, egy történelmi kisvárosnak megfelelő kisebb nagyobb konfliktusokkal és hiányokkal.

A település legfontosabb eltérő rendeltetésű területfelhasználási elemei:

• Településközpont

A településközpontnak Sajószentpéter város ősi településközpontja, a Kálvin tér tágabb környezete tekinthető, melyet a Kossuth utca, Rákóczi utca Attila utca, Bajcsy Zsilinszky utca és a Nyögő patak határol.

A történelmi településszerkezet fogadja be a város legjelentősebb közintézményeit.

A történelmi településszerkezet harmonikus, bár a modern városközpontokkal szemben támasztott követelményeknek nem tud mindenben megfelelni (pl. parkolási gondok)

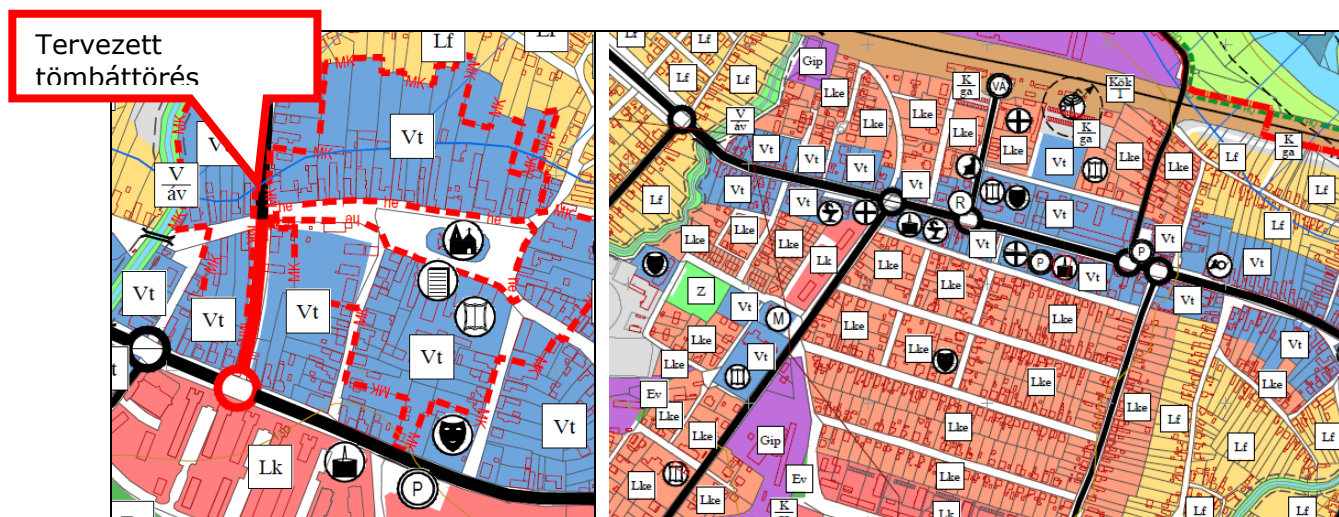
A városiasodási folyamat és a várost átszelő 26-os számú országos főútvonal kijelölt egy hosszan elnyúló településközpontot, melyre szintén közintézmények, kereskedelmi és szolgáltató létesítmények fűződnek fel.

A két településközponti területet a város fő ütőere a Kossuth Lajos utca kapcsolja össze.

A településközpont területén a lakóépületek, lakóházak az intézményterületekkel vegyesen jelennek meg.

Területfelhasználási konfliktust jelent a városközpont területén a műemlék református templom és a Kálvin tér közvetlen közelében lévő elhanyagolt tüzelő és építőanyagot árusító telephely, melynek területét funkció változtatásra kell kijelölni a korábbi város rehabilitációs tervek alapján.

A városközpont további rekonstrukciójához szükségesnek tartjuk a Településrendezési eszközökben már elhatározott tömbáttörés megvalósítását mely a Kálvin teret tehermentesítené részben az átmenő, részben a helyi forgalom alól. Tömbáttörés további lehetőséget adna a városközpont rekonstrukció harmadik ütemének.

A történelmi és a lineáris településközpont

• Intézményterületek

A város intézményterületei a település történelmi és lineáris település központjában és az újabb időkben épült városrészekben elszórtan találhatóak. A település központjában sűrűsödnek a fontosabb kereskedelmi és szolgáltató funkciók, s néhány jelentős intézmény is. A lakóterületeken az azokat közvetlenül kiszolgáló oktatási funkciók jelennek meg elsősorban.

• Lakóterületek

Sajószentpéter város lakóterületei változatosak, többféle intenzitással jelennek meg.

Megtalálhatóak a városias jelleggel, a kertvárosias jelleggel és a falusias jelleggel rendelkező lakóterületek.

Elmondhatjuk általánosságban, hogy a lakóterületek a szegregációval sújtott területeket kivéve rendezettek és közmű ellátottságuk a csapadékvíz elvezetést kivéve teljesnek tekinthetőek. Kivételt itt is a szegregációval sújtott területek jelentenek, ahol a szennyvízcsatorna nem kiépített.

• **Gazdasági területek**

Sajószentpéter nem gazdag vállalkozási és gazdasági területekben. Összefüggő jelentősebb gazdasági területeket két helyen találunk a városban, az egyik a volt bányaterületekhez, bányauzemhez kapcsolódik a másik a volt Üveggyár területe.

A jelenlegi iparterületeket Sajószentpéteren barnamezős, illetve alulhasznosított területeknek tekinthetők, melyek közül az Élmunkás utcai és Vörösmarty utcai területet aránylag rendezettek, viszont lakóterületek közé ékelődnek.

A volt Üveggyár területe lényegesen alulhasznosított, a barnamezős iparterület rekonstrukciójának sikere a város jövőjének záloga.

JAVASLAT

A város területfelhasználása harmonikusnak mondható, az összefüggő várostestben kirívó területfelhasználási konfliktusok nem mutatkoznak. A fő problémát inkább az alulhasznosított területek jelentik, valamint a várostestbe ékelődő szegregált területek megjelenése.

Komoly környezeti minőség javulást eredményezhet a területfelhasználásban a várostestben lévő beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek összhangjának megteremtése, melynek egyik legfontosabb eszköze a város zöldterületi hálózatának és rendszerének kialakítása és fejlesztése a zöldterületi intézmények és a közterületek fejlesztésével egyidejűen.

Általános, települési szintű fejlesztési problémák, javaslatok

• **Problématérkép**

A város települési szintű problémáit és lehetőségeit egy probléma térkép segítségével mutatjuk be, mely tartalmazza a településszerkezeti problémákon túl a veszélyeztetett és alulhasznosított jelentősebb területeket is, valamint javaslatokat tesz a településfejlesztés lehetséges irányaira, valamint a területhasználat egyes esetekben történő felülvizsgálatára is.

A problématérkép magába foglalja a közlekedési javaslatokat is, mely a településszerkezeti rendszer hálózati elemeit is jelenti egyúttal.

A Problématérképet a T-1 rajszámú tervlap tartalmazza.

• **Általános, az egész várost érintő hiányok**

A főbb rendszerszintű problémákat a problématérkép foglalja össze, azonban ki kell térni a város általános, egész várost érintő hiányaira is, immár részletesebben.

A város kiemelt célja az városban élők életminőségének javítása. Az életminőség javításának a fizikai beavatkozásokon túl egyéb eszközei is vannak.

A város fő célja kell, hogy legyen a hagyományőrzés, identitáserősítés. Ennek főbb eszközeinek meghatározását az alábbiak szerint emeljük ki:

- Helyi értékvédelem megteremtése
- Közterületek fejlesztése
- Városi élővízfolyások környezetének rendezése
- Értékes táji elemek megőrzése

Összefoglaljuk az ezzel kapcsolatos javaslatokat:

– **Városi terek fejlesztése**

Sajószentpéter nem rendelkezik városi szintű, rendezvények megszervezésére is alkalmas belterületi, ill. városközponti elhelyezkedésű rendezvény térrel.

Érdemes felülvizsgálni egy reprezentatív megjelenésű rendezvény tér kialakításának lehetőségét, pl. az Üvegfüjő szobra melletti parkoló területen. A tér átalakításával, egy

olyan kétfunkciós tér kialakítása is elképzelhető, amelyik részben parkolóként is funkcionálhat, de rendezvények, ünnepek idején reprezentatív tér szerepét is betöltheti.

Megjegyzés: ehhez kapcsolódóan meg kell említeni a Semmelweis utca menti alulhasznosított területet, melyet részben parkolóhelyként (a rendezvény tér kialakítása miatt esetleg megszűnő parkolóhelyek pótlására), részben közparkként javasolt átalakítani.

Alulhasznosított terület a Semmelweis utca mentén

Rendezvénytér kialakítására javasolható terület.

Folytatni szükséges a Kálvin tér rekonstrukcióját legalább a már megindult rekonstrukció építészeti kvalitásával, mely szerepel az IVS akcióterületi tervében is. Fel kell oldani a téren jelenlévő nem oda való gazdasági területhasználatot, valamint az egyes leromlott lakóépületek rendbehozatalát is.

– **Egységes települési arculat hiánya**

A település egységes arculatának kialakítását a települési értékvédelem eszközeivel is lehet érvényesíteni a településképvédelemben.

A már meglévő településképi eljárásokról szóló önkormányzati rendeletet érdemes összehangoltan kezelni a megalkotandó értékvédelmi rendelettel.

Érdemes a csoportos és a teleszerű beépítések kezelésére különös figyelmet fordítani, hiszen ezek a városkép meghatározóbb elemei, különösen abban a tekintetben, hogy ezeknek a területeknek az energetikai korszerűsítése még nem történt meg..

A kellemes és hangulatos városkép megteremtésének fontos eszköze az egységes – esetleg csak a városra jellemző, egyedi – utcabútorok (padok, hulladékgyűjtők, korlátok,

biciklitámaszok, buszmegállók, stb.), tájékoztató eszközök (irányjelző táblák, hirdető, információs táblák, stb.) alkalmazása.

Jelenleg nem jellemző a településre az egységes utcabútorzat. Legalább a Kossuth utca mentén – de optimális esetben az egész településen – javasolt a fent említett egységes utcabútorok és egyéb kiegészítő berendezések kihelyezése.

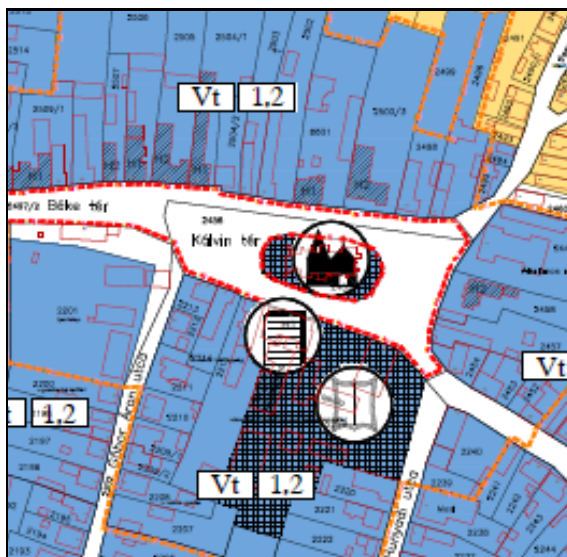
Amennyiben a Városgondnokság rendelkezik ehhez megfelelő eszközökkel, akár saját magának is legyárthatja a település az utcabútorokat, a kihelyezésüket pedig a közmunka-program keretein belül is meg lehet valósítani.

– Zöldterület fejlesztési javaslatok és alulhasznosított területek fejlesztése

A jelenleg hatályos Településszerkezeti tervben több olyan terület is van, melyek bár valójában zöldterületként funkcionálnak, a Településszerkezeti tervben más terület-felhasználási egységként kerültek besorolásra.

A településen további olyan alulhasznosított területek vannak, melyek esetében elsődleges hasznosítási célként a zöldterületi hasznosítást javasolt megjelölni. A települési zöldfelületek védelme érdekében ezeket a területeket a Településszerkezeti tervben zöldterületként, vagy különleges területként javasolt feltüntetni, annak érdekében, hogy a zöldfelületi rendszer ne sérüljön, inkább fejlődessen.

1. Kálvin tér

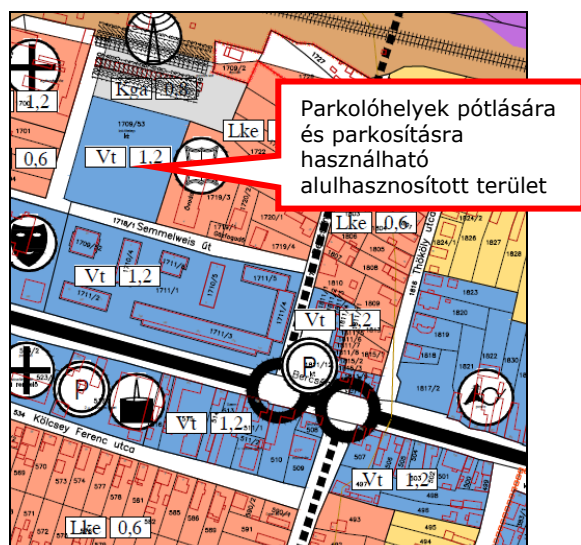

A Kálvin téri Református templom környezetének parkosított területeit részben felújították. A parkosítást, ill. a zöldfelületek felújítását javasolt folytatni a tér nyugati felében is.

A hatályos Településszerkezeti terv a parkosított területeket közlekedési területként jelöli.

Felülvizsgálandó a műemléki védettségű templom parkosított környezete településszerkezeti besorolásának megváltoztatása zöldterületté, vagy a tér köztérként való meghatározása, melynek feltétele a tervezett tömbátörés megtartása a Településrendezési tervben.

2. Semmelweis u. és Somogyi B. út közti terület (1709/53 hrsz.)

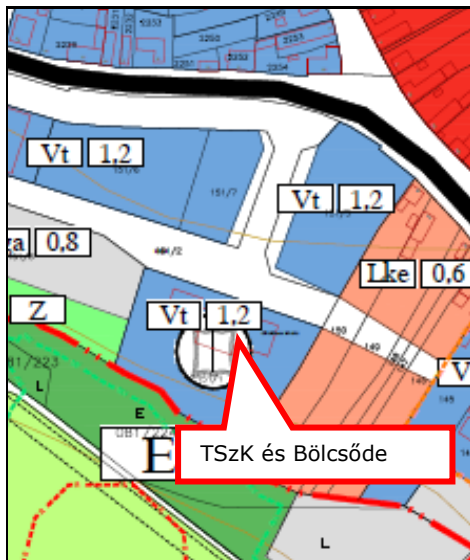

Alulhasznosított terület a Semmelweis utca mentén

A Semmelweis utca melletti alulhasznosított, elhanyagolt területen két féle potenciális hasznosítási lehetőség kínálkozik. Az utca menti részen fásított parkoló kialakítására lenne lehetőség, míg hátrébb, a garázssor közelében a meglévő, leromlott állapotú kis sportpálya felújítását és a terület parkosítását, pihenő parkká alakítását ajánlott elvégezni.

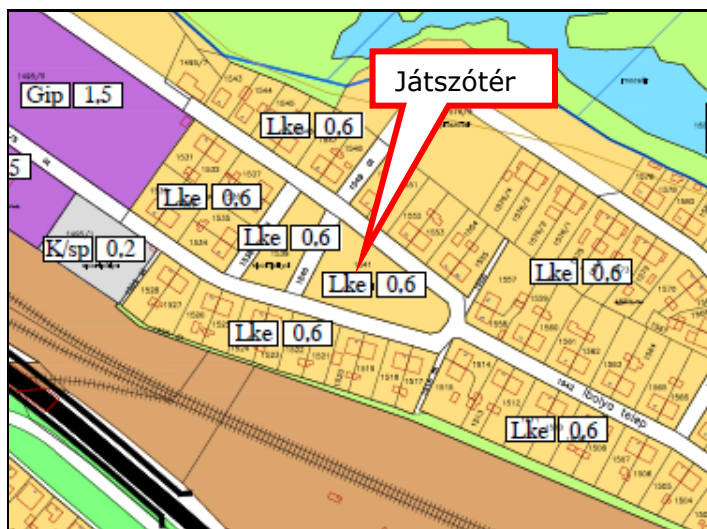
3. A TSzK és Bölcsőde előtti terület

A Területi Szociális Központ és Bölcsőde előtti terület jelenlegi besorolása településközponti vegyes terület. Érdemes megfontolni annak a lehetőségét, hogy az intézmény előtti domboldalon reprezentatív, parkosított pihenőkert (zöldterület) kerüljön kialakításra, melyhez kapcsolódóan az intézményhez szükséges fásított parkolóhelyek is megvalósulnának.

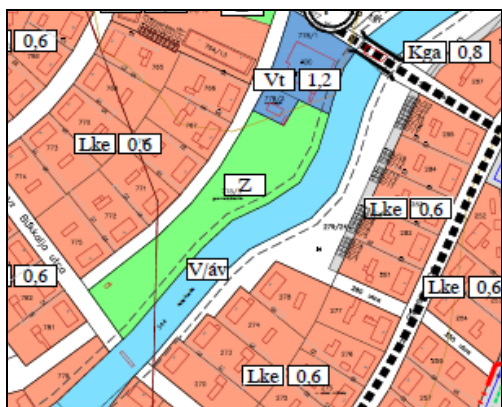
4. Ibolya-telep: meglévő közpark fejlesztése

Ibolya-telep központjában nagy kiterjedésű zöldfelület található, szomszédságában egy játszótérrel. A lakóterületbe ékelődő park fejlesztésével és rendezésével nagymértékben növelhető lenne a településrész komfort értéke.

5. Harica utca és Nyögő patak közti zöldterület (778/3)

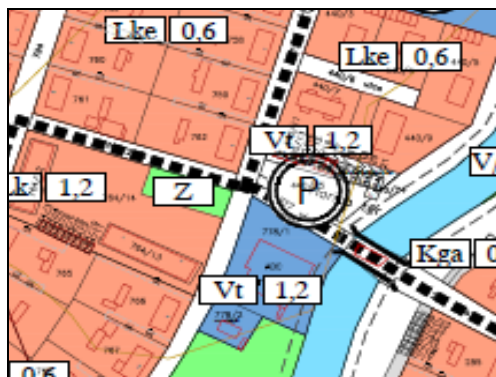

A nagy kiterjedésű, jó adottságú, kis mértékben fásított gyepes zöldterület, egyik felében játszótérrel, másik részén jól használható szabad gyepfelülettel rendelkezik.

A közpark kismértékű fejlesztése javasolt utcabútorok kihelyezésével, fásítás elvégzésével, hosszútávon a játszótér korszerűsítésével.

A Nyögő-patak parti sávjának rendezését a Víz Keretirányelv céljainak megfelelően javasolt rendezni az illetékes Nemzeti Park Igazgatóság javaslatainak figyelembevételével.

6. Harica utcai bérházak előtt található zöldterület (764/14 hrsz.)

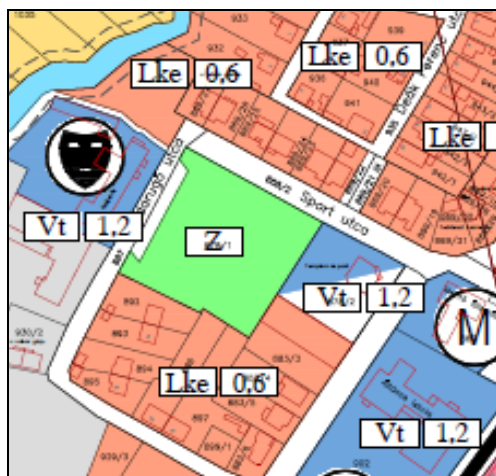

A zöldterület kiterjedése a Szerkezeti Terven jelölt lehatárolásánál jóval nagyobb, ábrázolása javítandó.

A jellemzően gyepes területen parkosított terület, kisebb játszótér és elárusító-asztalok is találhatóak.

A park rehabilitációját időszerű lenne elvégezni az elárusító asztalok cseréjével, a játszótér gazdagításával, utcabútorok kihelyezésével.

7. Művelődési ház előtti emlékpark (878/1 hrsz.)

A Művelődési ház előtti közpark jelenleg bányász emlékparkként funkcionál. Javasolt a park továbbfejlesztése tematikus helytörténeti- és ipartörténeti parkká.

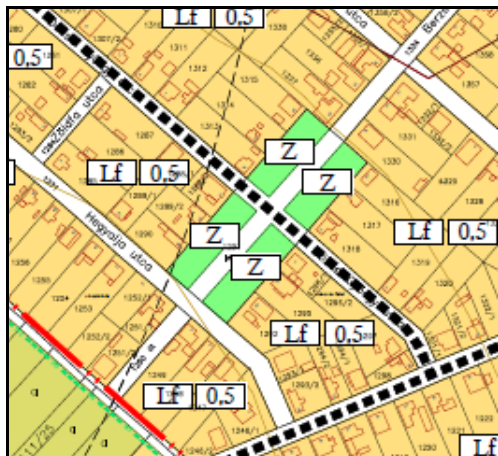

8. Berzsényi Dániel u. és Erőmű utca kereszteződésében található zöldfelület

A terület csupán a környező telkek megközelítését szolgálja. Ez a funkciója a továbbiakban is megmarad, de fásítással a zöldterület esztétikusabbá tehető. (1383 hrsz.)

9. Berzsényi Dániel u. és Dózsa Gy. utca kereszteződésében található zöldfelület

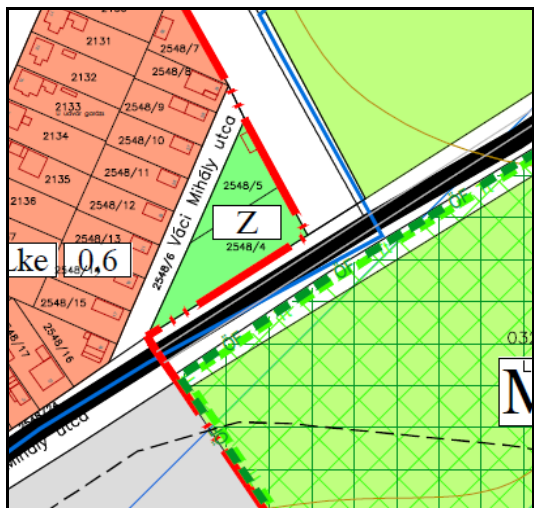
A Dózsa Gy. utca és a Berzsényi utca kereszteződésében fekvő zöldterület északkeleti fele jelenleg szabad, gyepes térség. A terület csupán a környező telkek megközelítését szolgálja. Fásítással megjelenése javítandó.

A zöldterület délnyugati felén nagy kiterjedésű játszótér található. A környező telkeket a játszótér körülölelő úton lehet megközelíteni. A hatályos Településszerkezeti tervben jelölt közepén áthaladó útvonalvezetés ezért nem életszerű, a Településszerkezeti tervben javítandó az úthálózat ábrázolása. (1291 hrsz.)

A zöldterület délnyugati része

10. Zöldterület a Fecskeszög településrészen a 27. sz főút mellett

A terület jelenleg elhanyagolt, fátlan, gyepes zöldfelület, közepén egy romépület alapjának maradványaival. Az épület romjainak elbontását követően a terület fásítása javasolt, kizárólag tájra jellemző, őshonos fajok alkalmazásával. A Sajó és a Holt-Szuha közelsége miatt az invázió fajok telepítésének kerülése kiemelten fontos!

Funkcióiban gazdag, használati értékkel bíró terület a 27. sz út túlsó oldalán, szabadidőparkként kerül megvalósításra.

11. Dusnok – Angyal Bandi emlékpark

Dusnok területén jelenleg közhasználatra szánt zöldterület, közpark nem található. A településrész területén ki kell jelölni egy lehetőleg központi elhelyezkedésű, alulhasznosított, vagy beépítetlen területet, ahol megvalósítható lenne egy településrész szintű közpark. A városrész területén már igény merült fel egy ún. „Angyal Bandi a Dusnoki betyár” emlékpark létrehozására. A pihenő-, dísz- és emlékpark kiegészülhet egy tematikus egyedi játszótérrel és kisebb sportterülettel is.

Mint az már a vizsgálati részben említésre került, a Dusnoki városrészben jelenleg nincs játszótér sem. Egy komplex közhasználatú zöldterület jelentősen növelné a városrész vonzerejét.

3.2.3 Zöldfelületi rendszer

Sajószentpéter belterülete zöldfelületekben gazdag település, ugyanakkor közhasználatú, részlegesen közhasználatra szánt zöldterületekben szegény.

Zöldfelületeinek magas arányát részben a falusias, kertvárosias településrészek magánkertjei biztosítják. Ezek a területek növelik a település biológiai aktivitását, de közhasználatú zöldterületként használati értékkel nem bírnak.

A városias jellegű lakóterületek, bérházas területek (pl. Móra F. út, Sport út, Tárna út, Kossuth-Semmelweis út) közhasználatú, ill. részben közhasználatú zöldfelületei – bár lakóterületként kerülnek nyilvántartásra - különböző funkciókkal is bíró (pl. játszótér, pihenőpark) zöldfelületeknek számítanak.

A nagy zöldfelületi igényű intézmények (pl. iskolák, óvodák, sportterületek) tovább gazdagítják a zöldfelületi rendszert. Ugyanakkor elmondható, hogy néhány intézmény esetében a burkolt felületek túlsúlya jellemző, a sportterületek elhanyagoltak, korszerűsítésre szorulnak.

Különleges, egyedi megjelenésű és értékű – de nem zöldterületi besorolású - zöldfelületi elem a Kálvin téri református templom környezete.

Szintén zöldfelületi elemként is számításba vehető területek a temetők területei.

Közhasználatú zöldfelületek: valódi közhasználati értékekkel és funkciókkal is bíró, szépen parkosított közparkok, közkertek tekintetében azonban szegénynek bizonyul Sajószentpéter.

Jelentősebb, és valódi használati értékkel, közösségi funkciókkal is bíró, a hatályos településrendezési tervben zöldterületi (közkert, közpark) besorolású nagyobb kiterjedésű közpark csupán a:

- Szabadság telepen: a Hegyalja és Dózsa Gy. u. közti zöldterület
- A Sport utcán a Művelődési ház előtti közpark
- Nyögő-patak melletti zöldterület a Harica utcán

A város valódi, használati értékkel is bíró, rendezvények megtartására is alkalmas, reprezentatív rendezvény térrel nem rendelkezik.

Egyelőre kevésbé kihasznált, de potenciális fejlesztési területként figyelmet érdemlő zöldfelületi elem a Harica-patak menti zóldsáv.

További zöldfelületi fejlesztést igényel az Élmunkás út és az Alacska patak menti terület és a Majális park.

Fontos megemlíteni a külterülethez tartozó, de a belterülettel közvetlenül határosan elterülő Sajó menti természetközeli zöldfelületeket, bányatavakat és környezetüket, valamint a Pipiske domboldalainak kertes, pincés és természetközeli növényzettel borított területeit, amik nagyban meghatározzák a település arculatát, növelik zöldfelületi értékét és további potenciális fejlesztési lehetőségekkel (szabadidőpark) bírnak.

JAVASLAT

Sajószentpéter természeti adottságai kiemelkedően kedvezőek: a Pipiske domboldalai, a Sajó és a horgásztavak közelsége, a településen áthaladó Nyögő- és Alacska-patak, mind-mind potenciális lehetőségeket kínálnak ahhoz, hogy különleges és komplex, szabadtéri élményeket kínáló zöldfelületekként is funkcionáljanak.

A város belterülete közterületi zöldterületekben, közparkokba szegény, ugyanakkor ezt az arányt jelentősen javítja a bérházas lakótelepek zöldfelületekben gazdag környezete.

Sajószentpéter esetében fontos cél, hogy növelje a település a lakosságmegtartó képességét, csökkentse az itt élők elvándorlási hajlamát. A lakosság megtartás egyik nagyon fontos eszköze a település családbarát, zöldfelületekben gazdag, esztétikus és gondozott megjelenést biztosító fejlesztése. A fenti célok elérésének hangsúlyos eszközei a zöldterületek és zöldfelületek fejlesztése, a funkcióbővítő beruházások, és a fenntartásra fordított gondosság.

Egy rendezett város, ahol szívesen tölti el a szabadidejét a család (legyen az akár fél óra, akár egy hétfélig nap), ahol rendezett és biztonságos körülmények közt lehet élni nagy megtartó erővel bír.

Az összefüggő zöldfelületi rendszer – legyen szó akár patak menti ökológiai folyosóról, akár fásított utakról - természetvédelmi szempontból is kedvező, a növények és állatfajok számára élőhelyeket, migrációs útvonalakat kínál.

Egy település identitása, a lokálpatriotizmus érzésének megerősítése érdekében a helyi értékek védelmére és azok megismertetésére is hangsúlyt kell fektetni. Tanösvények kialakításával, tájékoztató táblák kihelyezésével, az iskolások számára szervezett tematikus sétákkal tovább mélyíthető a lakosság településhez való kötődése.

Zöldfelületi hálózat kialakítása, vonalas elemek, fásítások

1. Nyögő-patak menti zöldfolyosó

A Nyögő-patak településen áthaladó szakasza kiváló adottságokkal rendelkezik komplex természetvédelmi és funkcionális célú fejlesztés megvalósítására.

Mint az a légifotón is jól látszódik a patak mentén, csaknem teljes hosszában jól kirajzolódik a patak szabad parti sávja.

A patak és partvonalát túlszabályozott és kopár. A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság és az illetékes vízügyi hatóság szakembereinek bevonásával olyan tájépítészeti terv készítése és megvalósítása javasolt, amely a honos és élőhelynek megfelelő növényzet telepítésével a patak ökológiai folyosó jellegét helyreállítaná, az élőlények migrációs útvonalaként kelne életre, és a patak parti területek tájképi szempontból is értékkel válhatnak.

Az ökológiai szemléletű fejlesztést helyenként ki lehet egészíteni funkcionális fejlesztésekkel is:

- tanösvény,
- patak parti sétaút,
- kapcsolódó zöldfelületeken (pl. Harica u. és Nyögő-partak közti közpark és játszótér) tematikus játszótér létrehozása, stb.

2. Út menti fásítás

A települési zöldfelületi hálózat fontos elemei az utcafásítások. Bár a lakóutcák többsége fásított (főként lakossági fásítások), kiemelt szerepű utcák esetében sajnos még mindig fennállnak hiányosságok. Meg kell vizsgálni az alulfásított utcákban a fasorok telepítésének lehetőségét figyelembe véve a közműhálózat által meghatározott korlátokat.

– Kossuth út

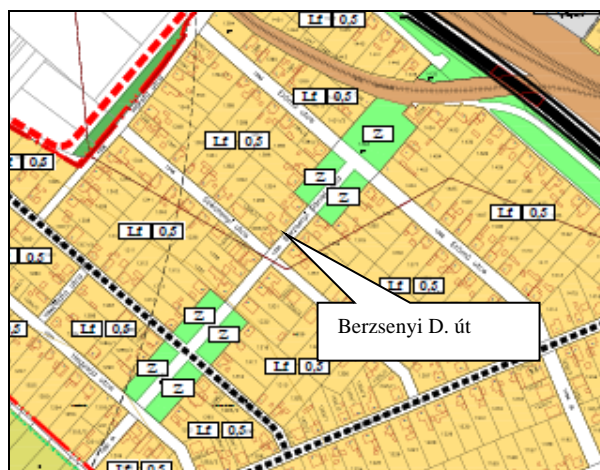
A Kossuth út – Sajószentpéter főutcája – megjelenése kiemelten fontos és meghatározó a városkép tekintetében. Az út mentén több helyen is látható tervezetten telepített fasor, azonban a fásított szakaszok nem képeznek egységes út menti fasort. Részletesen fel kell mérni az út menti fasorok elhelyezkedését és a köztük lévő fásítatlan szakaszokon meg kell vizsgálni a fasorok telepítésének lehetőségét.

– Vörösmarty út

A Vörösmarty út Kossuth út felé eső szakaszán szembeűnő a fásítás hiánya, a fásítás pótlása javasolt.

– Berzsényi út és teresedései

A Berzsényi út menti két gyepes teresedés mindegyikének elsődleges funkciója a környező telkek megközelítésének biztosítása, ezért ezeknek a teresedéseknek a parkosítása nem, de az út menti fásítása mindenképp ajánlott.

– Vasút menti területek, vasútállomás

A MÁV kezelésében álló vasúti területek fontos ökológiai folyosók is egyben, hiszen a vasút menti zöldsávok hosszan elnyúló zöldfolyosóként is érvényesülnek. Sajnos ezeknek a területeknek a belterületen áthaladó szakaszai (is) sok esetben elhanyagoltak, szemetesek. A MÁV-val egyeztetve érdemes lenne gondoskodni (pl. közmunkaprogram keretében) a vasúti területek fenntartásáról, gondozásáról, az invázió fajok térnyerésének visszaszorításáról.

– Parkolófásítások

A település teljes területére vonatkozóan felül kell vizsgálni a parkolókat (közterületit és magán parkolókat egyaránt) és teljesíteni kell az OTÉK-ban meghatározott fásítási előírásokat (1 db nagy vagy közepes lombkoronájú fa telepítése 4 parkolóhelyenként).

Táji és zöldfelületi értékek megőrzése, fejlesztése

Az értékek megőrzésén és karbantartásán túl, azok megismertetése és bemutatása is fontos feladat, mellyel könnyebben elérhető az értékek megbecsülése és védelme.

1. Tanösvények kijelölése a Pipiskén és a Sajó mentén

A táji értékek bemutatásának egyik fontos eszköze a tanösvények kijelölése.

Táji és természeti értékeket feltáró tanösvény kialakítására javasolt területek:

- Pipiske: természetközeli élőhelyek, történelmi pincesor, földvár, Majális-park
- Sajó hullámterében: horgásztavak (és esetleg kapcsolódó szabadidőpark), természetközeli élőhelyek

2. Pipiske borfalu rehabilitációja

A történelmi hagyományokkal bíró pincesorok területén a legértékesebb pincék feltárásával és bemutatásával, tanösvény kijelölésével, a pincesorok meglátogatásával összekapcsolt rendezvények szervezésével, tájba illő utcabútorok (pihenőpadok) kihelyezésével, az útvonalak rendbetételével a pincesorok megújíthatók.

Megfontolandó vizesblokk elhelyezése a pincesorok közelében.

Szintén fontos lehet a pincesorok és a Majális-park megközelítését szolgáló utak felújítása.

A Helyi Építési Szabályzatban részletesen ki kell térni a Pincesorok és Zártkertek értékeinek védelmére, tájidegen építmények építésének megakadályozására.

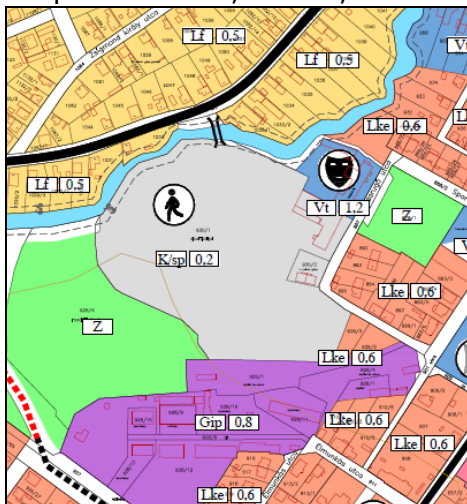
Sport- és szabadidő területek

1. Városi sportpálya (Sport u., 930/1,2 hrsz.)

A Sportpálya kedvező elhelyezkedésű, kedvező adottságú, és települési szinten is megfelelő kiterjedésű komplexum. Állapota leromlott, a pályák alulhasznosítottak, részben elhanyagoltak.

A benne rejlő lehetőségek, valamint a település hosszú távú céljainak elérése érdekében (lakosság megtartás, komfortos település, stb.) a sportpálya területe korszerűsítendő és fejlesztendő. Az alulhasznosított pályák helyén jelenleg népszerű sportágak is helyet kaphatnak, mint például egy tenispálya, ill. kültéri fitnesspark, szépkorúak sportparkja, stb.

Az épített elemek, lelátók, kerítések, stb. korszerűsítendő, átépítendő.

2. Rekultivált hulladéklerakó területe és az Alacska-patak menti terület fejlesztése szabadidőparkká (928/6, 958 hrsz.)

A Sportpálya területéhez szervesen kapcsolódó rekultivált terület és az annak meghosszabbításában elterülő Alacska-patak menti szabad területek kiváló lehetőséget teremtenek egy városi szintű sport- és szabadidőpark megteremtéséhez.

A rekultivált terület dombja azonban csak zöldfelületi elemként funkcionálhat, mivel a rekultivált meddőhányó védelme nem teszi lehetővé egyéb hasznosítását.

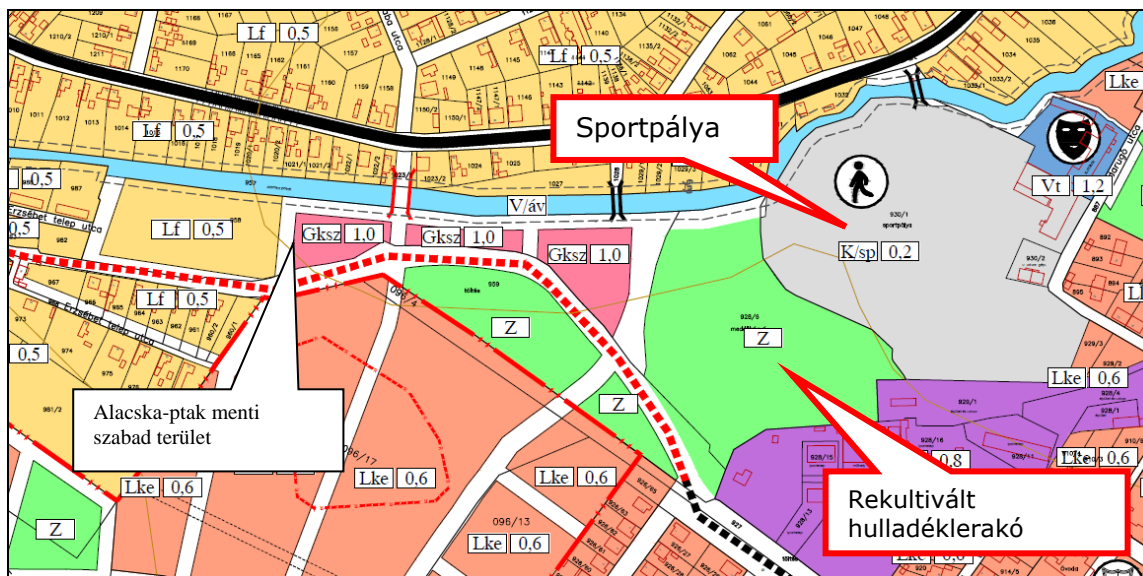
A patak menti területeken kalandpark, játszótér, akadálypálya, piknik-liget stb. kialakítására is lehetőség nyílik, mely városi szinten is vonzó játszótér lehet.

Mind ezek megvalósításához javítani és fejleszteni kell az infrastrukturális ellátottságot, vizesblokknak is helyet kell biztosítani.

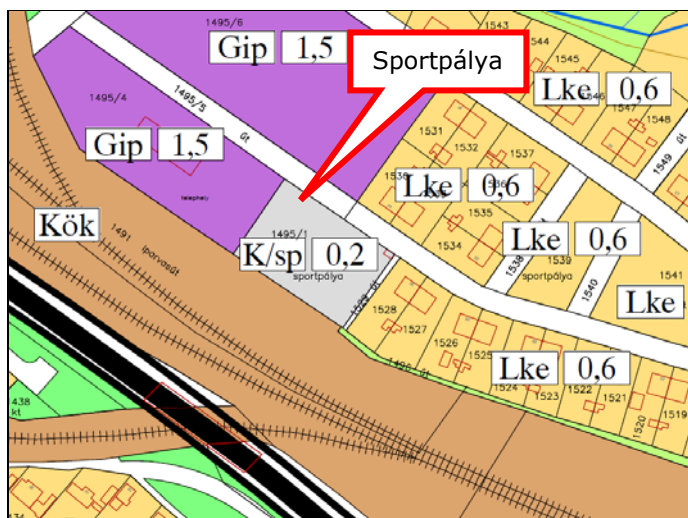

A fejlesztésekkel párhuzamosan az Alacska-patak érintett szakaszának természetvédelmi szempontokat figyelembevevő rendezését is el kell végezni.

Megjegyzés: a hatályos Településszerkezeti tervben „Gksz” és „Lf” besorolású Alacska parti területeket Különleges-szabadidőpark területhasználatú övezetbe javasolt besorolni.

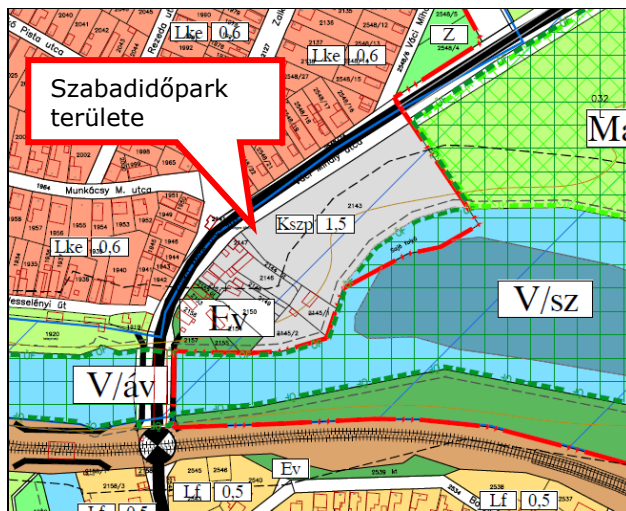

3. Ibolya-telepi sportpálya (1495/1 hrsz.)

Az Ibolya-telep lakóterületei és gazdasági területei között fekvő sportpálya alulhasznosított, elhanyagolt. Megtartása megfontolandó.

4. Fecskeszög mellett kijelölt szabadidőpark (27. sz. főút túloldalán)

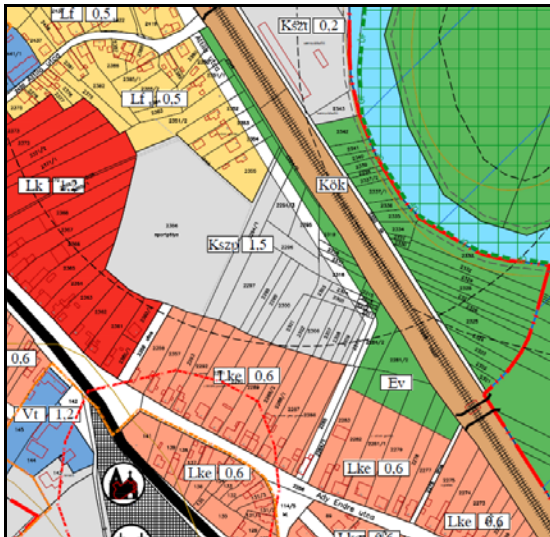

A hatályos Településszerkezeti tervben a szabadidőpark számára kijelölt területet részben érinti a „tervezett természeti területek” rendszere és szomszédos a Natura 2000 és ökológiai folyosó területekkel.

A Fecskeszög városrészhez kapcsolódó szabadidőparkban játszótér, pihenőpark, és sportfunkciók elhelyezése lehet a cél. A tervezés és a megvalósítás során törekedni kell a tájba illő megjelenésre, a tájra jellemző fajok telepítésére.

A fenntarthatóság érdekében a szabadidőpark tervezésébe, megvalósításába és üzemeltetésébe be kell vonni a helyi lakóközösség tagjait.

5. Belváros területén található sportterület fejlesztésével kialakítandó szabadidőpark (2356 hrsz. és környezete)

A meglévő sportpálya területén csupán egy közepes állapotú gyepes focipálya található. A település peremén lévő sportpálya környezete leromlott állapotú, elhanyagolt.

A sportterület fejlesztéséhez szükséges az infrastruktúra fejlesztése, vizesblokk elhelyezése, további sportágak pályáinak kiépítése és üzemeltetése, utcabútorok kihelyezése, sport- és játszóeszközök telepítése, parkosítás.

6. Pipiske: Majális park és pincesorok

A Pipiske pincesorainak újraélesztésével a „D) Táj és zöldfelületi értékek megőrzése, fejlesztése” fejezetben már foglalkoztunk. A pincesorok területéhez szervesen kapcsolódik a Majális park területe.

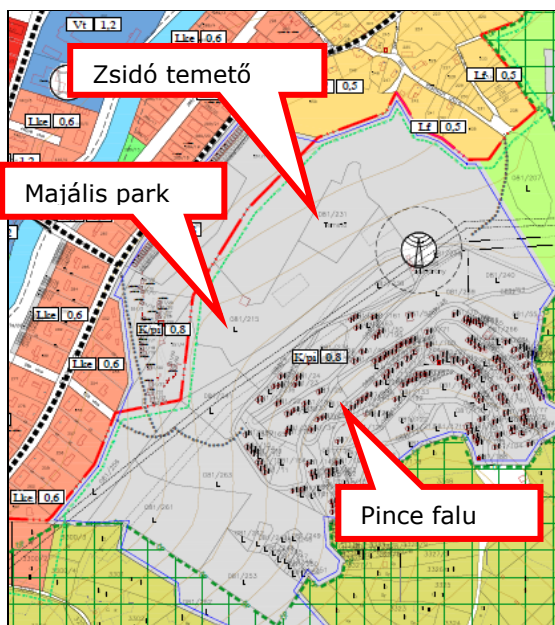
A Majális park területét jelenleg főként rendezvénytérként használják (augusztus 20., szeptember 1., stb.), de tavasztól ősziig piknikezők, sétálók, valamint a pincesorok látogatói is megfordulnak a területen.

A pincesorok rehabilitációjának kiegészítéseként a rendezvénytér fejlesztése is kitűzendő cél lehet, mely kapcsolódhat a pincékhez, borkultúrához kapcsolódó rendezvények lebonyolításához.

A meglévő színpad köré nézőteret is ki lehet alakítani, vizesblokkot javasolt elhelyezni. A terület funkciója erősíthető tűzrakó helyek és esőbeállók építésével, utcabútorok és játszó eszközök kihelyezésével, tájba illő növényzettel kismértékű parkosítás elvégzésével.

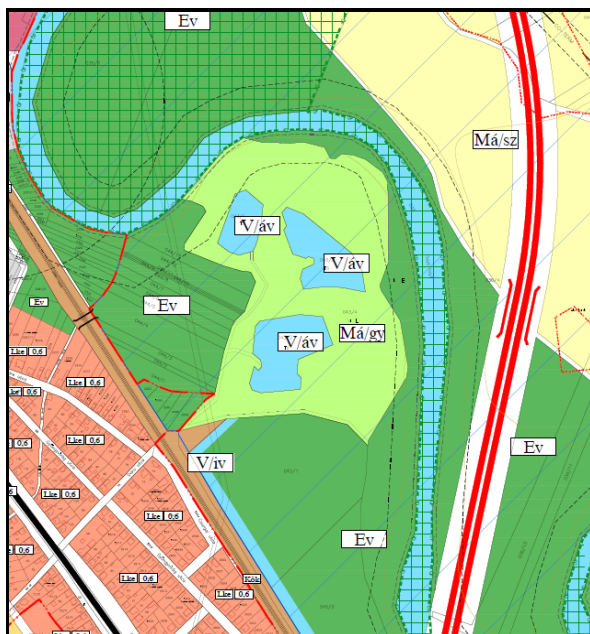
A terület megközelítését biztosító utak felújítását el kell végezni.

MAJÁLIS PARK A SZÍNPADDAL

7. Horgásztavak

A Sajó parti horgásztavak kedvelt kikapcsolódási helyek, jelentős horgász-forgalommal. A tavak környezete azonban jelenleg rendezetlen, megközelítése nehézkes (földúton).

A tavak környékén lehetőséget lehetne teremteni arra, hogy nem csupán a horgászok, hanem családjaik, vagy akár a kikapcsolódni vágyó helyi lakosok is szívesen és tartalmasan tölthessék el az időt a tavak körül. A tavak körül turisztikai és szabadidős terület kialakítása javasolt, Kialakításra kerülhet egy tematikus tanösvény, erdei játszótér, pihenőhelyek, esőbeállók, tűzrakó helyek, stb.

Játszóterek

A meglévő játszóterek mindegyike megfelel a vonatkozó szabványoknak és előírásoknak. Ugyanakkor elmondható, hogy minden játszótér közel azonos, vagy hasonló eszközkészlettel rendelkezik. Javasolt ezért a játszóterek felújítása, eszközkészletének cseréje esetén más gyártók, eltérő hangulatú eszközeit alkalmazni a játszóterek kialakításánál.

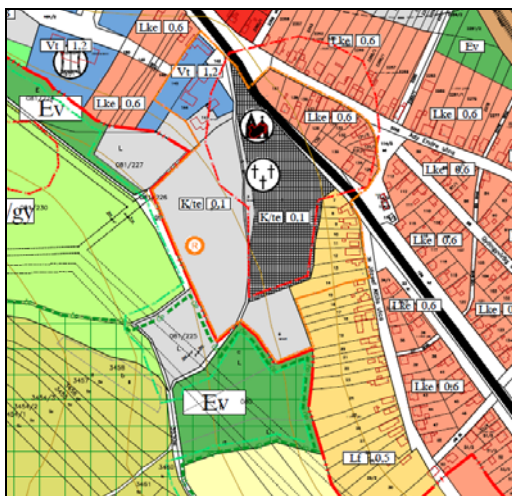
A jelen településfejlesztési koncepcióban bemutatásra kerülnek azok a területek, ahol komplex, minden korosztály igényeit kielégítő szabadidőparkok kialakítása javasolt. Ezekben a területeken – többek között – ajánlott játszóterek létesítése is. A játszóterek tervezésénél az eszközökkel kapcsolatosan a változatosságra való törekvést szem előtt kell tartani.

Temetők

A temetők üzemeltetése, és bővítése során az üzemeltetőnek szem előtt kell tartani a vonatkozó jogszabályokat, a parcellák kijelölésével, a sírhelyek kijelölésével, a növényzet

telepítésével, beültetési kötelezettséggel, a sírok megközelítésének biztosítása (temetői utak), stb. tekintetében

1. Városi köztemető a Katolikus templom mellett

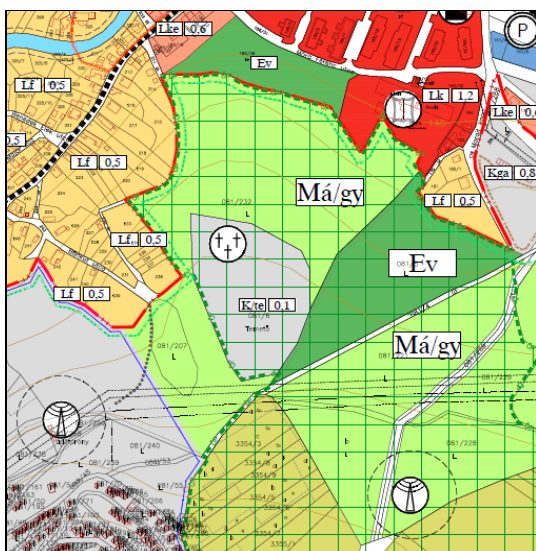

A temető esetében nagy probléma a kellő számú parkolóhely biztosításának hiánya. Parkolóhelyek kijelölésének lehetőségét meg kell vizsgálni és új parkolók építését el kell végezni.

Kiemelten fontos ennek elvégzése azért is, mert a temető bővítésre szorul. A terület növelésével együtt a parkoló szám növelését is el kell végezni.

A hatályos Településszerkezeti terv kijelöli a temető bővítésének területét.

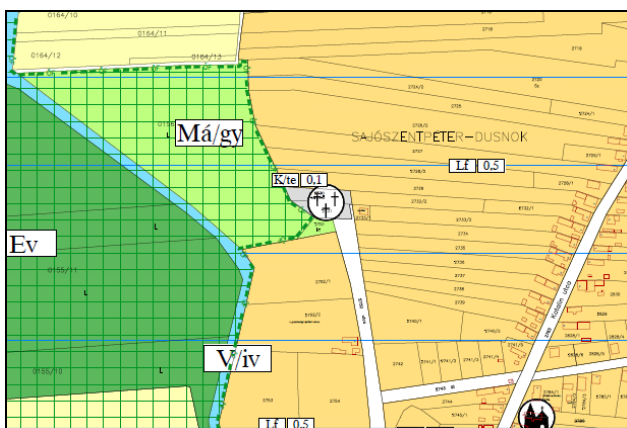
2. Református temető

A Pipiskén található, jelenleg már kevésbé használt református temető nagy múltra tekint vissza, a település hírességének (Lévay Józsefnek) a sírhelye is itt található.

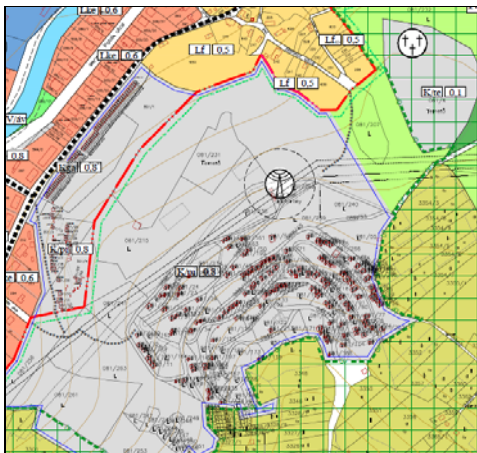
A temető, már nem használt területeit javasolt kegyeleti parkká alakítani.

3. Dusnoki temető

A Dusnokpusztán található temető esetében is felül kell vizsgálni a jogszabályokban foglalt előírásoknak való megfelelést (pl. parcellák kijelölése, sírhelyek távolsága, beültetési kötelezettség, stb.) és a temetőt ennek megfelelően kell tovább üzemeltetni.

4. Zsidó temető

A már használaton kívüli zsidótemető szintén a Pipiskén található, a majálispark szomszédságában. A temetően – vélhetőleg a rongálások megelőzése céljából – betonkerítéssel vették körül, melynek megjelenése mind a tájképi, mind pedig a kegyeleti szempontból is megkérdőjelezhető.

A zsidó-temetőt a jelenleg hatályos Településszerkezeti terv nem jelöli külön szerkezeti elemként. Javasolt a temető feltüntetése a Településszerkezeti tervben!

A temető kegyeleti parkká való átalakítása javasolt, a temető kerítésének cseréjével együtt.

Nevelési intézmények

Az oktatási intézmények (iskolák, óvodák) udvarának funkcióbővítése javasolt. Az intézmények udvarán meg kell vizsgálni az alábbiak kialakításának lehetőségét:

- játszótér, kültéri sporteszközök,
- tankert, parkosítás.

Lakótelepek zöldfelületei

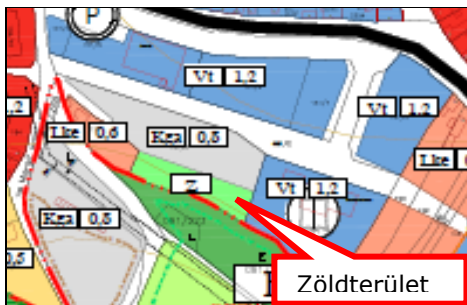
A bérházas lakótelepek (Móra F. út, Tárna utca, Vörösmarty út, Semmelweis utca) zöldfelületi ellátottsága általánosságban megfelelőnek, komfortosnak mondható.

Fejlesztési javasolt:

- Vörösmarty úti lakótelep fásítottságát
- Tárna utcai lakótelep utcabútorozását, funkcióbővítését (játsszóeszközök).

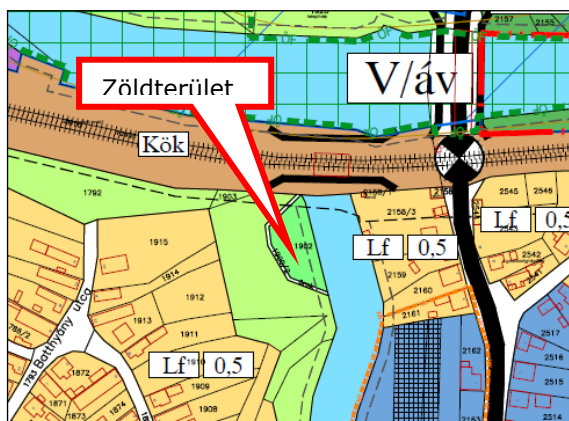
Egyéb módosítási javaslatok a Településszerkezeti Tervben

1. A SPAR fölötti domboldalban kijelölt zöldterület:

Jelenleg erdős, bozótos terület. Parkosított zöldfelületként kialakítani nem célszerű, megközelítése nehezen megoldható. Településszerkezeti terven zöldterületként jelölni nem szükséges.

2. A Nyögő-patak és a vasút kereszteződésétől délre, a patak partján jelölt zöldterület (1902 hrsz.)

A jelölt zöldterületet gyepterület, ill. vízgazdálkodási terület övezi. Megközelítése nem megoldott. Parkosítás a területen nem indokolt. Vélhetően helytelen színkód került alkalmazásra a szerkezeti terven. Javítandó!

A jelen településrendezési koncepció útépitési szakági terve az érintett területen belterületi közlekedési út átvezetését javasolja, ami szintén indokolja ezen a területen a zöldterület kijelölésének megszüntetését.

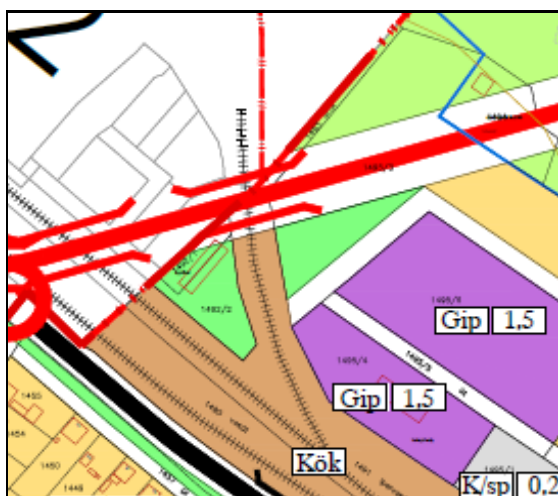

3. Élmunkás út menti tervezett zöldterület (959 hrsz.)

A 959 hrsz.-ú területet szintén zöldterületként jelöli a Településszerkezeti terv. A zöldterület kijelölése átgondolandó, mivel jelen településrendezési koncepció egyéb szakági részei nem javasolják a zöldterülethez kapcsolódó lakóterületek kialakítását sem az érintett területen. Ezt figyelembe véve nem indokolt parkosított zöldterület kialakítása az amúgy is kedvezőtlen adottságú területen.

4. Vasúterület menti területek a település nyugati határán (1492/1,2 hrsz.)

A Településszerkezeti tervben jelölt zöldterületek (közpark) kialakítása alapvetően szükségtelen a vasúterület és a gazdasági területek határán. Vélhetően tévesen került jelölésre zöldterület a szerkezeti tervben.

5. Berzsényi Dániel u. és Dózsa Gy. utca kereszteződésében található zöldfelület (1291 hrsz.)

A Dózsa Gy. utca és a Berzsényi utca kereszteződésében fekvő zöldterület északkeleti fele jelenleg szabad, gyepes térség. A terület csupán a környező telkek megközelítését szolgálja.

A zöldterület délnyugati felén nagy kiterjedésű játszótér található. A környező telkeket a játszótér körülölelő úton lehet megközelíteni. A hatályos Településszerkezeti tervben jelölt közepén áthaladó útvonalvezetés ezért nem életszerű.

3.3. AZ ÖRÖKSÉGI ÉRTÉKEK ÉS A VÉDETTSÉG BEMUTATÁSA, JAVASLATOK AZ ÖRÖKSÉG VÉDELMERE

3.3.1. Az épített környezet helyi jelentőségű védendő értékei

Sajószentpéter város élve az építészeti örökség helyi védelmének szakmai szabályairól szóló 66/1999. (VIII.13.) FVM rendelet adta felhatalmazással meg kívánja alkotni az épített környezet értékeinek helyi védelméről szóló önkormányzati rendeletét.

A rendeletet úgy érdemes megalkotni, hogy az térjen ki az építészeti örökség mindazon elemereire, amely külön jogszabályok alapján nem áll védelem alatt, és amelyet önkormányzat rendeletében helyi települési, építészeti, néprajzi, képző- vagy iparművészeti, ipartörténeti, régészeti értéként védetté kíván nyilvánítani.

A helyi védelem célja a településnek és környezetének, valamint az ott található értékes építészeti, táji, valamint az épített környezettel összefüggő természeti elemek jellegzetességének, hagyományos megjelenésének megőrzése.

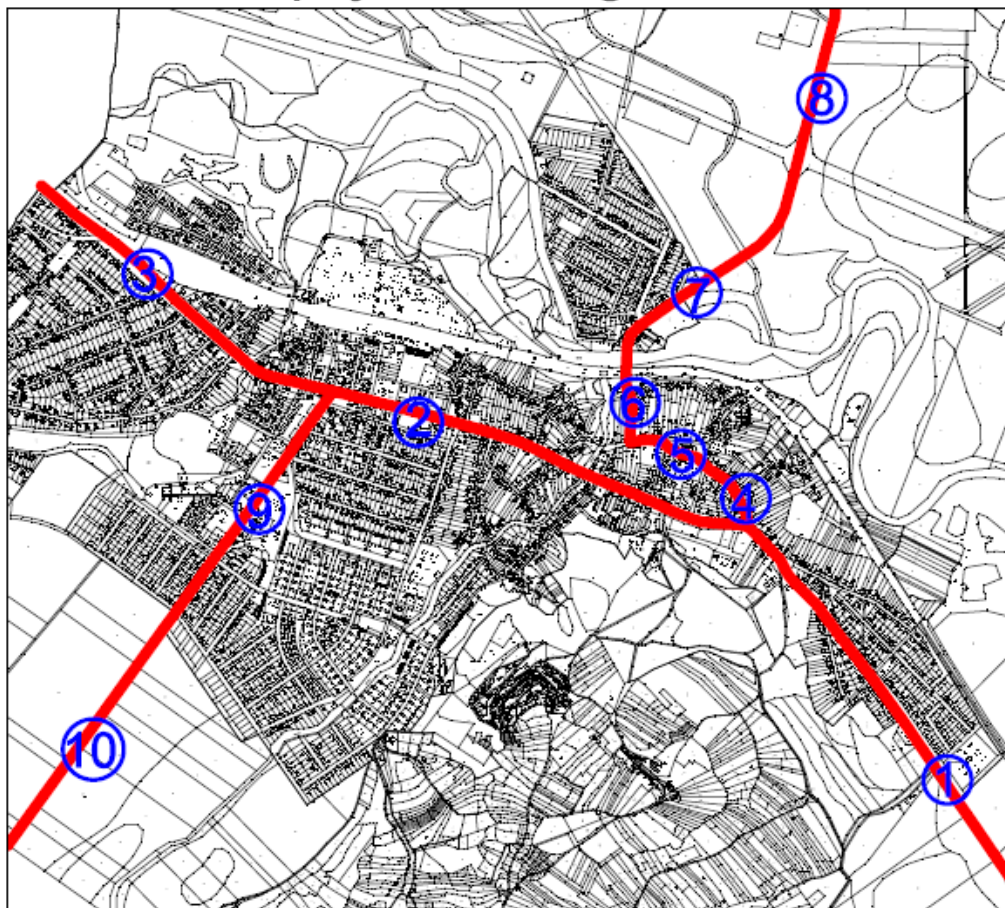
Ezért a helyi védelem vizsgálat rendszerét úgy vettük figyelembe, hogy az gondoskodjon a területi és az egyedi értékvédelemről is.

Ezért az alább felsorolt témaköröket alkalmaztuk:

A Városképi jelentőségű útvonalak, közterületek

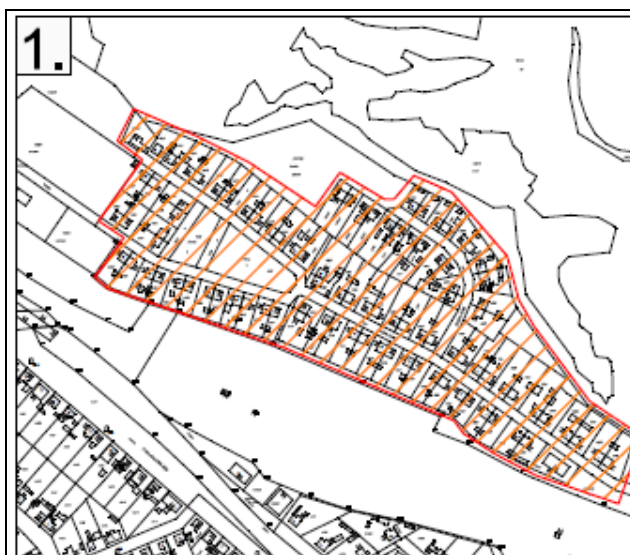
Olyan területi védelmet jelentenek, amely a város azon útvonalaira és közterületeire terjed ki, ahol az egyes épületek, építmények városképi megjelenéséhez a városi arculat szempontjából kiemelt városi érdek fűződik. A városképi jelentőségű útvonalak az alábbiak:

1. 26-os számú országos főútvonal keleti bevezető szakasza	2. Gedely utca
3. Kossuth Lajos út	4. Váci Mihály utca
5. 26-os számú országos főútvonal keleti bevezető szakasza	6. 27-es számú országos főútvonal keleti bevezető szakasza
7. Rákóczi Ferenc út	8. Vörösmarty út
9. Kálvin tér	10. 2517-es számú országos mellékút déli bevezető szakasza

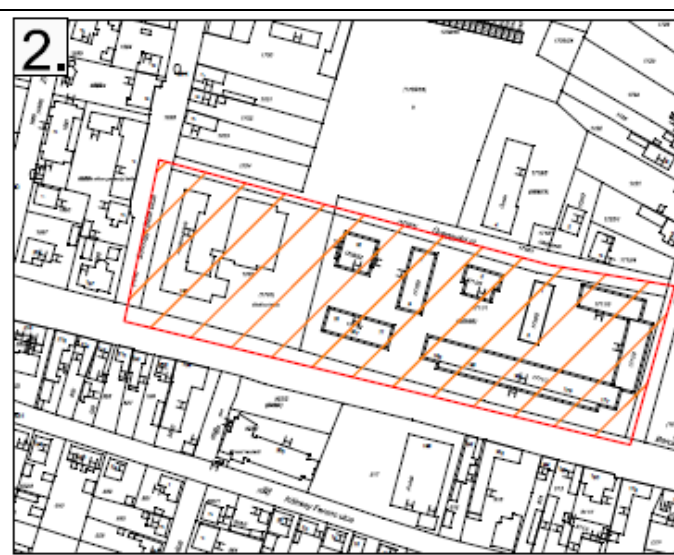

Városkép jelentőségű területek

Olyan területi védelem, amely az épített környezet egyes összefüggő részeire terjed ki, és a megjelenésével a településrész és a környezete arculatát meghatározó építmények együttest alkotnak.

1. Ibolya telep

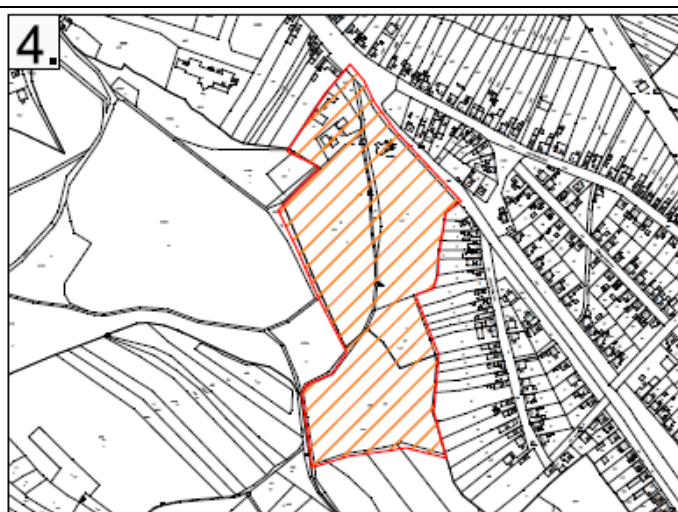

2. Semmelweis úti lakótelep

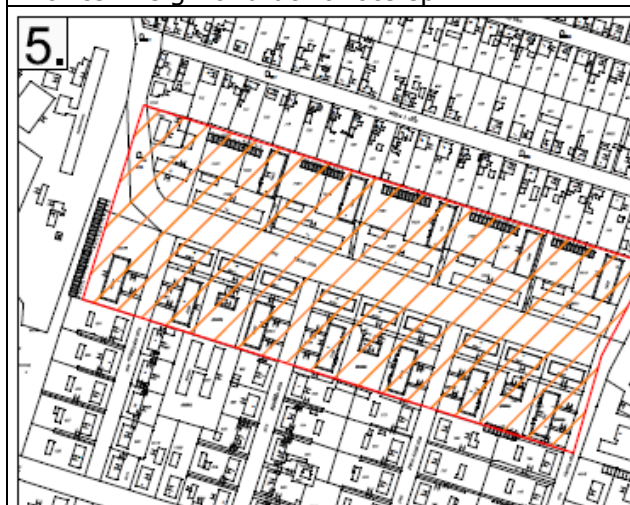

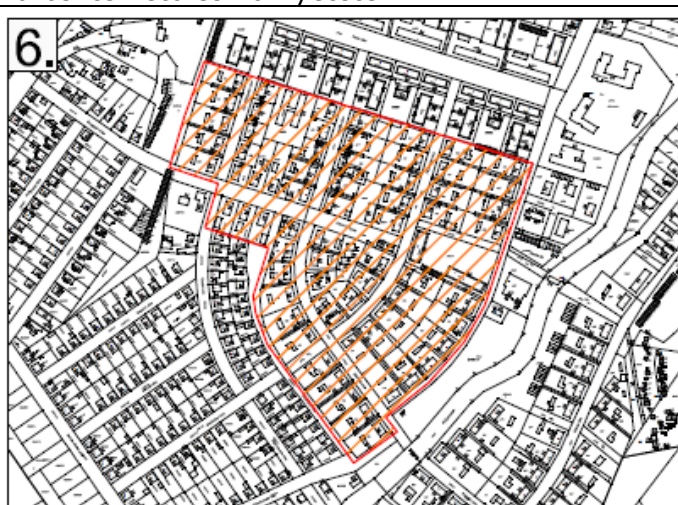
Móriscs Zsigmond úti lakótelep

Városi temető és környezete

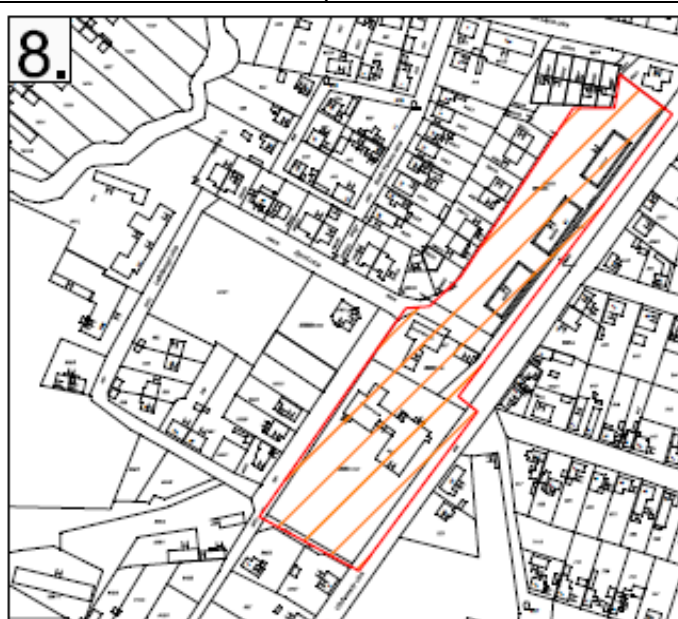
Tárna úti lakótelep

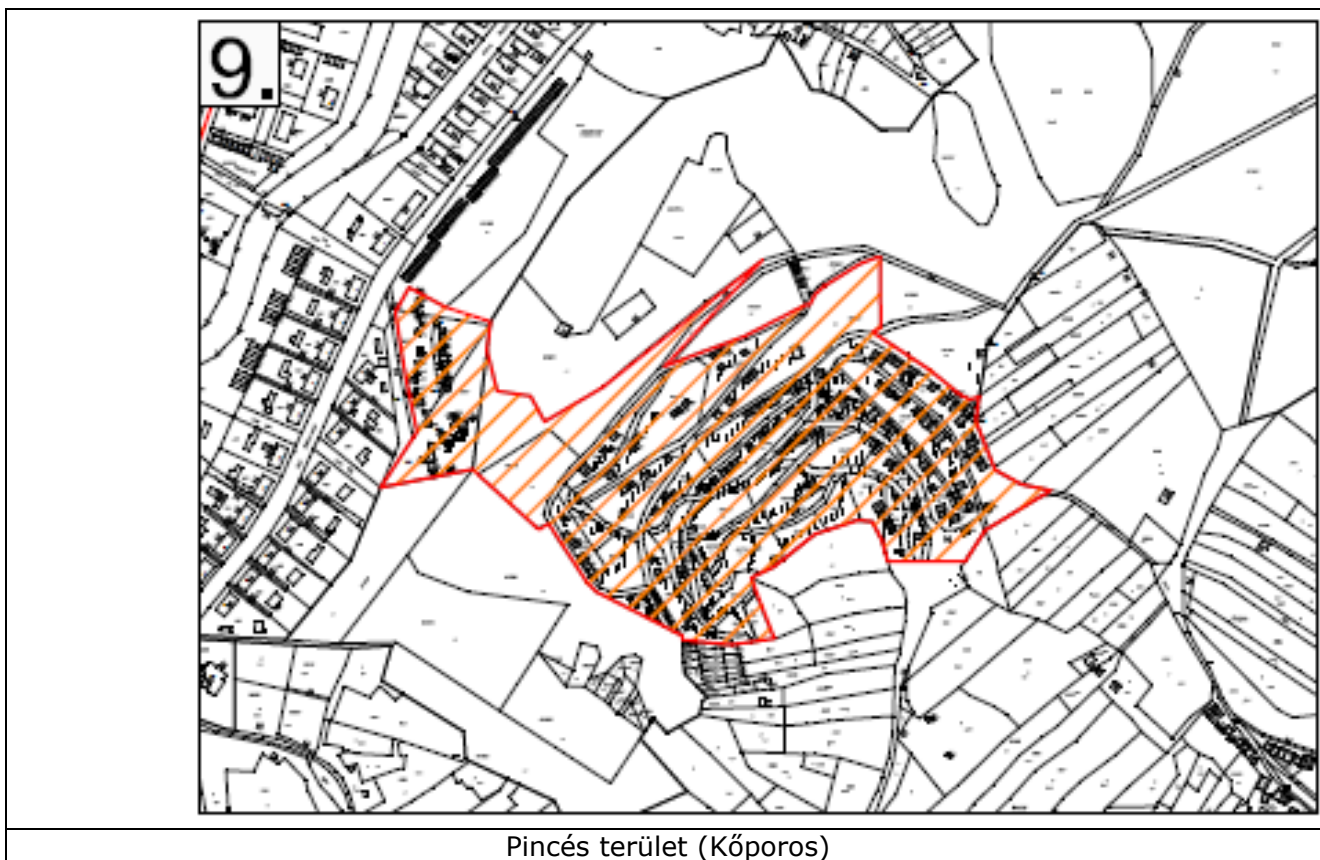
Pécsi Sándor úti lakótelep

Városi Stadion és környezete

Vörösmarty úti lakótelep és környezete

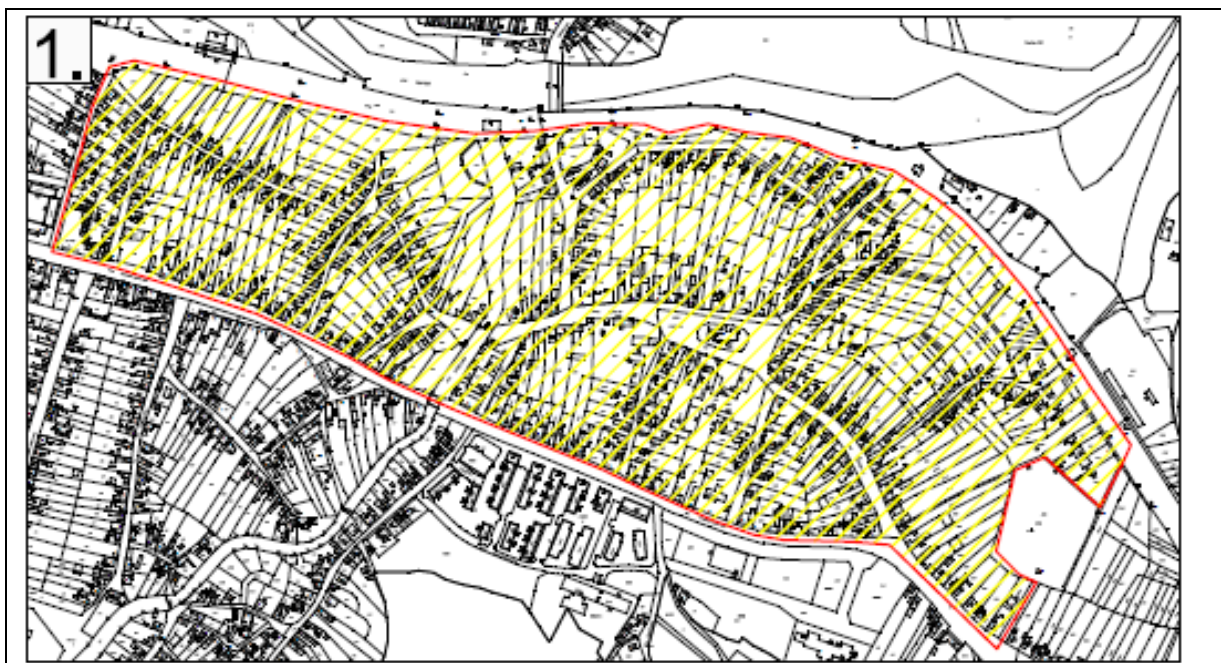
A Helyi értékvédelmi területek

Olyan területi védelem, amely az épített környezet egyes összefüggő részére, valamint az ahhoz kapcsolódó térre, utcára, utcaszakaszra terjed ki, és a jellegzetes településszerkezet történelmi folyamatosságát dokumentálja, vagy ahol a településrész és a környezete arculatát meghatározó építmények együttest alkotnak.

Ezért a területek kijelölésénél a történelmi településmag kijelölését tartjuk indokoltnak, hiszen a telekstruktúra és a beépítések egyedi odafigyelést igényelnek és gyakran kell alkalmazni az illeszkedés szabályait, illetve ellenőrizni szükséges az egyes épületek átalakítását, az utcaképek harmóniájának megőrzését.

Helyi védelemmel érintett területek az alábbiak:

A Városközpont történelmi területe

Régi történelmi településszövet dél

A pincés területen belül (Kőporos) kijelölt területek

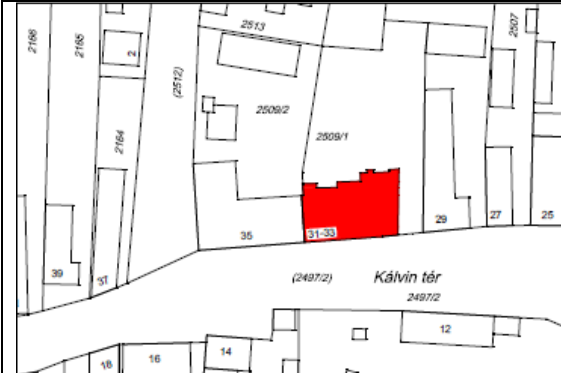
Helyi egyedi építészeti értékvédelemmel védett épületek művészeti alkotások:

A helyi egyedi építészeti értékvédelemmel védett épületek, művészeti alkotások azok az épületek, épületrészek, műtárgyak, berendezési tárgyak, közterületi létesítmények, közterületi műalkotások, amelyek történelmi, régészeti, művészeti, tudományos, társadalmi vagy műszaki-ipari, mérnöki szempontból a hagyományos településkép megőrzése szempontjából jelentős alkotások, ideértve a hozzájuk tartozó kiegészítő külső és belső díszítő elemeket is.

HELYI VÉDELEMRE JAVASOLT ÉPÜLETEK			
Sorszám	Utca, házszám	Helyrajzi szám	Rendeltetés
1	Kálvin tér 4. szám	2219	Polgármesteri Hivatal
2	Kálvin tér 6. szám	2215	Önkormányzati épület
3	Rákóczi utca 22. szám	2240	Lakóház
4	Kálvin tér 31-33. szám	2509/1	Okmányiroda
5	Kálvin tér 25. szám	2507	Lakóház
6	Kálvin tér 21. szám	2504/1	Lakóház
7	Kálvin tér 13. szám	2500/3	Lakóház
8	Kossuth Lajos út 197. szám	1688	Rendőrség
9	Kossuth Lajos út 63. szám	2366	Lakóház
10	Jókai Mór utca 8. szám	1882	Lakóház
11	Palóczy utca 17. szám	69	Lakóház
12	Katalin utca 30. szám	2788	Lakóház
13	Melinda utca 3. szám	2791	Lakóház

SORSZÁM	HELYRAJZI SZÁM	CÍM	MEGNEVEZÉS
He-1.	2219	Kálvin tér 4. szám	Polgármesteri Hivatal
			
He-2.	2215	Kálvin tér 6.	Polgármesteri Hivatal
			
He-3.	2240	Rákóczi utca 22.	??
			
He-4.	2509/1	Kálvin tér 31-33.	Városgondnokság
			

SORSZÁM	HELYRAJZI SZÁM	CÍM	MEGNEVEZÉS
He-5.	2507	Kálvin tér 25.	Lakóház
			
He-6.	2504/1	Kálvin tér 21.	Lakóház
			
He-7.	2500/3	Kálvin tér 13. szám	Lakóház
			
He-8.	1688	Kossuth Lajos út 197.	Rendőrség
			

SORSZÁM	HELYRAJZI SZÁM	CÍM	MEGNEVEZÉS
He-9	2366	Kossuth Lajos út 63.	Lakóház
			
He-10.	1882	Jókai Mór utca 8. szám	Lakóház
			
He-11.	69	Palóczy utca 17.	Lakóház
			
He-12.	2788	Katalin utca 30.	Lakóház
			

SORSZÁM	HELYRAJZI SZÁM	CÍM	MEGNEVEZÉS
He-13.	2791	Melinda utca 3.	Lakóház
			

3.3.2. Az épített környezet országos jelentőségű védendő értékei

A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 37. § (2) bekezdés szerinti megkeresésnek eleget téve a régészeti lelőhely és a műemléki érték védetté nyilvánításáról, nyilvántartásáról és a régészeti feltárás részletes szabályairól szóló 80/2012. (XII. 28.) BM rendelet 9. § (1) bekezdése alapján a Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ kiadta **Sajószentpéter** város teljes közigazgatási területére a tudományos adatszolgáltatást, valamint állásfoglalást.

Az adatszolgáltatás alapja a Forster Központ által vezetett, a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (Kötv.) 71. § (1) bekezdése szerinti központi, közhiteles hatósági nyilvántartás, valamint a Forster Központtól szóló 199/2014. (VIII. 1.) Korm. rendelet 5. § (1) bekezdésének megfelelő tudományos adatbázis alapján készült.

Az örökségvédelmi szempontokat az alábbiak szerint javasolt figyelembe venni:

- Az elektronikusan átadott tudományos adatszolgáltatás információi a javaslatban tájékoztató adatként szerepeljenek, tekintve, hogy a védeletről miniszteri rendelet intézkedik. A szolgáltatás a település teljes közigazgatási területére vonatkozóan tartalmazza a védett ingatlanok adatait, a régészeti örökség és a műemléki érték védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 393/2012. (XII. 20.) Korm. rendelet (továbbiakban: Övr.) 17. § (3) bekezdése alapján műemléki környezetnek tekintett területekkel együtt.
- A védett ingatlanok térképi megjelenítését, a területi lehatárolás módját a terv munkaközi állapotában a Borsod-Abaúj Zemplén Megyei KH Miskolci Járási Hivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatalával egyeztetni szükséges.
- A javaslat megalapozásához elkészítendő a fejlesztéssel, változtatással érintett valamennyi védett területre és azok környezetére vonatkozóan az országos és a helyi védelethez egyaránt feltüntetendő értéktérkép, valamint az értékvédelmi helyzetfeltáró, helyzetelemző, helyzetértékelő munkarészek.

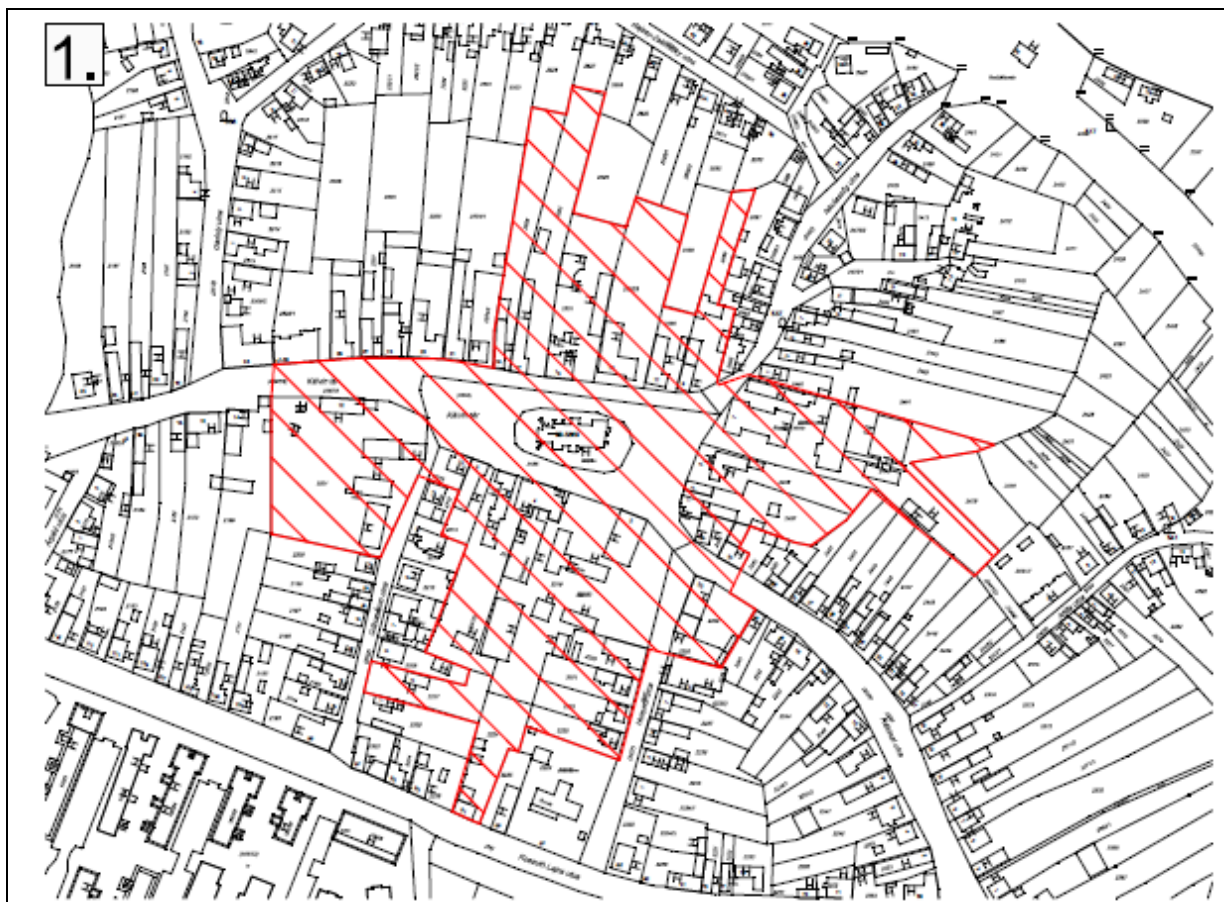

Műemlékek, műemléki környezet

Sajószentpéter nyilvántartott műemlékei:

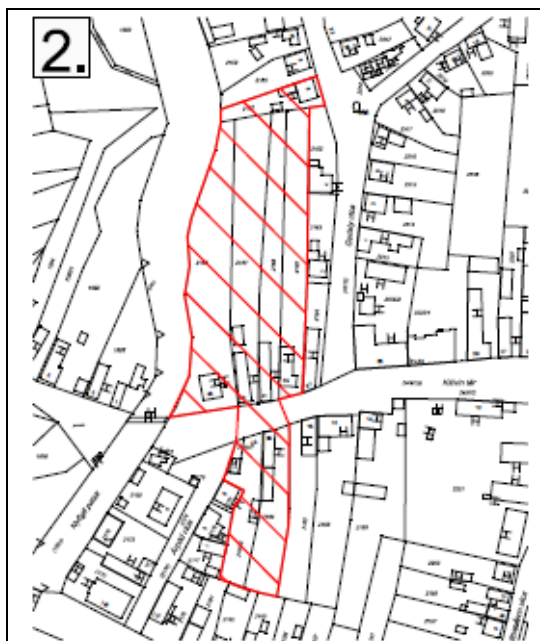
törzs szám	azonosító	megye	helység	cím	név	védelem
10219	17138	Borsod-Abaúj-Zemplén	Sajószentpéter	Kálvin tér 43.	melléképületek	Műemlék [tartozék]
1215	23084	Borsod-Abaúj-Zemplén	Sajószentpéter		v. Gedeon kúria ex-lege műemléki környezete	Műemléki környezet
1213	23085	Borsod-Abaúj-Zemplén	Sajószentpéter		Ref.templom ex-lege műemléki környezete	Műemléki környezet
1214	23096	Borsod-Abaúj-Zemplén	Sajószentpéter		Lakóház ex-lege műemléki környezete	Műemléki környezet
10219	23097	Borsod-Abaúj-Zemplén	Sajószentpéter		népi lakóépület ex-lege műemléki környezete	Műemléki környezet
1216	23098	Borsod-Abaúj-Zemplén	Sajószentpéter		R. k. templom ex-lege műemléki környezete	Műemléki környezet
1213	3075	Borsod-Abaúj-Zemplén	Sajószentpéter	Béke tér 13.	Ref.templom	Műemlék
1214	3076	Borsod-Abaúj-Zemplén	Sajószentpéter	Kálvin tér 41.	Lakóház	Műemlék
1215	3074	Borsod-Abaúj-Zemplén	Sajószentpéter	Kálvin tér 2.	v. Gedeon kúria	Műemlék
1216	3078	Borsod-Abaúj-Zemplén	Sajószentpéter	Kossuth u. 22.	R. k. templom	Műemlék
10219	3077	Borsod-Abaúj-Zemplén	Sajószentpéter	Kálvin tér 43.	népi lakóépület	Műemlék

Műemléki környezettel érintett területek

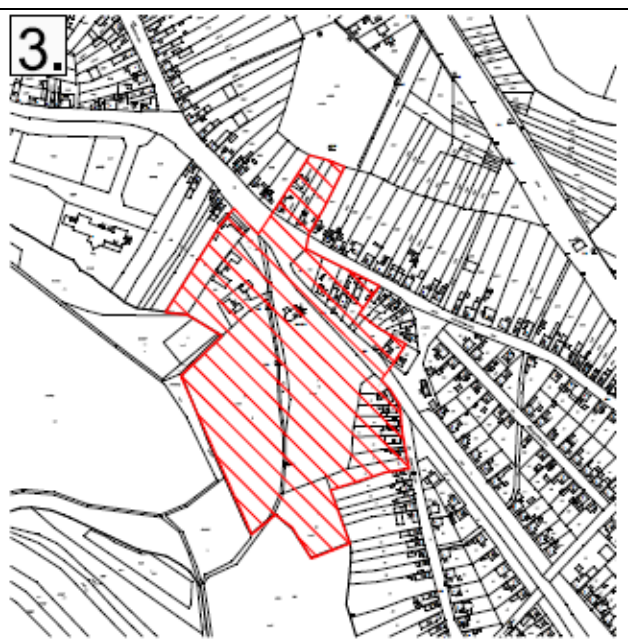

A Református templom és a Gedeon kúria műemléki környezete

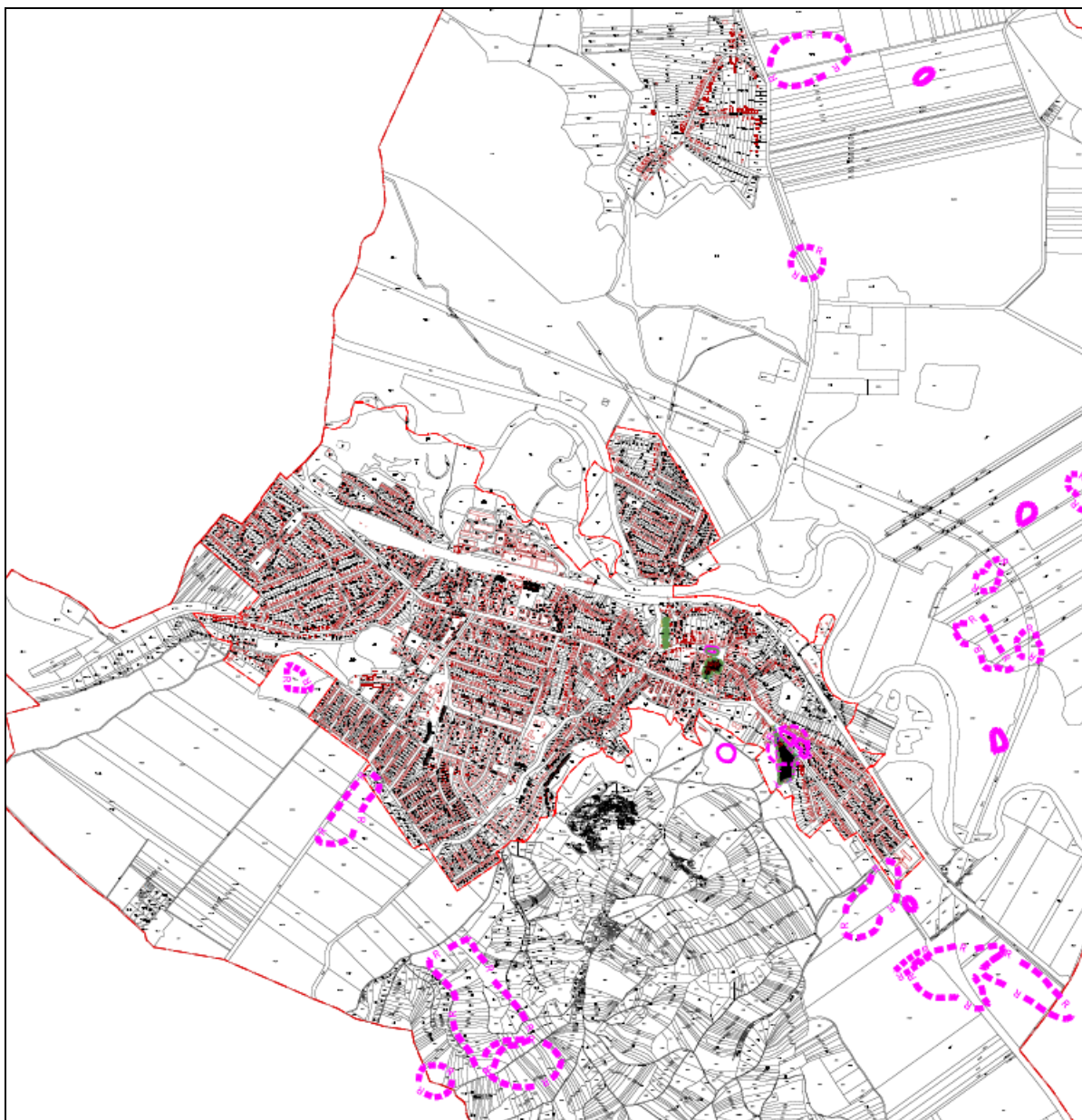
Tájház és Lévai emlékház

Római katolikus templom

Régészeti területek,

azonosító	megye	település	lelőhelyszám	név	védelem
16510	BAZ	Edelény	7	Cseb dűlő	szakmai
16288	BAZ	Sajószentpéter	2	Margit-kapu és dűlő	szakmai
16289	BAZ	Sajószentpéter	3	Szent Péter plébániatemplom	fokozottan védett
75085	BAZ	Sajószentpéter	3	Szent Péter plébániatemplom régészeti védőövezete	védőövezet
21109	BAZ	Sajószentpéter	4	Református templom	szakmai
21110	BAZ	Sajószentpéter	5	Homokbánya	szakmai
21113	BAZ	Sajószentpéter	7	Korcsolyás	kiemelten védett
21114	BAZ	Sajószentpéter	8	Vízmű-homokbánya	szakmai
21273	BAZ	Sajószentpéter	9	Kövecses-dűlő	szakmai
55048	BAZ	Sajószentpéter	10	26-os főút I. lelőhely	szakmai
16264	BAZ	Sajószentpéter	11	"Vasúti őrház"	szakmai
56813	BAZ	Sajószentpéter	12	Tömlőc-tető	szakmai
58699	BAZ	Sajószentpéter	13	Szociális Otthon	szakmai
58702	BAZ	Sajószentpéter	14	Negyedik vető, 1. lelőhely	szakmai
58703	BAZ	Sajószentpéter	15	Negyedik vető, 2. lelőhely	szakmai
58704	BAZ	Sajószentpéter	16	Alsó-berek	szakmai
58705	BAZ	Sajószentpéter	17	Harmadik vető, 1. lelőhely	szakmai
58706	BAZ	Sajószentpéter	18	Harmadik vető, 2. lelőhely	szakmai
58707	BAZ	Sajószentpéter	19	Harmadik vető, 3. lelőhely	szakmai
61986	BAZ	Sajószentpéter	20	Kápolnai út alja	szakmai
64674	BAZ	Sajószentpéter	23	Pipis-dombtól keletre	szakmai
75131	BAZ	Sajószentpéter	24	Cserje-alj	szakmai

Sajószentpéter, 2015.szeptember hó